

Média – sedmá velmoc?

„Americká“ hora Říp – symbol české státnosti?

Zdroj: Josef Chrástka

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

3/2021

Čtvrtletník
Okresní
hospodářské
komory Most

ROČNÍK 16 / 85. VYDÁNÍ / ZÁŘÍ

O médiích, regionu a životě...

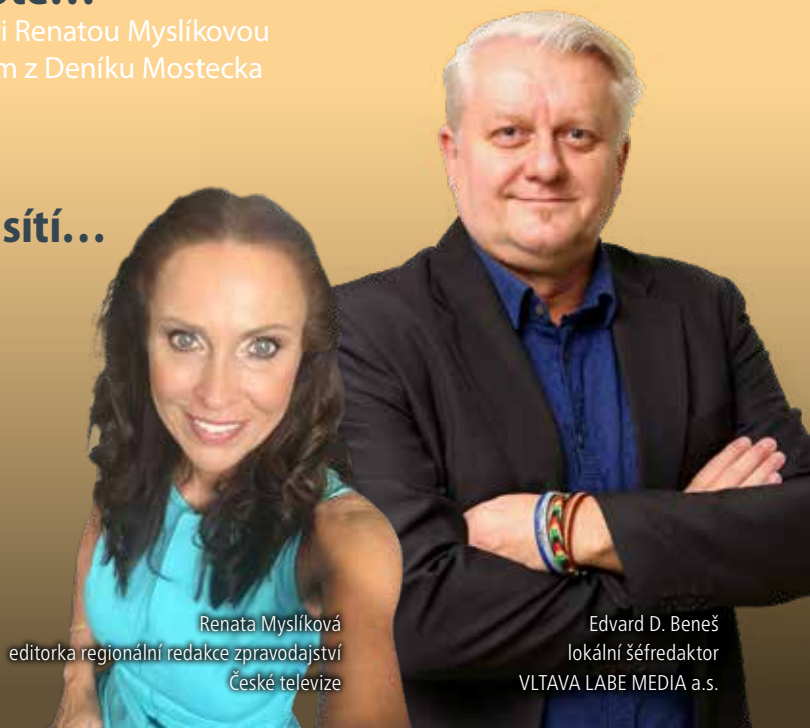
Netradiční rozhovor „naruby“ s novinářkou Renátou Myslíkovou z České televize a Edvardem D. Benešem z Deníku Mostecka
Str. 6–11

Od kouřových signálů ke světu zamotanému do sítí...

O médiích od Václava Větvičky
Str. 14–15

Pseudozelená ideologie je hrozbou pro českou energetiku...

Od Milana Smutného, mluvčího think tanku „Realistická energetika a ekologie“
Str. 38–39

Renata Myslíková
editorka regionální redakce zpravodajství
České televize

Edvard D. Beneš
lokální šéfredaktor
VLTAVA LABE MEDIA a.s.

ŠKO-ENERGO na cestě za bezuhlíkatou výrobou energií

ŠKO-ENERGO má za sebou 25 let úspěšného působení na energetickém trhu a před sebou budoucnost, ve které chce uskutečnit ambiciózní plány související se snížením uhlíkové stopy. Svých cílů dosahuje prostřednictvím rozvojové a inovační Strategie do roku 2035. Udržitelné podnikání je celosvětovým trendem a pro ŠKO-ENERGO každodenním životem.

Město, kde se dobře žije, s podporou ŠKO-ENERGO:

- Zásobujeme Mladou Boleslav cenově výhodným teplem
- Pomáháme při budování tzv. chytrého města
- Podporujeme aktivity pro lepší život obyvatel

Sestavujeme nový tým odborníků.
Chcete být jeho součástí? Právě teď máte příležitost stát se specialistou ve ŠKO-ENERGO.

kariera.sko-energo.cz

Motto:

„Věda tak dlouho bojovala proti víře, až se stala sama náboženstvím, a to značně nesnášenlivým, chovajícím se k nevěřícím způsobem téměř středověkým. Filozofové, kteří by se podívali na současnou situaci jinými než industriálně-ekonomickými očima, bohužel nejsou k dispozici. Bohužel musíme počítat s tím, že mnohem větší škody, ztráty a životní tragédie nepřinese v toku času příroda, ale nové náboženství tvářící se jako věda.“
Miroslav Macek (PL 19. 7. 21)

Vážení čtenáři, dovoluji mi, abych začal úvod do tohoto vydání TEMA upraveným známým sloganem „**tento způsob léta zdál se být u nás poněkud normálním**“. Bezmračné dny střídaly dny deštivé, byly dny horké i chladné, úroda také plní většinou očekávání. V předvolebním období 22 volebních stran, hnutí a pohnutí zahájily volební kampaň a nezklamaly mediální prostor. COVID je snad už pod kontrolou, takže jaksi vybyl prostor k zamyšlení i nad něčím vznešenějším. Jsme suverénním státem, jsme hrdým a vzdělaným národem. To a jiná podobná slova slyšíme v médiích z úst našich zvolených a zvolením chtivých zástupců zejména před volbami (a to je právě teď) velmi často. Možná to myslí upřímně, jako kdysi jeden nevyzrálý premiér z vyzrálé, možná už až přezrálé politické strany, ale v opojení funkcí se i dnes najde funkcí zviditelněný

spasitel, deklarující příslušnost k národu jinému v daleké Asii. Ale to je jen smutná groteska, kdy problém národní hrdosti tkví u tak malého národa, kterým jsme my, v něčem jiném.

Wikipedie a zkušenost nám říká, že národní příslušnost je dána na základě existence především geografických a jazykových, ale také politických, ekonomických a náboženských skutečností. Příslušníky národa většinou spojuje společná kultura, historie a jazyk, často i hospodářský život a obývané území. Podle profesora Piňhy (PL 25. 8. 2021): „U národa vidíme především jeho symboly, vlajku, znak atd., jeho zákony, z nichž nejzákladnějším je národní jazyk, kterým jsou psány všechny ostatní zákony.“

Já, a nejen já v té souvislosti považuji za podivné, že Česká republika nemá zákon, který by jasně definoval češtinu jako státní jazyk. Všechny okolní státy takový zákon mají, jen u nás je tato věc upravena pouhými prováděcími předpisy. Málokdo si asi všiml, že ani v naší ústavě není definován Český národ. O národní hrdosti by se dalo psát mnohé. Nebudu zde vyjmenovávat zásahy do naší národní hrdosti, to si nechám na jindy. Nicméně v poslední době mne zaujalo zjištění, že základní neformální symbol naší státnosti, kterým je hora Říp, není ve vlastnictví našeho státu, ale jedné americké firmy. Kde je pak hrdý český národ nejen v této zdánlivé „prkotině“, je pouze řečnickou otázkou a nechť si každý sám odpoví. A že by toto vše nebylo v souvislostech velké téma pro média – tak to ani náhodou, ale...

Nicméně vraťme se k dnešnímu číslu, které je věnováno médiím. Hlavní rozhovor o všem možném jsem vedl se dvěma známými novináři, paní Renátou Myslíkovou a Edvardem D. Benešem. Musím obrátit vaši pozornost na článek k tématu od pana Václava Větvičky, který svým nezaměnitelným stylem již poněkolkáté obohacuje naše stránky. Ani akademický pohled na roli médií nám nechybí a za pozornost stojí také článek pana Jakuba Charváta z UJEP. Náš miniseriál o fauně našeho regionu pokračuje a tentokrát o ptáčích zasvěceně píše pan Jaroslav Bažant. Za pozornost stojí také naše témata mimo hlavní téma, a to o pseudozelené ideologii a energetice od Milana Smutného, což je poměrně smutné čtení. Oblasti energetiky se také dotýká článek Vladimíra Zemánka o vodíku, což je čtení poněkud veselejší. Z pravidelných rubrik nechybí ani pohled na média od Jana Veleby z Agrární komory. Výměna názorů o vzdělávání s paní radní Ústeckého kraje Jindrou Zalabákovou svědčí o tom, že téma vzdělávání je tématem věčným, kde se zatím více mluví, než jedná.

Jako vždy je v tomto vydání článků mnohem více a vaší pozornosti se opět těší náš drzý smajlík.

Pěkné podzimní dny.

Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

RNDr. Alexandr Vondra

S dnešní otázkou JO-JO jsem oslovil europoslance z našeho regionu Alexandra Vondru.

Dnešní otázku bych si dovolil uvést mnou neustále se opakujícím sloganem: „Ochrana životního prostředí není téma pro chudé“. V té souvislosti se nám jeví i v souvislosti s dopady pandemie, jako přinejmenším rozporuplné snahy unijních orgánů o eliminaci uhlíkové energetiky bez ohledu na faktor času pro její smysluplné, technicky a ekonomicky přijatelné náhrady, a to plošně v celé Evropě. Nabývám dojmu, že nám ostatní svět „fandí“ a těší se na uvolněné trhy, na které, našimi logicky zvýšenými náklady, konkurenčně nedosáhneme. Jsou to jednoduché kupecké počty, a navíc nad námi visí Damoklův meč absolutního nedostatku energie, a to i za každou cenu. Laickým pohledem se zdá, že „Evropa“ s vizí spasitele světa ztrácí elementární prvky pudu sebezáchovy a páchá ekonomické sebezničení v „přímém přenosu“.

Jak to pane europoslance, jako přímý účastník onoho dění vidíte Vy a jsou naše obavy o ekonomickou a společensky navazující budoucnost Evropy, resp. Evropské unie oprávněné?
Ing. Rudolf Jung

„Problém je, že dnešní „zelená“ agenda v EU, a zejména v Evropském parlamentu, je v zajetí radikálních ekologů, kterým politici bohužel příliš ustupují. Místo aby uvolnili byznysu ruce a ten se mohl postavit na nohy z krize způsobené karanténami, uzávěrami, ochromením globálního obchodu a dluhy na sanaci karantén, uchopili covid jako příležitost, jak si na dluh půjčit další peníze a regulacemi a dotacemi prosadit zelenou ekonomickou transformaci. V podstatě je to tak trochu podvod: pod rouškou záchrany lidského zdraví prosazují svou vlastní agendu.“

Pokračování na straně 5

OBSAH

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktualy

vydává: Okresní hospodářská komora Most,
Višňová 666, 434 01 Most, tel.: 417 637 404,
email: imp@ohk-most.cz, www.ohk-most.cz
IČ: 48290661

Redakční rada:

vedoucí redakce: Petr Matoušek
předseda redakční rady: Ing. Jiřina Pečnerová
členové: Ing. Jiří Vích, MBA, Monika Rosová
sazba a tisk: TISKÁRNA K&B s. r. o., čtvrtletník
náklad: 2 500 výtisků, povolení MK ČR E 16676
Distribuci zajišťuje DIGITAL-ICT, spol. s r.o.
Neoznačené fotografie: úřad OHK Most

Celé znění redakčně zkrácených článků
naleznete na webových stránkách OHK Most
– www.ohk-most.cz

Jung – Editorial	3
Vondra – JO-JO	3
Jung – Postskriptum	4
Myslíková, Beneš – Hlavní rozhovor „naruby“	6–11
Huráb – Proč nejsou novináři partnery pro politiky?	12
Holešovský – Internet zná řadu odpovědí, ale nedokáže diskutovat a hledat řešení...	13
Větvička – Od kouřových signálů ke světu, zamotanému do sítí	14–15
Petr – Reklama a média	16–17
Charvát – Média a politika	18–21
Zemánek – Význam médií pro veřejný i soukromý sektor roste	22
Veleba – „Naše“ média, a nejen české zemědělství	24–25
Pillár, Harant – MAS Naděje a „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje“	28–29
Zábojník – Světová konference vodních cest	30
Soukup – Factum est factum	31
Bažant – Ptáci v naší krajině	32–33
Kružík – Přeceňovaná moc mediokracie	34–37
Krušnohorská „NEJ“ znají vítěze	37
Smutný – Pseudozelená ideologie je hrozbou pro českou energetiku	38–39
Ornst – Rozhovor o vodíku	40–41
Zalabáková – O našem vzdělávacím systému bez skrupulí	42–43
Valvoda – Kostelík sv. Jakuba Staršího v Bedřichově Světcí – „pohádka“ se šťastným koncem?	44
Štýs – Podkrušnohorská jezera – ALE CO S NIMI?	46
Drzý smajlík	48
Schiller – Otázka na závěr	50

OHK Most neručí za obsah článků. Pokud není příspěvek označen jako stanovisko OHK Most, vydaný článek není stanoviskem HK ČR.

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ S VELKOU, VELKOU, VELKOU NADSÁZKOU

(DNES VŠAK S MRAZENÍM V ZÁDECH)

Nejen matematika, ale už i ty počty

Nějak se jeví, že dospěla generace vůdců a vedoucích nezasažená matematikou na jedné straně a posléze ti starší, zbaveni nutnosti pomáhat svým ratolestím se školními úlohami z matematiky ji jaksí pozapomněli. Pomineme-li dosti preferovaný pojem finanční negramotnosti a doufejme, že jen některých prostých občanů, který nás i tak přivedl k rekordnímu počtu exekucí, pak se deficit znalostí a aplikace minimálně kupeckých počtů jeví i v praktickém životě úvah a činů o našem bytí příštím, od hlav volbami pomazaných.

Ale posuďte na pár příkladech sami:

Kauza 1 – cyklisté na silnici

Nic proti cyklistice, je to bohubilé, i pro zdravý prospěšné trávení volného času, i forma ekologické

alternativní dopravy a uštváný cyklista přinejmenším neprudí a ani se až tak moc nepodílí na emisích CO₂. Také kdysi populární pomluvy o nepříznivém vlivu na prostatu u mužů byly vyvráceny (?), u žen se nic varovného neobjevilo (alespoň já o tom nevím), takže nic nestojí v cestě rozvoje cyklistiky, včetně investic do cyklostezek. Není proto divu, že před volbami se i v Parlamentu objevil návrh k potěše již početné skupiny „cyklistovoličů“ o zajištění jejich bezpečnosti na silnicích, kde se i přes zmíněný rozvoj cyklostezek objevují, a to poměrně často. Zapomnělo se sice na koloběžkáře a definici co je uštváný člověk kolo do kopce vedoucí, ale pro cyklisty na silnici se objevil zákon o tom, že při předjíždění cyklisty musí automobil dodržet boční odstup 1,5 m, což by mělo být pro střízlivého cyklistu dostačující garance k zajištění jeho bezpečnosti

(vzdálenosti pro opilce zákon nestanoví a bude asi třeba novela).

Nic proti tomu, každá újma na zdraví a životě je závažný problém, ale počítejte se mnou:

- Podle platné ČSN je minimální šířka komunikace 5,5 metrů, a to, že tyto silnice se vyskytují zejména v oblastech pro cykloturisty lákavé, není pochyb. Šířka cyklisty včetně předpokládaného rozkyvu při jízdě zejména do kopce je min. 1 metr. Šířka osobního auta vč. zrcátka cca 2 metry. Nařízený odstup od cyklisty je 1,5 metru. Suma sumárum je to 4,5 metru. Ze šířky této silnice zbývá tedy 1 metr, což je šířka jen pro ev. cyklistu v protisměru, a to bez té 1,5metrové ochrany. To znamená, že cyklistu při běžném provozu v protisměru prakticky nepředjedete. Norma bohužel

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

neřeší, jak je to při míjení s cyklistou v protisměru, což je prakticky totéž jako při jeho předjíždění a tam se žádný odstup nestanoví. Úplně problematické je to při plné čáře, což prakticky znamená, že cyklistu vůbec nemůžete předjet, pokud zrovna nesmrká a tudíž stojí – pak je to překážka a objíždění a plnou čáru můžete přejet. Při obvyklé rychlosti do 20 km/hod a do kopce max do 10 u netrénovaného cyklisty se mají řidiči na co těšit. A to nemluvíme o nákladních autech.

- Šířka silnice jednosměrné je podle normy min. 2,75 metru. Takže kupeckými počty – na předjetí cyklisty v jednosměrce zapomeňte a obrňte se trpělivostí, která prý i růže přináší. *Tak nějak se vtírá poznámka, zda tvůrci tohoto zákona obtěžkaní myšlenkami o dostavbě Dukovan a stavu lidských práv ve světě, pozapomněli krom koloběžek i na šířku vozidla, ale mohu se mylīt a zakopaný čoklík je někde jinde. Jen ještě připoujij zmínku o tzv. „Peltzmanově efektu“, aneb „nejlépe se o mne postaráš, když se o mě přestaneš starat.“*

Kauza 2 – energetika na baterky

Zpovytaná Evropa, včetně nás, se upíná za každou cenu k energetice obnovitelných zdrojů. Nic proti tomu, jde jen o míru, časový rámec a technickou realitu, což jsou témata na jinou diskusi. Je známo, že peníze hýbou světem a prý nesmrdí – pro gentlemany a moralisty jsou nepodstatné, ovšem pokud je máme. To byla jen vsuvka, a tak se podívejme na podmiňující parametry aplikace tzv. zelené energetiky v praxi. Nestabilní dodávky elektřiny z těchto zdrojů je nezbytné někde skladovat k pozdějšímu využití – to nikdo ani z všeobecného politického spektra nezpochybňuje. Těch reálných možností není mnoho a dnes technicky zajištělné jsou prakticky dvě. Baterie a přečerpávací elektrárny, ke kterým se dnes hlásí ve výhledu možná nadějný vodík. Pojdme se hypoteticky a kupeckými počty podívat na baterie:

- V Plané nad Lužnicí bylo vybudováno bateriové úložiště s instalovaným výkonem 4 MW a kapacitou 2,5 MWh.
- Cena investice je 70 miliónů Kč.
- Při předpokládané roční spotřebě ČR 80 000 000 MWh vychází denní spotřeba 219 178 MWh.
- Hypotetická doba pokrytí spotřeby ČR z tohoto zdroje je cca 1 sekunda.
- Pro zajištění denní potřeby ČR by hypotetická cena investic do bateriových úložišť byla 6 136 986 000 Kč – rozpočteno na životnost baterií 10 let vychází investiční zdroj 613 698 600 Kč/rok (pro hnidopichy nezohledňuji účetní odpisy majetku, které jsou menší než životnost), tedy dva, možná i dvakrát předražené Dukovanské reaktory každý rok.

K tomu jen poznámka, že filosofie naivních snilků o postupném snižování cen baterií je sice možná, ale málo pravděpodobná – kdo by na naivitě nechtěl

vydělat, kdy navíc vyvolaná nutnost vyrabování ložisek lithia a kobaltu a s tím spojené gigantické přesuny balastních hmot je nutností. No a o nákladech na likvidaci bateriových zařízení se také, stejně jako u solárů, zatím moc nemluví.

Kauza 3 – Co přečerpávací elektrárny?

Na první pohled opravdu lákavé. Na bližší stejně tristní.

- Dnes máme v provozu 3 – Dlouhé stráně, Dalešice a Štěchovice, kdy ta největší (DS) má 2,5 mil m³.
- Kdybychom vybudovali jednu hyper, která se přímo nabízí, a ty úvahy tu již byly, tedy Vrané–Orlík, tak její retenční prostor s cca 300 mil. m³, což je asi tak 100násobek všech dnešních, by nám dokázal vygenerovat elektřinu rovnající se naší 7hodinové spotřebě, a to v průběhu nějakých 10 dnů (je to čistě hypoteticky, protože jsem počítal s max. výkonem turbín a nezatěžoval se s nějakým poklesem výkonu v závislosti na klesající hladině a aktuálním stavem nasycení povodí).
- Ale pozor, má to ale ještě jeden háček. Celkový instalovaný výkon všech turbín na těchto pěti dílech je necelých 600 MW a maximální špičkový výkon, který potřebujeme pro pokrytí spotřeby v extrémních případech zimního období, činí až 12 000 MW.
- K dispozici bychom měli pouhých 5 % potřebného výkonu!!! Navíc by to asi nepřipustil žádný ochránce ŽP a životnosti hrází by se to asi také moc nelíbilo.

K tomuto opět jen poznámka, že tudy tedy asi také cesta nevede. A kdo si chce hrát s čísly, může si krátit dlouhou chvíli výpočty různých kombinací těchto dvou variant zálohování zázraku jménem OZE pro případ, že by zase jednou přišla zima jako ta minulá. Ale pokud vím, žádná instituce se k pořádání doškolovacích kurzů na trojčlenku nechystá, tak nevím.

Co závěrem a neopakovat se? Žijeme v době, která nás žene z reálného světa, kde políček byl políčkem, muž mužem, žena ženou, jedna a jedna jsou dvě, do světa imaginárního, který nastupující generace postupně zbavuje nutnosti myslet, lépe řečeno přemýšlet. A když už přemýšlet, tak o tom, proti čemu a jak proti něčemu protestovat, nebo jak se vymezit, čím šokovat. Oproti tomu máme jedinou jistotu, která není poplatná našim rozměrům, lenosti a aktuálnímu vidění světa. Jsou to fyzikální a ostatní přírodní zákony včetně i těch kupeckých počtů. Pokud je nebudeme znát a přestaneme je respektovat, nemůžeme dobře dopadnout.

Krásné podzimní dny.

Ing. Rudolf Jung

Dokončení ze 3. strany

Nechci tím snižovat důležitost ochrany životního prostředí. Ta je zcela legitimní politikou, protože jako správní hospodáři máme nejen své okolí, ale i celou planetu jen v dočasně správě a měli bychom je předávat našim dětem i vnoučatům v lepším, ne horším stavu, než jsme je převzali. Zároveň ale máme činit racionální kroky, a ne spustit revoluci, která povede ke zbídačení středních vrstev. Náklady na dekarbonizační plány jsou ohromné – v průmyslu a dopravě zejména. Povede to ke zdražení energií a paliv, tedy bydlení, topení, jídla i dopravy. Jde vesměs o základní životní potřeby. Navíc v předtuše rostoucí inflace ukládají lidé prostředky do nemovitostí a tím roste dál jejich cena. To vše bude drasticky dopadat na nízkopříjmové vrstvy a abychom jim zvýšené životní náklady nějak kompenzovali, povede to k tlaku na zvyšování daní. Ve výsledku na to doplatí střední vrstvy, které jsou základem stability společnosti. Mohou hrozit sociální nepokoje. Už jsme to viděli u Žlutých vest ve Francii, když se vláda pokusila zdražit benzin a naftu.

A pak je tu další potíž. My tady v Evropě si utáháme opasky, ale na celkové emise uhlíku, které se neprojevují lokálně, ale globálně, to nemusí mít žádný vliv, pokud Čína, Indie, Rusko, USA a další velké státy neučiní stejně drastická opatření. Zatím se k tomu nemají. Po Evropanech se žádá oběť, ale nemusí přijít žádné vykoupění. Lidé se pak jen naštvou. Proto jsem hlasoval v EP proti všem takto drasticky pojatým opatřením.

Bylo by daleko lepší věnovat úsilí k ochraně přírody s důrazem na méně chemické zemědělství, ochranu lesů, rostlin a živočichů a lepšímu nakládání s vodou. Je to levnější, pozitivní efekt je lokální a projeví se hned. Jenže tam EU postupuje pomalu, protože musí překonat protitlak miliónu farmářů. A naopak peláší v dekarbonizaci, kde ji stačí dohodnout se s pár megakoncerny a slíbit jim v regulovaném prostředí garantovaný zisk (typicky elektromobilita a Volkswagen). Náklady pak s odstupem zaplatí koncový zákazník. Ale to je až po čase, takže na začátku neklade takový odpor jako rozčilený sedlák.

Proto se obávám, že drastická zelená transformace a náklady s ní spojené mohou nakonec podkopat i základy EU. Ta nám zatím – díky volnému pohybu – dávala prosperitu. Bylo by tragické o to díky hlouposti zelených ideologů a jim ustupujícím politikům přijít.“

RNDr. Alexandr Vondra
poslanec Evropského parlamentu

Hlavní rozhovor... „naruby“

Motto:

„Je tuze nebezpečné mít pravdu ve věcech,
ve kterých se zmýlili mocní.“
Voltaire

Toto vydání TEMA má v záhlaví téma „Média-sedmá velmoc“ a před pokračováním se podíváme trochu do historie. Jde o označení masových médií (původně jen periodického tisku), které má vyjadřovat jejich moc a vliv ve společnosti. Termín údajně pochází od Napoleona. Počátkem 19. století proti němu válčily čtyři velmoci: Anglie, Rusko, Rakousko a Prusko. Za pátou velmoc, která proti Francii bojovala, Napoleon označil noviny Rheinischer Merkur – tak vznikl termín šestá velmoc. Sedmou se média stala poté, co se mezi evropské velmoci začala počítat i Itálie. Kdo je dnes skutečnou velmocí by se dalo diskutovat, ale dnes jsou média spíše označována jako čtvrtá moc, v návaznosti na systém moci zákonodárné, výkonné a soudní. Ať je a bylo to jakkoliv, nesporným faktem je to, že dnešní média mají na společnost obrovský vliv a mají možnost formovat názory a náladu ve společnosti, a to zejména před jakýmkoliv volbami. Ale o tom dnes, před parlamentními volbami řeč nebude.

Obecně média nejsou prázdná bublina a je zatím chválabohu vyplněna lidmi – tedy obecně řečeno novináři, kteří jsou většinou v roli tazatelů, a právě v jejich možnosti koho, kdy, jak a na co se zeptat je jejich obrovská síla, ale také odpovědnost. V následujícím diskusním rozhovoru jsme role obrátili a tazatelem bude předseda OHK Most Rudolf Jung, který bude stejnými tématy zpovídat dva novináře a abychom byli moderně genderově spravedliví, tak muže a ženu. Naše pozvání k netradičnímu rozhovoru „naruby“ přijala **Renata Myslíková**, editorka redakce zpravodajství, kterou vídáme na obrazovkách v regionálním zpravodajství České televize a lokální šéfredaktor VLTAVA LABE MEDIA a.s., konkrétně Deníku Mostecka, **Edvard D. Beneš**.
Redakce TEMA

Média

Jung:

Vážení, děkuji vám, že jste přijali pozvání k společnému, poněkud netradičnímu rozhovoru, tedy spíše diskusi a vítám vás na stránkách TEMA, na kterých se, až na jednu výjimku, novináři v roli odpovídajících zatím nevyskytli. Nicméně novinářina je vaší dlouholetou profesí a možná také i koníčkem, takže věřím, že vaše názory a zkušenosti budou pro naše čtenáře zajímavé. Podle mého názoru za jakýmkoliv mediálním sdělením stál vždy konkrétní, dohledatelný

a k odpovědnosti dohnatelný člověk. Dnes je ovšem situace jiná, na světě se deroucí fenomén sociálních sítí a internetu umožní kdekomu anonymně oslovovat a ovlivňovat kohokoliv a čímkoliv. Platí to bohužel zejména pro naši fyzicky i vědomostně velmi zpohodlnělou nastupující generaci „vygůglující“ si vše, ale vybrat si tu jedinou pravdu v záplavě polopravd a vyslovených lží je problém. Internet má „odpověď“ na vše, ale nepoloží otázku k vlastnímu přemýšlení. Jak vy tedy vidíte historickou roli médií a jak je to dnes?

Myslíková:

Role médií, se podle mě, vždycky odvíjí od řekněme „společenské“ poptávky, která vždy úzce souvisí s vývojovými etapami společnosti. V této souvislosti vidím média například na konci 19. století v době rozvoje všeobecné vzdělanosti spíše jako osvětově působící, kdežto v polovině 20. století v kulích tehdejší kolektivizace jako aktivizující. Role médií je podle mě pořád stejná, reaguje na společenské potřeby a poptávku. V současné době vidím ale velký rozdíl v diferenciaci společnosti a s tím související různorodé poptávky ať už po obsahu nebo platformě, na které jsou média distribuována. S nástupem internetu a komunikace přes sociální sítě dochází i k uvědomění si každého jednotlivce, že ne vše je pravdivé a že nelze všemu věřit. Ano, o tom jsem přesvědčená. Stále více lidí dříve nebo později začne ověřovat informace, hledat důvěryhodné zdroje. Samozřejmě jsou i tací, kteří vždy budou věřit všemu nebo naopak ničemu. Důležité je pracovat s dětmi a učit je, že musí ověřit, že nelze všemu věřit a že skutečně musí přemýšlet, když něco čtou, a to nejen

nad obsahem, ale i nad tím, kdo to napsal, v jakém médiu to vyšlo, komu to médium patří. A samozřejmě umět mezi médii rozlišovat. I proto je, podle mě, velmi důležitá mediální výchova, a to už na základních školách. Předně je ale nutné si uvědomit, že média vždy vypovídají o hodnotách, kultuře a kvalitě dané společnosti. Jde totiž o prostředí, které nás utváří a ve kterém mezi sebou komunikujeme. V každém případě média jsou skutečně mocná. Mohou společnost a její hodnoty stabilizovat, destabilizovat i utvářet. Záleží ovšem i na tom, jaké chování jim přisuzujeme, co od nich očekáváme. Na základě toho se pak často média rozhodují, kam nebo na co zaměřit pozornost. Logicky, komerční média nebudou psát ani vysílat příspěvky, které nikoho nezajímají a v důsledku tedy ani nepřitáhnou inzerenty či sponzory. I z těchto důvodů vždy budou nejobjektivnější média veřejné služby (Česká televize, Český rozhlas a ČTK), kdy rozhlas a televize si platí sami obyvatelé ČR koncesionářskými poplatky. Tedy žádná politická strana či hnutí, žádná soukromá osoba ani skupina.

Beneš:

Média jako taková byla a vlastně i stále jsou vnímána jako jeden z faktorů ovlivňujících nejen tzv. veřejné mínění, ale i celou společnost. V minulosti to byly hlavně noviny, které každý odebíral nebo si kupoval v trafice či ve stánku. Už od prvopočátku to byla snaha informovat co nejširší masu lidí. A v podstatě bylo jedno, jestli jsou informace pravdivé či nikoliv. Šlo o to získat čtenáře a k tomu měla dopomoci nějaká senzace. Až časem se většina titulů rozhodla

pro to být ke čtenářům více objektivnější a rozdělilo se to na tzv. seriózní tisk, který informoval z více zdrojů ověřené informace, a bulvár, který se sice tvářil, že jeho zprávy jsou zaručené, ale v mnoha případech tomu bylo jinak. Zatímco seriózní noviny si zakládaly na tom, že je vše tak jak má být a čtenářská obec jim věří, bulvár čtenářům od prvopočátku podsouval upravené informace k obrazu svému. Vždy se snažil upoutat pozornost nějakou zajímavostí a jeho fenoménem se staly známé osobnosti, kolem kterých se vše točilo a vlastně

Renata Myslíková

dodnes točí. V současné době jsou některé věci úplně jinak. Tištěná forma, tedy noviny, ztrácí a díky internetu a sociálním sítím vládne hlavně rychlost s jakou je informace sdělena, mnohdy na úkor kvality. Dnešní čtenář zprávy nečte celé, takže mu stačí málo, čímž bych se nechtěl dotknout těch, kteří opravdu čtou celé články. Ale je to tak. Ve většině případů jsou přečteny jen úryvky nebo titulky. Novináři se sice snaží, ale ne vždy jejich práce padá na úrodnou půdu. Mám to ověřeno z diskusí s některými čtenáři. Zájem o zpravodajské portály

se měří, ne jako kdysi prodejností a pak podle nějakého vzorce čteností novin, ale počty tzv. kliků a přístupů, tedy těch, kteří alespoň tzv. otevřeli nabízený článek, aniž by jej třeba i četli. Měří se také čas, jak dlouho čtenář u otevřeného příspěvku vydržel. Pokud je to v minutách, já sá se, že to byla opravdu dlouhá doba. Z pohledu člověka, který zažil a stále zažívá výrobu tištěných novin, fotil na černobílý a později barevný film, dnes na digitální zrcadlovku, a tudíž má srovnání, to bohužel vychází tak, že tento trend tu bohužel je a asi i zůstane.

Image regionu

Náš kraj, kde žijeme a pracujeme měl velmi pohnutou historii a v podstatě doplatil na roli dodavatele energií pro náš stát se všemi negativními důsledky, které z této role vyplývaly. To je realita negativního vlivu energetiky a energetické chemie na celém světě. Zkrátka získávání energie něco společensky stálo a stále stojí – s tím nic nenaděláme. Přidáme-li k tomu obměnu obyvatelstva po druhé světové válce, pak se ve spojitosti a důsledky nelze divit, že náš region měl a stále má v očích veřejnosti z ostatních regionů velmi negativní pověst. Dlouhodobě tvrdím, že image regionu a jeho změna k pozitivnímu obrazu je zásadním úkolem nás všech,

ale zejména téma pro politické reprezentace a z hlediska účinnosti také médií. Nelze pominout a jako příklad uvést např. „tvůrčí“ rozhled autorů a realizátorů jen dvou televizních seriálů, třeba Rapl a v kontrastu Policie Modrava – každý sud z pohledu na scénérie a prostředí děje sám. Těch příkladů je více, ale abych byl korektní i v tištěných médiích, drtivě vítězí tzv. špatné zprávy.

Naskýtá se otázka, jak vy vidíte náš region a jaké jsou podle vás důvody přetrvávající negativní pověsti našeho regionu, kde se stala a stále dělá chyba a jak ji napravit?

Vyrostla jsem tady, mám to tu ráda. Historické památky, Krušné hory a těžba. Kontrasty, které mě neuráží ani nepohoršují. Mě se líbí. Z logiky věci vyplývá, že vždycky bude nejvíc nerostných surovin v horách a pokud je budeme potřebovat, budeme je těžit. Uhlí je cennou surovinou, která tu vznikala miliony let z mrtvých těl pravěkých rostlin. Organické složení ji dělá vzácnou. Chápu tak i názor, že je škoda ji pálit. Každá z variant využití má ale svá pro a proti. Úkolem novinářů je o těchto variantách informovat s tím, že je na lidech, jak se rozhodnou, k jaké variantě se přikloní. A na nich i je, jak budou region vnímat. Jestli jako region s problémy a zničeným prostředím, nebo jako oblast rekultivací a budoucí tuzemské rekreační oázy. Je to proces, který se vyvíjí tak, jak prostředí regionu. A ono se mění. Víme, že zde probíhají rozsáhlé rekultivace. Veřejně se mluví o změnách, které mají oblast změnit z těžební

na rekreační. A často jde o změny zásadní a nebojím se říct i revoluční, a to nejen pro zbytek republiky, ale především pro obyvatele Mostecká. Změny s sebou totiž přinesou, kromě jiného, i úplně novou profesní poptávku i poptávku po dalších službách. Všechno to jsou témata pro novináře. Novinář je člověk, který sleduje život a informuje o něm. Mapuje změny, související problémy i jejich řešení. Vcelku pak tyto pomohou lidem vytvořit si obrázek o regionu. Základem ale je, aby lidé pracující na těchto změnách mluvili s novináři a byli ochotní jim věci ukázat a vysvětlit. Žurnalisté pak už umí případné složitosti „přeložit“ do pro všechny srozumitelného jazyka ať už v podobě zprávy, či nějakého formátu širší publicistiky. Osobně si nemyslím, že by negativní pověst přetrvávala. Pokud ale někdo má ten pocit, znamená to, že citlivě reaguje na negativní zprávy a pozitivní

mu možná unikají. V každém případě náprava pověsti vždy chce delší čas a systematické informování v regionálním a celostátním tisku, rozhlasu i v televizi. Je to běh na dlouhou trať.

A k otázce „Kde se stala chyba?“ Nikde. Jednoduše jde o průmyslový region, který s sebou přináší vedle pozitiv (pracovní místa) i negativa. V minulosti

hlavně značně znečištěné prostředí, o které všechny socialistické vlády informovaly, třeba i tím, že děti vyjíždí na ozdravné pobyty do školy v přírodě za čistým vzduchem apod. V posledních letech se ale mluví prakticky jen o tom, jak se to napravuje... Odsíření elektráren, výsadba lesů na rekultivacích i v Krušných horách, kde se zalesňují plošiny vzniklé kyselým deštěm.

Bohužel, musím konstatovat, že negativní obraz našeho regionu i po desetiletích, kdy se pro jeho zlepšení udělal kus práce, který je i vidět, stále trvá. A asi ještě to nějaký čas trvat bude, než se jeho pověst dostane do jakéhosí normálu. Takže možná jednou naše děti, nebo děti našich dětí, uslyší něco pozitivního, a ne ty známé pověsti o černé uhelné díře. Naštěstí už se setkáváme s tím, že když k nám někdo přijede z jiného regionu, tak říká... „ale tady je to úplně jiné“. Dva příklady za všechno. Do Mostu přijela na krátký

výměnný pobyt studentka ze Švédska, ubytovaná u rodiny v Praze. Ta hovořila o tom, že jí domácí říkali něco v tom smyslu a co tam v tom Mostě chceš vidět? Vždyť tam nic není. To je takový průmyslový a špinavý region. No, a když přijela, tak se nechala slyšet, že to vůbec není pravda. Dalším je můj kamarád, francouzský spisovatel literatury faktu z Bretaně, který konstatoval, že se mu na Mostecku moc líbí. Že je tady plno zeleně, což je pěkné. Takže to asi navzdory všem těm řečem nebude zase tak zlé.

Naše příroda

Je nesporné, že k pocitu sounáležitosti s regionem a ochotě jej spojit s osobním životem svým a potomků, patří příroda a životní prostředí. Ono se to dotýká i předchozí otázky o image regionu a k tomu jen můj postřeh. V rámci mého komorového působení mívám často návštěvy různých osobností, které se v regionu ocitly poprvé a podle již historických informací a dojmem mediálních zkratk, očekávají hrůzu a zmar (mimochodem i řada starostlivých manželek vedoucích pracovníků zahraničních firem,

kteří si při angažmá svých manažerů s místem jejich trvalého bydliště moc hlavu nedělají, sdílí velké obavy, kam se to ten náš táta dostal – to je trochu nadsázka). Téměř vždy, hledající onu pověstnou „měsíční krajinu“, jsou velmi mile překvapeni do jak pěkného prostředí zavítali. V rámci své profese se pohybujete po regionu a jak vy vidíte naši dnešní flóru a faunu a prostředí vůbec?

Je krásná! Mostecko se pomalu mění skutečně do předpovídané oblasti lesů, polí, luk a jezer. Jen v samotném Mostě jsou už tři jezera a u všech odpočívají lidi. A Krušné hory! Znovuobnovované po kyselých deštích jsou nádherným místem, které si nezadá s konkurencí jiných hor v Česku. Výjimečnými místy se ale v oblasti stávají rekultivované plochy a teď pomínu zatopené zbytkové jámy po těžbě, které se staly jezery či jezírky. Zajímavé

jsou také ostatní plochy, které těžaři postupně vrací „do života“. Líbí se mi systém luk, pastvin s dobytčím a lesů. Jde o zajímavá místa, která dokonale vyplní místo pod Krušnými horami. Viděla jsem na rekultivacích třeba i srny, muflony, divoká prasata. Umím si dost dobře představit, že to jsou místa, která budeme točit i za pět let, jde totiž o místa, která jsou tím návratem skutečně raritní. Nutno také připomenout jezero Most, které

Edvard D. Beneš uprostřed

neustále zkoumají týmy vědců ať už kvůli rybám, ptákům nebo odpařování vody. Několikrát jsme byli u toho a přinesli z místa zajímavé reportáže z měnící se krajiny. Mimochodem voda je tam tak čistá, že se skoro rovná pitné,

rybám se tam daří a hnízdí tam i hodně druhů ptáků. Samozřejmě, hledají se tam také úniky vody, případně prosakování ze šachet, co tam zůstaly. Teď se tam kvůli tomu i postavila velká čistírna odpadních důlních vod.

Myslím si, že ve svém věku se už mohu tak trochu označovat za pamětníka. Navíc se zabývám historií, takže mohu také říct, že za poslední desetiletí se toho hodně změnilo. Pamatuji ještě ty holé smrky v Krušných horách, které tam dneska už nenajdete. Vystřídaly je krásně zelené stromy. A když projdete nebo projedete samotné Krušné hory, tak se můžete kochat okolní

krásnou krajinou. Protože pracuji se zprávami od různých spolků a uskupení, tak mohu zároveň sledovat i faunu. Například podle ornitologů je nové jezero Most hnízdištěm množství druhů a počtu ptáků, které nemá na jiných vodních plochách v republice obdoby. Takže já osobně vidím velké zlepšení.

7 divů

Když už mluvíme o médiích jako sedmé velmoci a v kontextu předchozí otázky, k sedmičce se také váže pojem „divů světa“. Budme skromnější

a kdybych po vás chtěl sedm přírodních a třeba i stavebních pozoruhodností našeho regionu, co by to podle vás bylo?

Zámek Jezeří

- Div, že přežil.
- Div, že nesjede do lomu ČSA.
- Unikátní kontrast historické památky nad těžební jámou obklopená lesy Krušných hor.

Vodní dílo Fláje

- Přehrada je unikátní svou dutou konstrukcí a díky tomu je zařazena mezi kulturní památky České republiky.

Jezero Most

- Nejhlubší v ČR.
- Zatopená zbytková jáma po těžbě.
- Voda srovnatelná s pitnou, ryby, ptáci...

Vyhlídkové jízdy do lomů existujících i zaniklých (existujícího ČSA, zaniklého lomu Most)

- Výjimečná turistická atrakce.

Litvínovský Koldům

- Mělo tam být vše, co občan potřebuje k životu, včetně společné jídelny, prádelny, ale i školky a volnočasových zařízení.

- Výjimečný mezník architektury po II. světové válce, který je pro mě symbolem optimismu a „svazáckého“ nadšení.

Autodrom v Mostě

- Autodrom se začal stavět již v roce 1978, první závod se tam jel 1982.
- V rámci rekultivací se zde provedly rozsáhlé terénní úpravy, hydrotechnické práce, jejichž rozsah byl dán nutností maximálně stabilizovat toto území. Část výsypky byla pokryta vrstvou ornice a následně zatravněna a ozeleněna stromy a keři. Součástí rekultivační etapy výstavby autodromu byla i výstavba obslužných komunikací včetně tunelu, kterým se do celého areálu vjíždí.
- Zřejmě jde o jediný rekultivační tunel na světě.
- Postavený byl za 4 roky.
- Statisčové návštěvy v té době nebyly zvláštností. Během krátké doby tak vznikl první závodní automobilový okruh v Československu, který byl v té době prvním i ve střední a východní Evropě.

Hipodrom v Mostě

- Rekultivační park Velebudice, který patří mezi špičkové projekty tzv. české rekultivační školy, která je s respektem uznávána na celém světě.

Nevím, jestli si vzpomenu na sedm. Z těch stavebních by to určitě byly:

- Flájská přehrada, jedinečná svého druhu u nás.
- Určitě tam lze zařadit i litvínovský Koldům neboli Kolektivní dům.
- Také unikátním způsobem přesunutý kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě.
- Kdysi architekt a herec David Vávra označil za nejkrásnější stavbu současného Mostu budovu bývalého krematoria, kde se nachází expozice

Mezinárodního památníku obětem II. světové války, takže také tu bych tam zařadil.

- Fenomén současnosti jezero Most, které vzniklo po likvidaci starého královského města Most.
- Také zámek Jezeří, který toho má hodně za sebou a přežil do dnešních dní.
- Také sem lze zařadit rekultivace krajiny po těžbě uhlí.

Lidé

Dostáváme se k velmi ožehavému problému, kterým je lidská společnost (v našem regionu po druhé světové válce výrazně obměněna), což není nějaká prázdná bublina, ale množina jednotlivých lidí, kteří se sdružují do jednotlivých podmnožin podle různých kritérií (omlouvám se za matematické formulace, ale podcenění matematiky v současných vzdělávacích procesech je největším „zločinem“, kterého se dnešní společnost na nastupujících generacích dopouští – ale to je téma na jinou diskusi, každopádně se to ale vymstí). Některá kritéria jsou historicky více méně stabilní, jako je třeba rodina, politická strana, zájmová činnost a podobné. V poslední době se však objevují kritéria nová, která se dostávají do jakéhosi konfliktu se zažitými společenskými zvyklostmi a snad jen u rasismu lze

vystopovat historickou, možná koloniální souvislost. I toto je téma na jinou diskusi, ale nechci vás omezovat. Avšak přece jenom v tomto tématu je pro nás a náš region jedno velmi ožehavé téma, které také přispívá k negativní pověsti našeho regionu. Je to téma, které se kulantně nazývá „nepřízřivobiví občané“, jejichž počet i díky sociálnímu systému roste. (Dovolte mi k tomuto malou poznámku. V DM dne 12.7. vyšel zajímavý článek o tom, že podle výzkumu Fakultní nemocnice v Brně je u romů o 18 let nižší průměrný věk dožití než u většinové společnosti. Je to lidsky smutné a mělo by se s tím něco dělat, ale položil si někdo, a to i z novinářů otázku, co to vzhledem k počtu romů v našem regionu udělá se statistikou průměrného dožití, což je jeden z faktorů, který náš kraj řadí na poslední

místa v tomto parametru kvality života?). Jako novináři se s tímto zcela jistě setkáváte a máte na celou problematiku lidského společenství svůj názor. Jaký máte tedy obecně názor na lidi, a to i ty nepříznivě, se kterými

se ve své práci běžně a takřka denně setkáváte a máte pro naše politické reprezentace nějaké „hraběcí“ rady – co s tím?

Osobně mám všechny ráda. Nerozlišuji. Za každým jednotlivcem je vždycky příběh. Nějak začal, probíhá a končí. Je to vždy o podmínkách, do kterých se narodil, o jeho vlastnostech, časem zkušenostech a osobní vůli při rozhodování. Často, když jsme v sociálně vyloučených lokalitách, si uvědomuji, jak je těžké se z nich dostat, když se v nich narodíte a jak snadné je se do nich dostat, když vás potkají v životě nesnáze. Navíc si čím dál víc uvědomuji, jak se z lidí mohou stát „sociálně vyloučení“ i jen díky tomu, že nestíhají vstřebat nové technologie. Příkladem mohou být senioři, kteří jednoduše neumí anebo už znovu neumí platit přes internetové bankovníctví, mají problém naskenovat kód v obchodě, nebo i jen používat mobilní telefon. A to, že to umíme my dnes, neznamená, že v sedmdesáti to stále ještě budeme umět. Co se politiků týče, tam mě často zarazí spíše zapomnětlivost. Zapomínají, že ve funkci jsou z vůle lidu. Politická kariéra je podle mě právě o službě veřejnosti, která si je v demokratických volbách vybrala. Lidem by tak politici měli skládat

účty a v průběhu volebního období hlavně přes média. Podle mě také neexistuje nic, co by se nepovedlo. Důležité je, aby politik pracoval pro lidi a nezneužíval důvěry, kterou mu dali. Z logiky věci, pokud přijdete s něčím novým a jste průkopníkem, vždycky bude co zlepšovat a vždy se ozvou hlasy kritiky z řad těch, kteří většinou nic nedělají. Na to ale politik má být připraven, tak to v životě chodí. Také by měl být morálním vzorem. Což pro mě znamená, že komplikované životní a pracovní situace by měl řešit důstojně a čestně. Nemusí je tajit, nebo přežívat jen proto, že je politik. Naopak může být vzorem, jak je řešit a přitom se „lidsky nepokřivit“.

Žádné speciální „hraběcí rady“ nemám, snad jen kdyby politici nezapomínali na své voliče a mluvili s nimi, a to i přes média. Nevyhýbali se jim a vždy mluvili jasně, bez okázalých cizích termínů a slov. To vždy zavání úmyslem „něco schovat“.

Práce s lidmi, což je také můj obor, je různorodá, bývá velice pestrá a zajímavá. Naši dědové a babičky říkávali, že bez práce nejsou koláče. Bohužel, v některých případech to prostě neplatí. Spíše naopak. A dávat nějaká moudra na toto téma? Tenhle problém byl už i za „komančů“ a nebyl vyřešen. Dneska máme přes třicet let od převratu a doposud nikdo zaručený lék na tento nešvar nenašel. Je pravdou, že se občas lidé

dostanou do situace, že potřebují sociální pomoc, ale jsou zase naproti tomu ti, kteří různé dávky pouze čerpají a nemají zájem získat práci, natož do ní chodit. Bohužel, potom se v pohledu ostatní veřejnosti s těmi, co systém zneužívají, svezou i ti, kterým pomůže. Takže asi tak vypadá můj pohled na věc.

Závěr

Dostáváme se k závěru našeho prázdninového povídání, a tak mi nezbyvá než vám oběma poděkovat za čas, který jste tomuto rozhovoru naruby, věnovali.

Nicméně na závěr bych vám dal prostor k osobnímu sdělení našim čtenářům, případně doušku a pokud byste měli naopak otázku nějakou na mne, tak prosím.

Čtenářům přeji hlavně otevřenou a šťastnou mysl, ostatní přijde. 😊

Otázka na Vás: Jak podle Vás bude probíhat přeměna regionu v souvislosti s koncem těžby uhlí?

Jung:

Zmiňujete se o konci těžby uhlí. K tomu uhlí bych se věnoval trochu obšírněji. Uhlí, a i jiná uhlíkatá paliva (*kam paradoxně patří i tolik opěvovaná biomasa*) se staly v některých, „environmentálně rádoby vyspělých částech světa“ ďáblem a zdrojem všeho, co nám dnes příroda a planeta ve svých námi neovlivnitelných cyklech „naděluje“. Vliv lidské civilizace je minimálně diskutabilní a boj proti uhlíku se stal jakýmsi novodobým náboženstvím. Je třeba si uvědomit, že to bylo právě objevení potenciálu uhlí, které se stalo spolu s ropou dominantními prvky průmyslové revoluce, která levnou a dostupnou energií skokově postrčila Evropu a následně tzv. vyspělý svět do současné úrovně prosperity a bohatství. Je zřejmé, že to bylo na úkor ostatních, dnes tzv. rozvojových částí světa, které dnes toužící po stejné úrovni blahobytu, jdou v podstatě stejnou cestou. Dalo by se i u nás říci, že to bylo uhlí, které „zachránilo“ středoevropské lesy, kdy právě nezadržitelně se rozvíjející průmyslová revoluce svým hladem po energii by měla k dispozici pouze to dřevo (*dnešní kácení pralesů v Brazílii a nejen tam, je toho jen jedním z příkladů*). Ovšem také to něco stálo a škody na životním prostředí jednak těžbou uhlí, ale i způsobem tehdy technicky známého energetického využití (*tv čemž se naše republika nijak nevyjímala v pohledu světa, kde tyto nešetrné procesy probíhají nadále a stále se i rozvíjí*), byly nesporné. Na druhé straně je třeba říci, že právě povrchová těžba uhlí je jako jediná část lidské činnosti výrazně ovlivňující krajinu, která jí po sobě zanechává rekultivacemi „uklizenou“, mnohdy s výrazně větší užitnou hodnotou pro obyvatele a o ty tu jde nejvíce. To ve spojení s našim umístěním v centrální části Evropy a nemohu opomenout naše Krušné hory,

je obrovský potenciál, který praktickou péčí (*i mediální*) o novou image naší oblasti zatím promrháváme.

Ale abych Vám neutekl z otázky, pak budoucnost našeho „velkého“ regionu ve velmi malé republice (*a to bychom si měli i z hlediska velikosti její správy plně uvědomit*) je závislá na tom, jak budeme umět využít zmíněný potenciál obnovené krajiny a nových objektů. Kraj dnes stojí na rozcestí v podstatě tří směrů svého budoucího rozvoje. Jednak zda se orientovat na využití potenciálu pro volnočasové aktivity Evropanů a ostatních obyvatel planety, nebo se nadále snažit o prosperitu energeticko-průmyslového regionu, anebo se snažit o jakýsi mix, chcete-li kompromis. Myslím si, a to je moje strohá odpověď na Vaši otázku, že ta třetí možnost by byla asi ta optimální. Vše toto má své klady a zápory a měl by je někdo zpracovat, zanalyzovat, vyhodnotit a doufat, že se v našem podivném politickém systému poměrného zastoupení najde jednotná síla doporučené závěry respektovat a prosadit. Ovšem ať už to bude jakkoliv, má to vše jednu základní podmínku a tou jsou zdroje, chcete-li natvrdo, pak finance. Myslím si, že právě nedostatek zdrojů, ke kterému i evropskou „zelenou politikou“ směřujeme, bude tím rozhodujícím faktorem a podmínkou rozvoje i našeho regionu. Opakuji již několik let jeden, ne můj, slogan: **„Ochrana životního prostředí není téma pro chudé“** a dovolím si ho opakovat i zde. Takže na našem budoucím celospolečenském bohatství závisí budoucnost regionu a mám-li to nějak zakončit, pak šalamounsky jsem v tomto „optimistický pesimista“. Rád bych se mýlil a doufal, že z regionu na periferii našeho státu se stane důstojný a prosperující region v centru Evropy se vším, co např. k opečovaným centrům měst patří.

Rád bych se tedy zeptal – Hospodářská komora České republiky je jediným zákonným zástupcem podnikatelů v zemi. Usiluje zejména o rozvoj podnikatelského prostředí v ČR i v Evropské unii. Jaká je podnikatelská

situace z pohledu Okresní hospodářské komory na Mostecku? Mám tím na mysli, jestli se můžete stručně ohlédnout, jak to vypadalo na začátku činnosti a kam se za ta léta činnost OHK posunula?

Jung:

Hospodářská komora ČR se stala nedílnou součástí změn po roce 1989. Správně říkáte, že je spolu s Agrární komorou jedinou organizací podnikatelů, která vznikla samostatným zákonem, který byl původně, podle zvyklostí vyspělých průmyslových zemí, napsán pro povinné členství podnikatelů. Toto vydrželo asi tři měsíce a tehdejší vládnoucí garnitura udělaly, podle mého, jednu ze zásadních chyb, kdy slovo „povinné“ členství nahradily „dobrovolným“. Je otázkou pro historiky, zda to bylo euforické dilatantství, nebo promyšlený krok s jakýmsi temným cílem. Dál to nehodlám rozvádět, ale tímto se HK dostala prakticky na úroveň spolků, jako ostatní podnikatelské organizace a svazy, které vznikaly zcela nekoordinovaně jako „houby po dešti“. Podnikatelské prostředí se dostalo do stavu značně nepřehledného, ve kterém se dnes nikdo nevyzná. HK nezískala finanční stabilitu, aby mohla zcela plnit své i zákonem dané poslání, tak jako to vidíme v okolních průmyslově zaměřených zemích i když popravdě řečeno i tam jsou jisté problémy. O důsledcích můžeme dnes planě diskutovat, ale to jediné můžeme, až na malé výjimky, dělat. Mohu mluvit o politice řízení kuponového dobrodružství, privatizaci průmyslových podniků a bank bez českého kapitálu (kdy dnes se odhaduje, že asi 70–80% průmyslového potenciálu není v českých rukách a odliv asi 300 miliard ročně je známé číslo). Samostatnou kapitolou je ztráta vlivu na vzdělávací systém (zejména učňovské školství, o kterém jsme již psali i v TEMA mnohokrát) – a chcete-li výsledek? Zkuste sám sehnat řemeslníka v množině až 75% každoročně produkovaných držitelů maturitního vysvědčení, a to nás čeká v nejbližší době generační problém. Mohl bych dlouze mluvit i o právním řádu. Ale na další zde není místo, nicméně rád se k tomu vrátím třeba i na stránkách vašeho deníku.

Přesto všechno HK našla řadu, jak říkám, osvícených podnikatelů, kteří dobrovolně svým členstvím vytvořili síť okresních komor, cechů a společenstev, jejichž členská základna stále, i když nepatrně, roste.

Zůstaneme-li podle Vaší otázky na Mostecku, pak bych jen opakoval známá fakta, že podnikatelské prostředí Mostecku je poplatné jeho

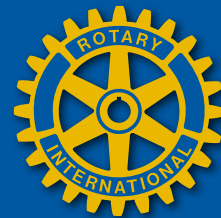
prakticky poválečné orientaci na těžbu, energetiku a navázanou chemii ve velkých organizačních, později kapitálových celcích. Na ně se logicky navázaly ostatní menší podnikatelské subjekty. Poměrně razantním poklesem výkonnosti tohoto segmentu hospodářského potenciálu kraje, který je vyvoláván zejména iluzemi o tzv. zelené energetice (*praktické dopady již nyní každý už dnes cítí a bohužel ucítí daleko více – ale to je jiné téma*) vstala nutnost přeměny hospodářského potenciálu kraje a zejména pánvevých oblastí. S tím dnes nic nenaděláme a zčásti se tak již děje, jednak pozváním zahraničních investorů do průmyslových zón, kde musíme vzít do úvahy pojem montoven i když mnohdy na vysoké technické úrovni a na druhé straně snahou vlády podpořit různými projekty i místní podnikatele. O tom, jak se to podaří, lze hovořit až za min. 10 let. V tomto se mostecká okresní komora snaží být prospěšná a svými aktivitami pomáhat. Když už jsem u Okresní hospodářské komory Most, pak je třeba říci, že se postupně vypracovala na největší a velmi aktivní okresní komoru v Čechách. (*Zde mi dovozte jen malé srovnání: Naše komora má svůj úřad, který má 4 zaměstnance. Partnerská komora v Chemnitz, která má zhruba jednou tolik evidovaných podnikatelů ve své oblasti, poskytuje služby více jak 120 zaměstnanců. Z toho vyplývají dvě věci. Výborná práce a výkonnost našeho úřadu a značné nároky na členy našich orgánů a jednatele odborných sekcí, kterým bych chtěl za jejich činnost poděkovat a ocenit je.*)

Bohužel nemám tolik místa na výčet všech našich aktivit a dovolil bych si odkázat na každoroční výroční zprávy, které jsou k dispozici na našich webových stránkách, a i na náš úspěšný projekt časopisu TEMA. Myslím si, že naše okresní komora a zejména její úřad, jsou důstojným reprezentantem našeho regionálního podnikatelského prostředí.

Závěrem bych chtěl pozvat všechny podnikatele, kteří mají zájem o stabilitu a vážnost svého podnikatelského prostředí a optimální podmínky pro své podnikání, aby se přidali k našemu týmu a svým podílem přispěli k rozvoji výkonnosti, autority a vlivu své, a to jediné, ze zákona ustanovené, komory. Je to na nás.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce

Proč nejsou novináři partnery pro politiky?

Jak moc je mocná ta čtvrtá moc či sedmá velmoc?

Co je vlastně sedmá velmoc jsem se dozvěděl nedávno. Termín údajně pochází od Napoleona. Počátkem 19. století proti němu válčily čtyři velmoci: Anglie, Rusko, Rakousko a Prusko. Za pátou velmoc, která proti Francii bojovala, tenkrát Napoleon označil noviny Rheinischer Merkur – tak vznikl termín šestá velmoc. Sedmou se média stala poté, co se mezi evropské velmoci začala počítat i Itálie. Někdy jsou média označována také jako čtvrtá moc (v návaznosti na systém moci zákonodárné, výkonné a soudní).

To je tou dobou slýchávám, dnes častěji, než bych chtěl, když zase zvítězí v mediální sféře nějaký nesmysl, jeden by spráskl rukama v bezmocnosti. Nejčastěji nad příběhy, kterými nás zásobují média, o kterých má člověk dobré mínění. Ale často se stane, že přečtu článek a hledám, jak přišli na ten bombastický titulek. A nenalézám...

K takovým článkům se zpravidla již nevracím. A nevracím se ani k těm médiím, kde to uveřejnili. Na to je v chytrých telefonech takový fígl. Jenže po dvou měsících jsem zjistil, že mi nechodí žádné zprávy, tak jsem ten fígl vyrušil, abych si vůbec něco mohl ve vynucených volných chvílích přečíst, a prostě trpím.

Myslím si, ony se mne ty nesmysly netýkají, sám nemám moc co měnit, a přece se nestanu

vyšinutým jako diskutující pod články, o jejichž mozkových závitech mám vážné pochybnosti. Jak vlastně pracovat s informacemi, nedá se něco podniknout ve jméno dobra? Kde je vlastně chyba? Je to jen neslušnost či systém nebo porušování novinářské etiky se stalo normálem? V úvodu jsem zmínil, jak moc je mocná ta čtvrtá moc či sedmá velmoc. Proti Napoleonovi vyhrávala bitvy. U nás vyhrává volby.

Profesionalita, spolehlivost a veřejná odpovědnost

Hledám nějaká pravidla novinářské etiky a dozvídám se, že etický kodex si definují novináři sami (...bez komentáře) a u nás vznikl jako deklarace ministrů zúčastněných na 4. Evropské konferenci o politice hromadných sdělovacích prostředků konané v Praze v prosinci 1994 (<https://www.interval.cz/clanky/novinarska-etika-internetu-cizi>). Zde se píše, že novináři by měli plnit úlohu kontroly moci či těch, kdo rozhodují o vývoji naší společnosti a že je dodržování novinářské etiky důležité. A dodržováním zákonů společnosti a jejich kontrolou se odpoutáváme od anarchismu a směřujeme k pojetí daného společenství. No to si jeden řekne, kam se to dnes tedy řítíme? Přesto je vhodné dříve uvedenou citaci alespoň přelést očima:

1. Právo občanů na včasné, pravdivé a nezkrácené informace:

- zveřejňovat jen informace, jejichž původ je znám, nebo v opačném případě je doprovodit nezbytnými výhradami
- respektovat pravdu bez ohledu na důsledky, které to pro něj může mít
- neodchylovat se věcně od pravdy ani v komentáři z důvodu zaujatosti
- odmítat jakýkoli nátlak na zveřejnění nepravdivé, nebo jen částečně pravdivé informace
- odmítat jakékoli zásahy státních orgánů, jež by mohly ovlivnit pravdivost sdělení
- nepoužívat nepoctivé prostředky k získání informace, fotografie nebo dokumentu

2. Požadavky na vysokou profesionalitu v žurnalistice:

- nést osobní odpovědnost za všechny své uveřejněné materiály
- nepřijímat žádné hodnotné dary nebo výhody, které by měly souvislost s jeho novinářskou činností
- nezneužívat povolání novináře k činnosti reklamního pracovníka
- nepodepisovat svým jménem obchodní ani finanční reklamy
- nezneužívat výsad, plynoucích z povolání novináře, k prezentování svých osobních postojů

3. Důvěryhodnost, slušnost a serióznost zvyšují autoritu médií:

- nic neomlouvá nepřesnost nebo neproověření informace, každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena
- jestliže si zdroj informací přeje zůstat utajen, novinář je povinen zachovávat profesionální tajemství
- respektovat soukromí osob, zejména dětí a osob, které nejsou schopny pochopit následky svých výpovědí
- dodržovat přísně zásadu presumpce nevinny a neidentifikovat příbuzné obětí nebo delikventů bez jejich jasného svolení

Má vlastně cenu na neetický článek reagovat? Bránit se adekvátně lze, ale už to nemá tu průraznost jako to první nařčení. Znájí to dodnes mlčící neprávem nařčení zástupci okresních, městských, obecních či profesních úrovní. Byli stresováni zlými tištěnými slovy a jejich míra stresu či bolesti chcete-li, je neměřitelná. A zůstává v poctivých lidech dlouho, moc dlouho, zatímco z lidí mentálně narušených, kteří jsou často příčinou těch stresů, hladce zteče. Sám mohu doložit z vlastní zkušenosti, jak mizerně jsem se cítil za nespravedlivé nebo jednostranné hleděné nařčení v tisku, tedy ve veřejném prostoru. A to už je více jak 25 let. Bolest v duši Vám zmírní jen čas a posléze životní zkušenosti. Tak se třeba dnes usměji nad módně sezónními články z oborů, o kterých něco vím, tedy z kriminalistiky či vělařství. Vycházejí pravidelně ve stejném období a jsou napsané evidentně horkou jehlou typu: toto opíšu z loňska, a ještě pro aktualizaci někomu zavolám, něco mi řekne, já to tam napíšu, nebude to, co řekl, ale jakoby jeho slovy. To se pak oslovený diví, co vlastně pustil do veřejného prostoru.

Když jste to dočetli až sem a poznali můj názor na mocnou moc médií, tak se mi asi nedivíte, proč jsem se dal do činnosti v Rotary klubu v Mostě. Tady se jen tak zbůhdarma neskládají slovíčka, tady se nepolitikaří, nepletichaří, ale dělají se tu praktické a užitečné věci pro potřebné lidi. Letos klub slaví 25 let od vzniku a za tu dobu dal do užívání dary v hodnotě přes 10 milionů korun.

Ing. Jaroslav Huráb
prezident
ROTARY klub v Mostě

Internet zná řadu odpovědí, ale nedokáže diskutovat a hledat řešení...

Poslední desítky roků procházejí radikální změnou a činnost společnosti je založena na informacích, jejich rychlém předávání a schopnosti přenosu velkého objemu dat. To jsme si v 80. a 90. létech minulého století nedovedli představit a ani tato generace nebyla na takový vývoj připravena.

První známky rozvoje přišly v podobě zahraňičních počítačů a posléze i českého výrobku IQ 151, který určitě ještě řada čtenářů pamatuje. Studenti se seznamovali s jednoduchým programováním, sestavovali programy v jazycích Basic, Fortran atd.

Vývoj však předčil očekávání a nabyl na rychlosti. V dnešní době se potýkáme s pojmy jako internet, sociální sítě, twitter, WhatsApp a tak dále. To znamená, že bychom měli být velmi informovaná společnost s rychlou možností kontaktů a řešení nejrůznějších otázek. Je tomu však skutečně tak? Podívejme se na funkci informačních zdrojů u naší mladé generace. Přístup a orientace na internetu je běžnou dovedností, použití sociálních sítí nutností a komunikace bez osobního poznání je běžná, bohužel v řadě lidských aktivit je tento trend hendikepem. Z toho bychom měli odvodit, že mladá generace, žáci i studenti všech typů škol by měli být daleko vzdělanější a schopni se orientovat nejen v problémech běžného života, ale i v otázkách jejich budoucího profesního uplatnění.

Bohužel to není úplně pravda a závislost mezi objemem informací a snadností přístupu k těmto informacím není přímo úměrná znalostem, schopnostem, dovednostem a přístupem k řešení běžných i odborných problémů. V této sekvenci totiž chybí jeden jediný článek, a to základní znalosti a dovednosti, které musí nabýt každý jedinec v průběhu školního vzdělání nebo alespoň v průběhu učení v době dospívání. Pokud tedy nemá takový člověk základní znalosti, nemůže a není schopen si vyvodit logické ani objektivní závěry. Jestliže najdu řadu rozporupných informací na internetu, mohu se k nim postavit třemi způsoby:

1. Vyberu ze všech informací takovou, která si myslím, že odpovídá realitě,
2. vezmu první informaci a pokládám ji za správnou,
3. propojím všechny informace a případně vytvořím informaci vlastní – další.

První alternativa vyžaduje, abych měl již nějaké zkušenosti a znalosti, špatnou volbou jsou další alternativy. U druhé mohu mít štěstí a najít pravdivý a objektivní odkaz, se třetí alternativou se často setkáváme na sociálních sítích. Uživatel si vyhledá na internetu řadu informací většinou rozporupných, vytvoří vlastní obraz a ten publikuje na sociálních sítích, případně si jím utváří vlastní názor. Na sociálních sítích se stejn

nadšenci bez patřičných základů a vzdělání takových závěrů chytanou a šíří je dál, případně ještě květnatě upraví. Potom se dovidáme takové neskutečné nesmysly, jako je ulpění magnetu na pokožce po očkování proti viru Covid-19. A bohužel nepravda se šíří bleskovou rychlostí dál přes okruh lidí bez patřičných znalostí a schopnosti zdravého úsudku.

Občas se s takovými jevy setkáváme i mezi studenty na různých stupních studia. Vždyť na internetu najdu maturitní otázky, vypracované úlohy všeho druhu, kapitoly odborných pojednání vytvořené studenty. Když si některé přečteme, dovíme se často neuvěřitelné skutečnosti, které jsou potom přepokopány do školních prací. Nebudu uvádět příklady, ale s citací internetu jsem se setkal při chybných a nesmyslných závěrech a řešeních u studentů, ale i při neočekávaných argumentacích při zkoušení studentů – „našel jsem to na internetu“, „četl jsem to na Wikipedii“. Bohužel musím potom argumentovat – „prosím, najděte mi to ve skriptech“. Pokud by student měl dobré základy, naučil se logicky uvažovat a dokázal informace hodnotit, samozřejmě by většinu těchto nesmyslů neprezentoval. Často je však také pohodlnější něco stáhnout z internetu a věnovat se vlastním zájmům.

Pokud si neuvědomíme, že potřebujeme základní znalosti a také určité schopnosti k logické a objektivní práci s informacemi, může se stát, že se nesprávné postupy a řešení budou stále častěji podílet na chybách v celé společnosti, při politických rozhodnutích, v ekonomické oblasti a podobně.

Ona platí s internetem srovnatelná situace při sledování médií obecně. Je publikována řada neověřených informací, polopравd, zkreslených informací, informací vytrhaných z kontextu a lze jen těžko závidět mladým lidem, studentům, že se nechají ovlivnit a nedokáží vzhledem ke svým určitým zkušenostem nebo nezkušenostem odpovídajícím jejich věku, informace hodnotit a pracovat s nimi. Zde by bylo vhodné, aby se i tímto směrem zaměřilo naše školství, došlo k jeho modernizaci tímto směrem a studenti se uměli lépe orientovat v moderních informačních prostředcích.

No a v závěru k samotnému titulku mého článku. Ano, na internetu, v médiích, pomocí sociálních sítí najdu řadu informací. Musím s nimi však umět pracovat, hodnotit je a přemýšlet, co může být pravdou, co polopравdou a co je chybná

informace. Internet má ještě další velkou nevýhodu. On mi předloží to, co do něj „někdo“ vložil, občas i s nějakým úmyslem, který může být často i dobrý, ale nedokáže záměr autora vysvětlit potenciálnímu čtenáři. Internet se mnou nedokáže diskutovat, neumí mi poradit, neumí najít řešení konkrétního případu. Tady musí nastoupit lidská inteligence, zkušenosti a znalosti, musíme si informace zhodnotit a vybrat jen to, co může být skutečně reálné a pravdivé, co můžeme pro svoji potřebu využít. Musím říci, že fikce se objevuje i v odborných článcích na internetu. Autor (autoři) článek fundovaně vypracují, řadu dat a údajů si vymodelují (či možná vymyslí) podle vlastního názoru, a pokud se chcete přesvědčit o funkčnosti závěrů takového článku, zjistíte, že výsledků a závěrů řešení nelze dosáhnout a pracně hledáte chybu nejprve u sebe a následně zjistíte, že článek nelze spojit se skutečností, protože většina dat skutečnosti neodpovídá.

Ze všeho tedy vyplývá – snažme se získat maximum znalostí a dovedností z ověřených zdrojů, ve vzdělávacích institucích, v zaměstnání, v běžném životě, a berme internet a další informační zdroje jako podporu naší existence, nikoli jeho základ.

Prof. Dr. Ing. František Holešovský
Fakulta strojní,
Západočeská univerzita v Plzni

Od kouřových signálů ke světu zamotanému do sítí

Blažené doby rané „žurnalistiky“

Blažené byly doby, kdy jeden z kmenů našich slovanských předků, Zličané, dávali „kouřová znamení“, ergo zprávy jinému kmenu našinců, snad Pšovánům. Mokrou větev přikládali na oheň a tím dávali kouřová znamení z hradiště nad pravým břehem jednoho z potoků na Kolínsku; skutečný vývoj se mi nehodí teď do textu, protože probíhal jinak. Ale ti, co kouřová znamení dávali volali „kouřím“. A ti moji hypotetičtí Pšované na Mělnicku, už skoro nad pozdějším Kokořínskem, kteří upínali své zraky k východu očekávající zprávu, nakonec radostně volali „vidím“. Na základě takového zpravodajského systému prý vznikla místní jména Kouřim a Vidim. Nevěřte mi, ale legenda to je pěkná, jen jsem ji trochu zneužil. Když Přemyslovci (a to je pravda) přepadli a vyvrátili staré hradiště Zličanů, aby na témže místě založili v 10. století své hradiště „U svatého Jiří“, „Vidimští“ v té době nebyli ještě ani pikantními sny svých rodičů, natož, aby měli pojmenované sídlo, August Sedláček klade první zmínku o Vidimi (Horní) až do roku 1318. Uznejte ale, že to je „novinářská zpráva“ – jako ze současna.

Podobný systém předávání zpráv zaznamenal Miloš Kocourek v klukovské knížce Chlapci z Černého kamene. V podhradí tábořící mládenci mokrou větví, přikládanou na oheň, dávali kouřové znamení na hrad Černý kámen, odkud jim jejich kamarád

a vnuk starého kastelána dával z věže znamení vytahováním a schováváním starého rodového praporu. Počet vytažení i počet kouřů byl pro jednotlivé zprávy předem domluven, takže v každém případě šlo vždy o aktualizaci; metoda rovněž moderní.

Ostatně – kouřová znamení byla i v tehdejší mnohem menším světě osvědčená mediální technika, kterou znali jak mongolští nájezdníci, tak indiáni snad všech kmenů – jen o těch jihoamerických to nevím.

Byla to **éra bezkontaktního zpravodajství** – nebo jen její výšeč.

Paralelně, od nejstarších dob, existovalo i zpravodajství po výtce **kontaktní**, převážně mezilidské, ojedinelé i za pomoci „uchočených“ zvířátek, jako jsou například poštovní holubi, kteří se osvědčili mj. i jako pasivní váleční zpravodajci.

Zpravodajství své doby nebylo ovšem určeno široké veřejnosti, ale sloužilo výhradně adresátům a odesílatelům ať šlo o posly pěší nebo jízdní. Do doby organizované pošty jako distributora zpráv zbývalo ještě mnoho času. To všechno samozřejmě za předpokladu znalosti písma (jakéhokoliv druhu). Jednu z výjimek představovali staří Inkové, kteří (citují): „...*uchovávali své účty, rodokmeny, astronomické výpočty a (pravděpodobně) také své příběhy ve velmi složitém systému provázků a uzlíků, nazývaným „quipu“.* Uzlové písmo bylo písmo starých Peruánců,

uchovávalo informace pomocí barevných provázků, jejich délky a zatočení, druhu uzlíků a jejich umístění. Často byly provázky pomalované různými kombinacemi barev, někdy mívaly vpletená jednotlivá vlákna charakteristicky zabarvené bavlny nebo vlny. Provázků byly nejčastěji spojeny jedním horizontálním vláknem, na rozdíl od jiných přidružených provázků, které vycházely z vertikálních vláken šikmým směrem“.

Šlo tedy o záznamy, případně **zpravodajství „nonverbální“**.

Na bezprostředním a kontaktním zpravodajství bylo založeno i tzv. **„ústní podání“**. Směrem vzad se tak zachovaly pověsti a báje, směrem div ne vpřed to byla rozmanitá zpravodajství, která po kraji roznášeli např. tzv. krajánkové, putující námezdní pracovníci zejména velmi oblíbení mezi mlynářskou chasou. Případně lidé rozmanitých povolání, jako třeba putující dráteníci nebo brusiči, pro něž roznášení či přenášení zpráv bylo jakýmisi „by productem“.

Čas novověkého zpravodajství

Jako nepoučený (možná i nepoučitelný) laik věřím v pravdivost rozmanitých, už i tištěných medií, které se v Evropě (a pak i v Severní Americe) začaly šířit v 18. a 19. století. Za příklad mi posloužil Václav Matěj Kramerius, „spisovatel, nakladatel, dramatik, žurnalista a novinář, zakladatel novodobé české žurnalistiky“, jeho Česká expedice (sic!) a Krameriovy

c.k.Poštovní (Vlastenecké) noviny. Ani dál si nebudu vyměřet, protože i následující „info“ převzaté z internetu je výstižnější:

Krameriové c.k. vlastenecké noviny byly založeny r. 1789 a zaměřovaly se hlavně na osvětu prostého lidu, národní emancipaci, sociálně-hygienické uvědomění a odstraňování lidových pověr. Mezi jejich hlavní rubriky patřily úřední vyhlášky, oznámení, vojenské zahraniční i domácí zprávy, novinky z literatury a divadla. Zpočátku Kramerius čerpal zahraniční informace hlavně z Wiener Kölner Zeitung, ale později si vytvořil rozsáhlý okruh dopisovatelů.

V Krameriově „definici“ mne ovšem zarazilo, že byl žurnalista a novinář. Až do psaní těchto řádků jsem měl za to, že jde o týž subjekt, a že jen světáci užívají výraz žurnalista a my, Čecháčkové, slůvko novinář, jak ostatně uvádějí rozmanité slovníky a encyklopedie, kde stává: novinářství = žurnalistika. V podvědomí jsem si ovšem jakési mantinely vytvořil. Ty první byly „časové“, novinář píše do / pro noviny, vycházející denně; žurnalista píše do žurnálů, spíše vycházkových periodik s týdenní i delším periodicitou.

Pavoučí síť dneška

Jakkoliv patřím k těm, kteří jsou tak trochu živi z publikací jak novinových, tak časopiseckých ba i knižních, přece jen co chvíli postávám před novinovým stánkem nebo trafikou, obloženou div ne desítkami pestrobarevných titulních stránek. A říkám si: To se přece všechno nemůže prodat! To bude remitenda, o jéje. Ale cover-girl prodává, stejně jako tučný titulek: **Grilování je tu!** (ministrů nebo steaků? – dočtete se uvnitř!). Jsa vybaven tlačítkovým mobilem a počítačem s XPěčky jsem ušetřen a uchráněn **pavoučích sítí** moderních, a ještě modernějších medií. Jako medium (z latinského *medius* = střední prostřední, uprostřed, mezi, neutrální, dvojsmyslný, nespolehlivý... až nakonec zprostředkující stojí v Pražákově latinsko-českém slovníku z roku 1935) je dnes chápán „zprostředkující činitel, **prostředek**, prostředí – ale i osoba, údajně zprostředkující styk s okultními silami“. Tedy všechno od propagačního letáku přes denní tisk, časopisy, film, divadlo, televize, rozhlas etc. etc. – nedopočítám se. Buší do nás ze všech stran a div že mi nezprostředkují onen styk s okultními silami. Někdy to ale tak vypadá.

S nástupem elektronických medií (počínaje rozhlasovou krystalkou) se tedy žurnalistika rozšířila i na ně, zatímco **klasickými novináři** byli (zase jen pro mne) pánové třeba z brněnských Lidovek, pánové Bass nebo Těsnohlídek – a především Karel Čapek. Nedovedu si představit, že by kterýkoliv ze jmenovaných (a to nemusím ani sahat po Ferdinandu Peroutkovi) by za mnou přišel (ó kterak si troufám!) udělat rozhovor. V něm by se mne zeptal, jaké máme v našem parku stromy? Ochotně bych mu odpověděl: *V našem parku máme všechny stromy zelené. Nikdy by ale z jejich pera nemohlo vyjít to, co se mně přihodilo nedávno. V periodiku vyšlo: Větvíčka říká: „V našem parku nemáme červené stromy.“* Jako citovaná přimá řeč. Nebyla to lež ani nepravda. Jen dotyčný byl přesvědčen, že lépe formuluje než já.

A to se, bohužel, stalo mým div ne krédem, spíš náhledem a pohledem na žurnalistiku i novinářství současné (samozřejmě striktně odhlížeje od bulváru a respektuje čestné výjimky). Jen zřídka titulek / nadpis dnes odpovídá obsahu a textu. Jednou z profesionálních žurnalistek jsem byl poučen, že smyslem titulků, byť paradoxního a nekorektního je upoutat pozornost. Čtenář se začte – a tam je všechno uvedeno na pravou míru. Kdyby nebylo takového paradoxu / nepravdy či pravdy zkreslené, čtenář by se nezačetl. Prý se to tak učí v kurzech ba snad i na fakultě.

Myslíte, že by někdo četl pochybný rozhovor o zelených stromech s nějakým Větvíčou, kdyby titulek nemluvil o stromech červených?

Na jednoho pavouka a jeho síť či sítě jsem málem zapomněl. Nediňte se, jsem starší roční výroby, zápolící dnes s nedostatkem náhradních dílů.

Základní a měšťanské učiliště (tj. obecnou a měšťanku) jsem absolvoval v Modřanech, ve škole, která je jen asi o čtvrt roku mladší než já. A chodím kolem ní dodnes. Když jsme my tento ústav navštěvovali, měli jsme takový zvyk: Před školou, ale hlavně po škole jsme utvořili kroužek (ne výtvarný, spíš tedy hlouček), tašky jsme naházeli doprostřed kruhu, a probrali jsme všechno možné – než jsme vyrazili tu k Vltavě, tu někam za sportem. Švítořili jsme a klevetili, všechno v tom dobrém slova smyslu. I dnes před touže školou postávají skupinky dětí všech věkových a třídních kategorií a mlčí. Zrak mají upřený k té malé kouzelné krabičce, kamarády nebo jen spolužáky nevnímají či spíš je vnímají potud, pokud potřebují poradit, když něco zmačkli špatně. Tím se ovšem od nich neliším, jsa ve věku, který se rychle mentálně k těm nedorostům blíží. Ustrnul jsem na počítači jako psacím stroji.

A jen sleduji, zda ta dnešní omladina bude – po čase – mít palec jako ta sudička rozplácly od předení. Od mačkání. Vlastně už nemačkají, mají aparáty dotykové, jen šoupají a stahují.

Ta krásná škola – málem bych řekl zasvěcená TGM – nese i jiné stopy současna: Je na stěnách vybařena nesrozumitelnými nápisy, jimiž zdejší výtvarně posedlí školáci dílem prezentují své pojetí kultury a krásna, a dílem, tím větším, kazí něčí práci a kazí i pohledy kolemjdoucích.

Ale i ony počmárané zdi, včetně nedávno opravených stěn zmíněné školy, jsou vlastně informačním prostředím, médiem, kterým si současná generace sděluje své nálady, dojmy a upomínky (jak napsal klasik). A formuje vlastní vkus či div ne tautologicky ho současně i vytváří, možná jen konstatuje.

Konstatuji, že jsem se trochu zapovídal směrem, jímž jsem se snad ani ubírat nechtěl. Vracím se k tomu, co formovalo desítky let desítky generací. V prvé řadě to byly hračky a vztah k nim a k věcem vůbec. Vztah nikoliv majetnický ba harpagonský. Naše maminka byla ze sedmi dětí a měla jednu panenku a jednu knížku. Tu jsem ještě viděl a zažil, byla to knížka o Popelce. V jakých sedimentech se posléze octla nevím.

Tímto obloukem jsem se dostal ke spisovateli, a především kantorovi Jakubu Honnerovi. Učil především

na Benešovsku a podle jeho životopisných dat, učil s mým benešovským strejčkem a tetičkou. A ti měli v knihovně jeho spisy pro děti a byly i mou letní, prázdninovou pastvou. Byly totiž tehdy i v létě dny, kdy přšelo, a nedalo se lítat venku. Ty knížky si pamatuju dodnes, na bílé obálce byla jednoduchá kresba. Jedna z knížek se jmenovala **Kubíček, kluk ze samoty**. Naši mně přesvědčovali, že je dokonce autobiografická. Jakub Honner skutečně byl kluk ze samoty.

Po Mirkovi Horníčkoví jsem „zdedil“ obrat „jsem rád dojatej“. A já si vzpomínám, jak jsem skoro obřechel, když jediná Kubíčková hračka došla nebo měla dojít k nějaké úhoně. Ten venkovskej klouček měl na provázku přivázané polínko, kterému říkal Bulíček a tahal ho všude sebou a za sebou. Jak se říká, měl k němu vztah.

Jaký vztah k věcem mají asi dnešní děti, zavalené desítkami, jen někdy vkusných, ale zpravila podivných hraček?

Jsouce ovlivněny svými mobily a jejich servírovanou a předžvýkanou kulturou – jakou asi budou ony vytvářet? Jsou zapředeny do jejich neviditelných ale všudypřítomných sítí.

Snad nejen bulvár, tištěný a někdy i natáčený... Určitě ne. Ve Štíříně, kde jsem působil, jsme s Mistrem Josefem Sukem organizovali každoroční / celoroční festival, Sukův hudební Štířín.

A v něm rok, co rok vedle špičkových „hotových“ Mistrů typu rovněž Ivana Ženatého, vystupovaly úžasné děti z pražských hudebních škol. Nic levného, podbíživého – klasika, jak má být.

Ted' je ale věci nás všech nebo nás ostatních, která tendence vyhraje.

Pro TEMA z jedné vody „na čisto“ (spíš na špinavo)

Václav Větvíčka

Reklama a média

Reklama, slovo, které slyšíme snad každý den, slovo, které je mnohými z nás tak nenáviděné, pro někoho z nás je reklama něčím, co vytěsňujeme ze svého života, nebo se o to alespoň snažíme, pro jiného způsob zábavy a odreagování se, a pro dalšího zdroj obživy. Jak je vidět, reklama je potřebná, a to z mnoha důvodů. Proč můžeme mluvit o reklamě jako o fenoménu doby? Pokusíme se na to najít odpověď.

Ing. Mgr. Oldřich Johannes PETER

Reklama, velmi úzce spjatá s reklamní komunikací, má opravdu bohatou historii. Myslím, že to nepřeženeme, když napíšeme, že je to už vlastně druh kultury, a nebál bych se napsat i to, že jde o umění. Na druhou stranu musíme také zmínit, že se jedná o velmi agresivní způsob komunikace, který nebere ohled na to, jaké dopady má na zákazníka. Ovlivňuje všechny cílové skupiny bez rozdílu věku, pohlaví, zájmů. Reklama si jde za svým cílem a musíme přiznat, že se jí to daří. Reklamní komunikace má neskutečnou moc, má sílu k destrukci určitých lidských hodnot, ale také naopak objevuje impulzy pro spoustu nových potřeb, které v lidech vyvolává. Jednotlivé prvky reklamní komunikace v sobě skrývají i stimulační funkce, které mění hodnotové orientace jednotlivců. To, o čem jsme včera nevěděli, dnes nutně potřebujeme. To je moment, na který reklama čeká. Síla reklamy je tak velká, že dokáže ovlivnit kulturu médií, psychiku jednotlivce nebo skupiny, vyvolá masový zájem o určitý výrobek nebo službu. A zákazník, jakožto konzument této kultury, intuitivně nakupuje a vyvolává tím potřebu nakupovat i u ostatních lidí ve svém okolí.

Co asi reklamě nelze upřít je její manipulativní charakter. I ten největší odpůrce reklamy a jejího vlivu by si měl přiznat, že někdy podlehl, bohužel se tak nestane, protože si to mnozí z nás ani neuvědomujeme. Proč ale vnímat reklamu jen jako něco špatného, obtěžujícího? Reklamu je nutné chápat jako potřebu reflektovat současné vlivy ve společnosti, v ekonomice, v politice, je nutné očistit reklamu od pouhopouhého komerčního pohledu vnímání a pozdvihnout jí na úroveň kultivované a vznešené prezentace výrobků a služeb. Reklama už dlouhou dobu neslouží jen jako

propagace přebytkové produkce dříve socialistického a dnes kapitalistického hospodářství, reklama je mimo jiné velmi propracovanou propagací kulturních akcí, zdravotnictví, dobrovolnictví a solidarity mezi lidmi. Účinek reklamního textu je z velké části tvořen jeho nevšedností, určitou odchylkou od „společenské a jazykové normy“.

Historie reklamy spadá ještě do doby kamenné, jenže dnes žijeme v 21. století, a ačkoli je reklama součástí našich životů, je úplně jiná, má jiné poslání, jinou funkci, jinou aroganci a jiný záměr. Od pouhopouhého předávání informací jsme se dnes dostali k silné persvazi. Dynamika vývoje celé společnosti nás „nutí“ zrychlovat tep života a doby, ve které žijeme. Klíčovým slovem je bezesporu globalizace, snaha vidět a řešit věci globálně, tj. rychle, levně a ofenzivně. Není tedy divu, že podléháme diktátu okolí a naše chování nepodřizujeme nám samotným, ale vnějším vlivům. Ztrácíme tak do jisté míry svou vlastní identitu, kterou dobrovolně měníme za cizí. Toto všechno je podhoubím pro rozvoj reklamy. Dynamicky se rozvíjející trhy umožňují narůstající počet výrobců a tím i výrobků. Klíčovým pojmem je také konkurence. Stále větší nabídka na trhu s sebou přináší i větší boj o zákazníka. S větším počtem stejných nebo podobných výrobků na trhu se začíná vytrácet jejich exkluzivita a pro běžného spotřebitele to ve výsledku znamená ztrátu jednoznačné volby a problémy s rozhodováním, který výrobek zakoupit. Výrobci si začínají uvědomovat, že nestačí jen vyrobit a nabídnout, ale odlišit se od právě vznikajících konkurenčních výrobků, a hlavně najít takový způsob propagace, který bude ve své podstatě jedinečný. Výrobci značek si začínají uvědomovat, že nikoli ojedinělost výrobku, ale ojedinělost reklamní komunikace může jejich výrobek správně propagovat, odlišit a prodat. I přesto připadá reklama spoustě lidí zbytečná, otravující, ruší jejich zájmy při sledování filmů na internetu či v televizi, překáží jim v životě, mění vizuální podobu měst díky přemíře venkovní reklamy, investice do reklamy jsou vnímány spíše negativně jako vyhozování peněz. To všechno, a ještě mnohem více lze reklamě vyčíst.

Reklamní text je bezesporu veřejnou záležitostí. Pokud zmíníme pojem veřejnost, je nutné dodat také skutečnost, že není každý reklamní text pro každého. Reklamní obsah je sice určen pro širokou veřejnost, ale i tato většinová veřejnost

má jistá omezení, která přesně definují cílovou skupinu. Těmito kritérii se musí tvůrci reklamních textů řídit. Přeci jen má reklamní komunikace určitě odlišnosti od jiných druhů komunikace, ať už je to obsah samotný nebo záměr jejího používání. Z reklamní komunikace je vyřazeno publikum, které má odlišné preference od záměru tvůrců reklamních textů. Značka, typ výrobku nebo služby vždy určují míru „veřejnosti“ daného sdělení.

Jistý je ale fakt, že práce s veřejností patří mezi nejdůležitější faktory ovlivňující chápání reklamního sdělení. Cílová skupina je úzce spjatá s médii. Každý jedinec preferuje určité médium přesně podle toho, jakou hodnotu tomuto médiu přisuzuje. Jako názorný příklad můžeme uvést mladší a starší generaci, kde je preference médií zcela patrná. Zatímco mladá generace upřednostňuje horká média typu internet, sociální sítě, starší publikum se zaměřuje na sledování chladných médií, jako jsou noviny, časopisy, nebo pro mladou generaci stále méně populární televizi. Obliba médií je dána také jejich obsahovým složením, zatímco si mladí lidé přečtou potřebné informace na internetu, starší generace kupuje noviny a časopisy. Mladá generace svůj volný čas tráví jinak než sledováním TV kanálů, starší generace však tento typ „zábavy“ vyhledává. Proto je pro úspěšnost reklamního poselství rozhodující, aby bylo šířeno v tu samou dobu různými médii a mělo tak široký zásah na velké publikum. Intenzita a časté opakování mohou také ovlivnit v pozitivním slova smyslu kladné vnímání značky, neboť si tak značka na trhu vytváří image, která může předstihnout konkurenční značky.

Právě rozvoj médií umožnil, nejen reklamě, ale mnoha odvětvím marketingové komunikace, neskutečný posun v rozvoji a nabídl možnosti lepšího zpracování reklamy a tím i mnohem lepšího oslovení zákazníků. Text a obraz, který se objevoval v tištěné inzerci, je nyní doplněn další neméně důležitou složkou, a to je audiovizuál v podobě rozhlasové a televizní reklamy. Tato možnost nám dává do ruky instrument, jak oslovit zákazníka nejen textem, ale ovlivnit i jeho emoce. Televizní a internetová reklama spojuje všechny technologické možnosti a má sílu, která dokáže to, co nikdy předtím. Do určité míry má reklama ulehčenou práci v tom, že se velké trhy homogenizují a nároky zákazníků se kopírují, tento trend umožňuje vznik globální reklamy. Globální reklama má bezesporu mnoho výhod, ale také nevýhod.

Za výhodu lze považovat finanční náročnost tvorby globální reklamy. Ta není tak vysoká a lze ji použít pro velké světové trhy. Značka, která je vnímána globálně, může mít globální reklamu, její zadavatel ušetří finanční prostředky spojené s její tvorbou, reklama se nemusí výrazně upravovat pro prezentaci v jednotlivých zemích světa. Další výhodou je, že zákazníci značku poznají, ať ji vidí kdekoli. Ať už rodina na dovolené nebo obchodní zástupce na služební cestě se lépe ztotožní s globální značkou, protože ji znají i ze své země, dají jí mnohdy přednost před lokální značkou, kterou neznají. Nevýhodou globální reklamy je, že ji lze použít jen pro velké světové značky, a že čelí velkým tlakům z vnějšího okolí. Její velikost je někdy na škodu. Další nevýhodou je trend odklonu oblíbenosti zákazníků od velkých značek a návrat k lokální výrobě, lokálním výrobkům.

Samozřejmě, že odlišné vnímání reklamy můžeme pozorovat i na základě prohlubujících se rozdílů ve společnosti. Na jedné straně výzkumy ukazují skutečnost, že lidstvo jako takové bohatne, ale faktem je také to, že se nůžky bohatství hodně rozvírají a rozdíly jsou propastné. Rozdíly v současné společnosti jsou nejen ekonomické, ale i sociální a demografické. To všechno se odráží na intenzitě vnímání reklamní komunikace. Práce tvůrců reklamních textů by se mohla zdát na první pohled díky vysokému rozvoji technologií a nepřebýrným možnostem jako snadná, opak je ale pravdou. Různorodost cílových skupiny je také čím dál větší. Nejdůležitější pro reklamu je to, aby vytvořila určité pouto mezi zákazníkem a značkou. Musí upoutat pozornost, vyvolat emoce, motivovat

k nákupu. Důležité je tzv. ožívání výrobků, přiřazováním kladných vlastností na základě pozitivních emocí zákazníků a zdůrazňování kvalit výrobků prostřednictvím reklamních textů. Vhodně zvolená struktura textu, výběr správných jazykových prostředků, mohou text udělat jedinečným. Propojení reklamního textu s vizuálem navodí dokonalé vnímání propagované značky. Současná média nám umožní bezpečet variant propagace a u zákazníků vytvoří asociační mapy. Reklamní tvůrce musí ale vycházet i ze vzdělanosti úrovně zákazníků. Reklamní text musí být přiměřený věku, vzdělání a rozpoznávacím schopnostem dané cílové skupiny.

V reklamě se střetává vnější svět s našimi vnitřními potřebami. Vždy je to o zákaznících, jak reklamní sdělení přijmou, jaká symbióza se mezi nimi vytvoří, jak budou reklamu dále interpretovat, ale hlavně, co si z ní odnesou sami. Jejich vliv je na každého jednoho zákazníka jiný. Dopad reklamy je velmi nepředvídatelný, určitá jistota tam je vždy, ale její dopad je vždy překvapující. Zjednodušeně můžeme říci, že se zákazník sice nepřímo, ale aktivně spolupodílí na tvorbě reklamy, dotváří její obsah a zacílení, čímž přispívá ke kultivaci těchto sdělení v rámci celého mediálního prostředí. Rychlost vývoje reklamy je dána také tím, že se velmi snadno opotřebovává a je nutné jí stále aktualizovat. Mnoho značek mění své reklamní slogany i několikrát v roce, jiné značky si zakládají na tradiční reklamě, která se objevuje v médiích několik let bez jakékoli úpravy. Například můžeme zmínit Kofolu, s její legendární předvánoční reklamou tatínka a holčičky při řezání vánočního stroměčku.

Jak bylo již zmíněno, reklamu nevytváří jen kreativci v reklamních agenturách, jsou to i zákazníci, kteří dají reklamě směr, sílu vlivu a cíl. Čím je práce reklamního tvůrce kreativnější, tím je reakce zákazníků výraznější. To dokládá i skutečnost, že se reklama jako i jiná umění stávají součástí jazykové kultury dané země.

Závěrem můžeme konstatovat, že reklama je opravdu fenoménem doby. Má za sebou ne skutečně dlouhou a bohatou historii. Jde s člověkem od pradávných časů a hodně se změnila. Může za to vývoj lidstva a s tím spojená potřeba informovat své okolí o tom, co člověk dělá. Reklama vždy sloužila člověku, někdy byla člověkem zneužívána, především v těžkých dobách vývoje lidstva, byla nazývána propagací a politická propaganda měnila její směr vývoje, jak se jí právě hodilo. Dnešní doba je zase typická záměrnou manipulací. Těžko říci, která doba byla pro reklamu tou nejideálnější. Každá etapa jejího vývoje je poznamenána vzestupy a pády. Každopádně reklama ve svém vývoji nekončí. Má před sebou velkou budoucnost, s jistotou můžeme říci, že z našich životů nevyjmí. Určitě se bude vyvíjet v rámci možností rozvoje dalších moderních technologií. Vznikne reklama, která přetrvá dlouhé věky, bude se obměňovat, ale bude všudypřítomná.

Ing. Mgr. Oldřich Johannes PETR
Odborný asistent na Katedře Marketingové komunikace
Vysoká škola finanční a správní, a.s.
Studijní středisko MOST

Média a politika

Svět komunikace a médií prošel v nedávné minulosti převratným technologickým vývojem, který zásadním způsobem změnil základní vzorce jejich fungování. Význam a vliv komunikačních médií jako společenských institucí a sociálních aktérů postupem času zásadním způsobem narůstal, až se média nakonec stala nedílnou a neoddělitelnou součástí politického procesu jako takového. Někteří odborníci z oblasti komunikačních studií dokonce konstatují, že politický proces ve svém důsledku postupně ztratil autonomii a stal se závislým na masových médiích, je jimi ovlivňován a do značné míry i utvářen. V této perspektivě jsou to tedy média, co utváří a rámuje procesy a diskursy politické komunikace a politiky jako takové, a co současně ovlivňuje společnost, v níž se tato komunikace odehrává. Zdá se přitom, že významnou transformací prochází svět médií a komunikace i v posledních letech, a to pod vlivem nástupu webu 2.0 a sociálních sítí, které vnášejí do komunikačního procesu nové prvky (jako například digitální kódování dat, interaktivitu a hypertextualitu). Navíc se komunikace odehrává za nových okolností, a sice v podmínkách virtuálního simulovaného prostředí internetové sítě.

Milníky vývoje „tradičních“ komunikačních médií

Pro pochopení proměn mediálního prostředí je třeba se zaměřit na několik základních aspektů komunikace. Jak ukazuje ve své knize *Média a modernita: sociální teorie médií* (v originále *The Media and Modernity: A Social Theory of Media* z roku 1995, v českém překladu vyšla kniha v roce 2004) respektovaný sociolog médií John B. Thompson, jsou těmito aspekty především nutnost fyzického sdílení společného prostoru a rovnocennost postavení účastníků komunikačního procesu, respektive možnosti jejich interakce. Současně ale zůstává klíčovou otázkou, kterou formuloval již před více než devadesáti lety ve své disertační práci nazvané *Techniky vojenské propagandy ve světové válce* (v originále *Propaganda Technique in the World War* z roku 1926, jako kniha vyšla poprvé o rok později) Harold Dwight Lasswell (a která je dodnes citovaná jako Lasswellův model komunikace), ve znění: „kdo říká co, komu, jakým kanálem a s jakým účinkem“.

Pro představu, aby byla před nástupem komunikačních médií jakákoli osobnost či událost viditelná pro širší veřejnost, bylo klíčové sdílení společného prostoru a času. Neboli byla nezbytná fyzická přítomnost na stejném místě, na jakém se osobnost vyskytovala nebo událost odehrávala. Osobní přítomnost nicméně umožňovala interakci ve své podstatě dialogickou. Přítomní jedinci měli možnost na chod událostí reagovat, ať už promluvou či pokřikem nebo jiným zvukovým projevem (například pískotem, bučením, potleskem, dupáním apod.), této možnosti ovšem nemuseli využít a mohli zůstat pasivními diváky. S nástupem komunikačních médií se ovšem proces zveřejňování zásadním způsobem proměnil. Prezentace událostí a osobností širší veřejnosti již nadále nebyla podmíněna bezprostředním kontaktem, nýbrž začala probíhat zprostředkovaně (mediovaně). Na jedné straně tak média postupně rozšiřovala dostupnost zpravodajských sdělení veřejnosti. Na straně druhé však

začala narůstat asymetrie v postavení účastníků komunikačního procesu spolu s tím, jak komunikace postupně stále více ztrácela svůj dialogický charakter. Nově se naopak setkáváme s jednostranným šířením informací směrem z centra k příjemcům, v němž mají adresáti sdělení jen nepřímé a velmi omezené možnosti zpětné vazby, případně reakce od publika zcela chybí. Současně jsou ale o tuto zpětnou vazbu ochuzeni i šifitelé sdělení, protože mají jen malou kontrolu nad tím, jak čtenáři, posluchači či diváci s těmito informacemi nakládají, respektive jak a v kontextu jakých okolností je chápou, interpretují, popřípadě vysvětlují.

Prvním významným vynálezem v tomto smyslu se stal knihtisk, který umožnil šířit informace formou tištěného slova. Příslušné události se tak již nebylo nutné účastnit, aby se o ní veřejnost dozvěděla, stačilo se o ní dočíst. Toto šíření informací nicméně předpokládalo schopnost číst, která dlouhou dobu nebyla samozřejmostí. Zjevným nedostatkem tištěných zpravodajských obsahů ovšem byla nemožnost popisované události vidět a slyšet. Nanejvýše mohla být zprostředkována prostřednictvím ilustračních fotografií, které doprovázely tištěnou zprávu. Tento nedostatek nedokázalo odstranit ani rozhlasové vysílání, které sice dokáže věrně přenášet zvuk, případně jej doplnit slovním komentářem popisujícím referovanou událost, stále však neumožňuje dané události zobrazit.

K dalšímu významnému přelomu tak došlo až v poválečném období, které je charakteristické expanzí komunikačních médií. Tento rozmach byl ovšem umožněn, ba podmíněn rozvojem nových mediálních forem a technologií. Jednoznačně nejvýznamnějším fenoménem v tomto smyslu byl přitom nástup televizního vysílání. A to nejen díky možnosti šířit zprávy a informace v jediném stejném okamžiku napříč velkou částí populace, jako tomu bylo i v případě rozhlasu, ale především pro svou schopnost propojit obraz se zvukem. Nadále se ale jedná o zprostředkovaný zážitek, kdy publikum vidí pouze obrazy, které mu

televizní štáby zprostředkují. Stejně tak je přenos informací ve své podstatě jednosměrný, diváci mohou vidět události a osobnosti a slyšet jejich proslovy, sledované osobnosti již ovšem postrádají zpětnou vazbu, protože jejich publikum pro ně zůstává neviditelné za monitory obrazovek.

Zezábavnění zpravodajství

Dalším významným faktorem, který přispěl k transformaci mediálního prostředí, byl proces komercializace. V jeho důsledku se stala i komunikační média podnikatelským sektorem a začala stále více podléhat tržním vztahům a konkurenčním tlakům. V případě tištěných médií znamenala komercializace odtržení tisku od jeho původních kořenů. Stranický tisk byl postupně nahrazen sílícím komerčním tiskem, který usiloval o politickou neutralitu a oslovení co nejpočetnějšího publika. Pozdější komercializace evropského televizního vysílání umožnila posílit společenský a politický dopad televizního vysílání. Ten byl do té doby významně omezován převládajícím systémem veřejné služby, regulovaným normami a hodnotami hluboce a pevně zakořeněnými v různých národních a kulturních paradigmatech. V neposlední řadě se pak deregulace a komercializace médií, spolu s technologickým pokrokem, výraznou měrou zasloužily o vytvoření mnohačetného, značně diferencovaného a vysoce konkurenčního mediálního prostředí.

Avšak nejenže média přijala tržní logiku, nakonec se také sama stala produktem trhu. Intenzivní soupeření a rostoucí komercializace mediální sféry přispěly k setření hranic mezi informační a zábavní funkcí komunikačních médií. Informační funkce médií se začala překrývat s funkcí zábavní, ba začala ustupovat do pozadí na úkor zábavy. Média svou nabídku, tj. mediální obsahy, postupně přizpůsobila poptávce konzumentů, tj. čtenářů, posluchačů a diváků, jejichž nároky a požadavky na kvalitu a úplnost informací postupně klesaly. Namísto faktických zpráv, tzv. *hard news*, které jsou pro širokou veřejnost spíše než živné,

narůstala poptávka publika po senzaci a dramatičnosti a zábavné formě zpracování zpráv, ve formě tzv. *soft news*. Zpravodajství, včetně toho politického, tak získalo podobu spektaklu a „honby“ novinářů za senzaci a skandály, protože lze v dnešním světě médií často již jen stěží rozlišit mezi informacemi a zábavou.

Vztah médií a politiky: normativní předpoklady vs. realita

Uvažujeme-li o přeměny roli komunikačních médií v životě společnosti, nemůžeme dost dobře přehlédnout ani vztah médií se specifickou sférou politiky. Hned na úvod této úvahy je nicméně třeba kriticky konstatovat, že obecné povědomí a vnímání vztahu médií a politiky bývá do jisté míry idealizováno, ba deformováno vlivem normativních předpokladů o roli komunikačních médií, které vyplývají z liberálního přístupu v politickém myšlení. V liberální perspektivě totiž komunikační média představují jeden z konstitutivních prvků demokratického zřízení. V českém prostředí se asi jako nejznámější vžilo označení médií jako „hlídacích psů demokracie“, v jehož duchu jsou novináři vzýváni jako neutrální pozorovatelé a nestranní arbitři činnosti politických elit, kteří současně volají politickou reprezentaci a držitele moci k odpovědnosti za své činy a svá rozhodnutí. Setkáme se ale i s jinými metaforickými označeními médií ve stejném či podobném duchu, jakými jsou například média jako čtvrtý stav, tj. označení oblíbené zejména v anglosaském prostředí, nebo média jako čtvrtá složka moci.

Média tak na jednu stranu skutečně hrají významnou a nezastupitelnou roli; bez jejich působení by bylo obecné povědomí široké veřejnosti o aktivitách politické reprezentace výrazně nižší. Na druhou stranu by ovšem bylo naivní se domnívat, že politické zpravodajství poskytované médií je zcela nestranné, objektivní a úplné, tedy že média působí čistě jako zástupci veřejnosti a bez sledování vlastních zájmů. Politické zpravodajství totiž podléhá i v demokratických podmínkách řadě přímých i nepřímých tlaků, ať už politických nebo stále více ekonomických.

Vztah médií a politiky v proměnách času

Vznik a rozvoj komunikačních médií zásadním způsobem proměnil komunikaci politických elit. Jakkoli média a politika představují dva rozličné společenské systémy, jejichž logika fungování často působí protichůdně, postupem času se oba tyto světy více či méně propojují, aby společně nakonec vytvořily poměrně složitý komplex interakcí. Politická reprezentace se tak musela, ve snaze zvýšit své šance na úspěch ve volbách, opakovaně výše nastíněnému technologickému pokroku a proměňujícímu se politicko-mediálnímu prostředí přizpůsobovat a přisvojovat si nové komunikační nástroje i techniky. Zatímco před nástupem médií zůstávala politická elita pro

širší veřejnost neviditelná a veškerá (politická) komunikace se odehrávala pouze v rámci úzkého uzavřeného okruhu osob přítomných u panovníckého dvora, nástup a rozvoj komunikačních médií přinesly možnost a později i nutnost prezentovat se před širokou veřejností prostřednictvím médií. Dnes se již nacházíme v době, kdy široká veřejnost v podstatě není v bezprostředním kontaktu s politickou reprezentací a komunikace „tváří v tvář“ neexistuje, případně se vyskytuje pouze ojedinelé. Namísto toho probíhá převážná většina politické komunikace prostřednictvím médií. Lze si tak jen stěží představit jakoukoli významnější politickou aktivitu, v jejímž rámci by média nehrála roli významného prostředníka nebo činitele.

Politici novináři proto sehrávají významnou roli v soudobých demokratických společnostech. Ke svým publikům šíří informace, na jejichž základě si pak občané utvářejí, dotvářejí či „pouze“ utvrzují svá mínění o politice a politické reprezentaci a na jejichž základě se pak mnohdy i voliči rozhodují v okamžiku voleb, případně voličské rozhodování alespoň do určité míry ovlivňují. Vztah médií a politiky se nicméně v průběhu času také významně proměňoval. V západních společnostech můžeme sledovat vývoj od éry určité podřízenosti médií politické reprezentaci v meziválečném období, přes období vzájemného respektu a rovnocenného postavení v šedesátých a sedmdesátých letech dvacátého století, až po poměrně konfliktní období poslední čtvrtiny dvacátého století a počátku jedenadvacátého století, které je charakteristické soupeřením, opovržením a nárůstem nevěřivosti ve vztahu mezi novináři a politickou reprezentací.

Obdobný vývoj lze zaznamenat i v České republice, jakkoli tento byl nejprve opožděný o zkušenosť více než čtyřicetiletého období vedoucí úlohy komunistické strany ve státu a společnosti a jejího dědictví, a posléze naopak poměrně překotný v důsledku snahy o urychlené dosažení demokratických „standardů“.

Média a nastolování agendy

Rostoucí sebevědomí komunikačních médií souvisí i s jejich hmatatelnými dopady na politiku a společnost. Čtenářům se jistě vybaví aféra Watergate či kauza britského ministra obrany Johna Profuma a role médií v nich, které získaly i odlehčenou filmovou podobu (viz *Všichni prezidentovi muži* z roku 1976 s Dustinem Hoffmanem a Robertem Redfordem v hlavních rolích či *Aféra Profumo* z roku 1989). Můžeme ale uvažovat i další funkce médií.

Ačkoli existují různé vzájemně si konkurující, nebo případně se doplňující teorie o vlivu médií na politiku a společnost, jednou z obecně nejznámějších funkcí, která je médiím připisována, je schopnost stanovovat agendu. Termín nastolování agendy (*agenda-setting*) zavedli na počátku sedmdesátých let dvacátého století Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw v článku „Funkce

masových médií nastolovat agendu“ (v originále „*The Agenda-Setting Function of Mass Media*“, článek vyšel v roce 1972 v odborném časopise *The Public Opinion Quarterly*), aby pojmenovali jev, který měli možnost sledovat ve svém výzkumu postojů nerozhodnutých voličů v univerzitním městečku Chapel Hill v Severní Karolině během předvolební prezidentské kampaně v roce 1968. McCombsův a Shawův výzkum prokázal téměř dokonalou korelaci mezi pěti nejsledovanějšími tématy, která se objevovala v médiích, a pěti nejvíce zdůrazňovanými tématy uváděnými nerozhodnutými voliči, jakožto i podobný vývoj v důrazu na tato jednotlivá témata. McCombs a Shaw tak potvrdili existenci obecnějšího jevu, který byl již dlouhou dobu zkoumán v kontextu předvolebních kampaní, a sice že média mají schopnost určovat, o čem bude veřejnost přemýšlet. Podobný účinek médií předpokládal ve své (v mnoha ohledech nadčasové) publikaci *Veřejné mínění* (v originále *Public Opinion* z roku 1922, v českém překladu vyšla kniha v roce 2015) již Walter Lippmann, uznávaný a dodnes hojně citovaný sociální vědec. Lippmann se věnoval proměně významu informací během jejich zpracování tiskem, přičemž dodnes jsou aktuální jeho závěry o vlivu ustáleného způsobu informování na tvorbu obecných a veřejností přijímaných přesvědčení a stereotypů. Jako výchozí pro myšlenku nastolování agendy médií nicméně bývá často uváděna až práce Bernarda Cohena *Tisk a zahraniční politika* (v originále *The Press and Foreign Policy* z roku 1963), zejména jeho teze o tom, že tisk sice lidem neurčuje, co si mají myslet, ale je velmi efektivní v tom říkat jim, o čem mají přemýšlet a co budou považovat za důležité.

Teze o nastolování agendy tedy popisuje vzájemný vztah médií, politiky a veřejnosti ve vztahu k veřejnému a politickému diskurzu. Prostřednictvím výběru témat a určování pořadí jejich důležitosti mají totiž média podle tohoto pojetí schopnost (nezáměrně i záměrně) ovlivnit, co veřejnost vnímá jako nejdůležitější aktuální záležitosti. Základní myšlenkou tohoto přístupu přitom je, že relativní pozornost, jakou věnuje jednotlivým položkám zpravodajství, ovlivňuje význam, jaký bude daným událostem přikládat i veřejnost.

Mediatizace politiky

Výše popsaná proměna vztahu médií a politiky byla tedy do jisté míry zapříčiněna tím, že se média začala během druhé poloviny dvacátého století stále více osamostatňovat od politické sféry. Díky tomu mohla začít vytvářet autonomní komunikační struktury a mnohem více sledovat své vlastní zájmy (spíše než zájmy politické reprezentace). Politické elity naproti tomu chtěly, tak jako tomu ostatně bylo kdykoli v minulosti, aby o nich bylo smýšleno v pozitivním duchu a aby do budoucna získaly podporu veřejnosti. Usilovaly proto o (znovu)získání kontroly nad svou prezentací v médiích, a to například najímáním

odborníků z oblasti *public relations*, komunikace apod. Současně se politická reprezentace snažila adaptovat na nové podmínky.

Jedním z důsledků tohoto vývoje může být proces, který odborníci na komunikační studia nazývají jako mediaticizaci politiky. Proces mediaticizace politiky přitom spadá do televizní éry politické komunikace. Byl to právě nástup televize, který přinesl významnou kvalitativní proměnu charakteru politické komunikace. Jay G. Blumler a Dennis Kavanagh hovoří v této souvislosti dokonce o novém věku politické komunikace (viz jejich článek „Třetí věk politické komunikace“, v originále „The Third Age of Political Communication“, vydaný v roce 1999 v odborném časopise *Political Communication*). Jedním z klíčových okamžiků této transformace přitom bylo, že nástupem televize jako jednoho z hlavních kanálů politické komunikace přestávají být komunikační média pouhým nástrojem politické komunikace (jakousi pomyslnou „hláskou troubou“ politických stran), nýbrž se stávají aktérem, jenž se výraznou měrou podílí na její podobě a organizaci jejího průběhu. Mediaticizace politiky předpokládá dominanci médií nad politikou, převahu mediální logiky nad logikou politickou a její vnucení politickým institucím. Současně se média stávají integrální součástí politického procesu. Thomas Meyer dokonce v této souvislosti hovoří o procesu kolonizace veřejné sféry komunikačními médii, kdy jsou to média, a nikoli vláda, kdo stanovuje politickou agendu a její směřování, a zavádí pro takové společenské uspořádání pojem mediokracie (viz jeho kniha *Mediokracie: kolonizace politiky médii*, v originále *Mediokratie: die Kolonisierung der Politik durch die Medien*, z roku 2001).

Mediaticizace politiky přitom představuje postupný vývojový proces, který má několik dílčích fází. V první fázi dochází k tzv. mediaci politiky, kdy se komunikační média stávají hlavním

kanálem, jehož prostřednictvím je přenášen politický proces (namísto vlastní zkušenosti a interpersonální komunikace), respektive klíčovým zprostředkovatelem mezi politickou reprezentací na straně jedné a společností na straně druhé. Jedinci jsou závislí na médiích jako nejdůležitějším zdroji informací o politickém a společenském životě, přičemž znázornění „reality“ prostřednictvím médií má často zásadní vliv na vnímání reality a jejich jednání. Současně jsou média hlavním zdrojem informací i pro politické elity, například ohledně veřejného mínění a obecných trendů ve společnosti, a současně nejdůležitějším nástrojem, jak veřejnost oslovit. Postupem času se ale navíc média stávají čím dál tím více nezávislé na politických institucích. Média začínají určovat, co považovat za vhodné zprávy odpovídající jejich vlastnímu formátu, normám či publiku. Tato proměna je spjata s procesy novinářské profesionalizace, pragmatického přístupu k politice a rostoucí komercializace médií. V důsledku sílící nezávislosti médií na politice následně dochází k tomu, že jsou mediální obsahy stále více řízeny mediální logikou na úkor logiky politické. Mediální (a zejména pak televizní) logika přitom upřednostňuje osobnosti, jednoduchost a konfrontaci před idejemi, komplexitou a kompromisy, které jsou naopak charakteristické pro logiku politickou. Političtí aktéři se přizpůsobují mediální logice, zatím ale stále vnímají média jako vnějšího aktéra politického procesu. Teprve v okamžiku, kdy političtí aktéři umožnili kolonizaci politiky médii, tj. internalizovali mediální logiku a převládající zpravodajské hodnoty, přešla politika do poslední fáze procesu mediaticizace politiky. V této fázi se média stala jedním z významných konstitutivních rysů politiky a v procesu politické komunikace přebrala funkce dříve náležející politickým stranám, jejichž komunikační aktivity jsou pod vlivem této proměny

doprovázeny fenomény profesionalizace politické komunikace a permanentních kampaní.

Nástup sociálních sítí jako komunikační revoluce?

Poslední dvě desetiletí jsou bytostně spjata s masivním rozšiřováním internetu a digitálních komunikačních technologií, které se staly dnes již téměř neoddelitelnou součástí každodenního života společnosti. Nástup webu 2.0 a sociálních sítí přitom přinesl další zásadní proměnu podoby a základních vzorců interpersonální komunikace. Významný americký historik médií Mark Poster dokonce v této souvislosti hovoří o novém (druhém) mediálním věku (viz jeho kniha *Druhý mediální věk*, v originále *The Second Media Age*, z roku 1995).

V první řadě oslabuje výše diskutovaná asymetrie komunikačního procesu ve prospěch komunikačních médií, protože nově posiluje význam konzumentů médií, tzn. čtenářů, posluchačů či diváků, z hlediska obsahu a charakteru zpravodajství. Zatímco před nástupem digitálních technologií jsou to především média, kdo nastoluje agendu a zpracovává (zarámovává do kontextu) jednotlivá témata, a tedy kdo určuje, jaká témata jsou důležitá, jakkoli se snaží ve svém výběru zohledňovat očekávané zájmy svého publika, v nových podmínkách je to již do značné míry samotné publikum, kdo má vliv na tvorbu mediální agendy, protože určuje, které zprávy jsou důležité. Význam jednotlivých zpráv je totiž odvozován od počtu kliknutí na zprávu nebo počtu jejich sdílení.

Přesto ale nelze v této souvislosti jednoduše uvažovat o jakési obrácené logice procesu nastolování mediální agendy. Na tok informací na sociálních sítích totiž nemají vliv jen samotní autoři příspěvků a jejich sledující, ale rovněž existující algoritmy, které rozhodují o obsahu, který uživatel uvidí. Ačkoli jsou tyto algoritmy z hlediska uživatele „ukryty“ kdesi na pozadí, z hlediska fungování sociálních sítí stojí v centru celého procesu. Sociální sítě totiž fakticky nejsou svobodnou a otevřenou platformou, jak je mnohdy představují jejich provozovatelé, ale mnohem spíše komerčním produktem, který uživatelům ukazuje přednostně to, co si na základě jejich dosavadní aktivity na těchto sítích myslí, že chtějí vidět.

Sociální sítě navíc poskytují prostor pro větší spojení (konektivitu) svých uživatelů, v důsledku čehož již fakticky není žádný z aktérů komunikačního procesu schopen kontrolovat tok informací, jejich pozornosti a společenských dopadů. Ruku v ruce s tím začali novináři ztrácet pozice názorových vůdců ve společnosti, současně můžeme zaznamenat trend oslabování důvěry v tradiční mediální výstupy.

Dalším z výrazných trendů, k nimž dochází pod vlivem nástupu sociálních sítí, je rozrušování hranic mezi veřejnou a soukromou sférou.

Ačkoli jsme mohli již v éře „tradičních médií“ sledovat trend postupného stírání hranic mezi veřejným a soukromým, s nástupem sociálních sítí tento trend získal na dynamice a obě sféry se do značné míry proluly. Sociální sítě na jedné straně podporují propojování jednotlivců a malých skupin mezi sebou, současně v těchto skupinách probíhá komunikace způsobem, na jaký jsme byli dříve zvyklí ze setkání s několika blízkými přáteli. V těchto skupinách na sociálních sítích, dnes již běžně označovaných jako sociální bubliny, pak dochází k veřejnému sdílení soukromí; probíhá zde klábosení, vtipkování, předvádění se, špičkování a trumfování, ale i pomlouvání a urážení, jejich členové mezi sebou sdílí příjemné i nepříjemné zážitky slovem i prostřednictvím fotografií. Nizozemská teoretička nových médií José (Johanna Francisca Theodora Maria) van Dijck hovoří v této souvislosti o takzvané kultuře konektivity (viz její kniha *Kultura konektivity: kritická historie sociálních médií*, v originále *The Culture of Connectivity: A Critical History of Social Media*, z roku 2013). Současně sociální sítě umocňují emoce, které takovouto komunikaci provází, když umožňují sdílet vybrané příběhy, respektive je pro sebe i ostatní hodnotit (prostřednictvím dichotomie „líbí“ nebo „nelíbí“). Logika tohoto hodnocení se pak mnohdy aplikuje nejen na dílčí příspěvky, ale i na celé skupiny na sociálních sítích a jejich členy.

„Namísto toho můžeme sledovat poměrně nepřehledné prostředí jakéhosi informačního smogu, v němž se seriózní zprávy a hodnotné informace překrývají s manipulativním obsahem, dezinformacemi a fake news.“

Významnou devizou komunikačních digitálních technologií měl být snazší přístup k informacím, tato ambice se ovšem nenaplnila. Namísto toho můžeme sledovat poměrně nepřehledné prostředí jakéhosi informačního smogu, v němž se seriózní zprávy a hodnotné informace překrývají s manipulativním obsahem, dezinformacemi a fake news. Méně zdatný uživatel se tak sice téměř vždy dostane k hledané informaci, zdaleka ne vždy je ale schopen pravdivost takové informace ověřit. Často pak dochází i k tomu, že se manipulace a dezinformace prostřednictvím sociálních sítí dále šíří; často i nezáměrně, z nevědomosti. Ve svém důsledku se tak pomyslné nůžky mezi informačně bohatými a informačně chudými spíše rozevírají, než aby se rozdíl zmenšovaly.

„Nástup sociálních sítí dal samozřejmě vzniknout i novému a kvalitativně odlišnému systému politické komunikace.“

Sociální sítě a politická komunikace

Nástup sociálních sítí dal samozřejmě vzniknout i novému a kvalitativně odlišnému systému politické komunikace. Politická komunikace na sociálních sítích přitom podtrhuje vše výše řečené ve vztahu ke komunikaci na sociálních sítích. Je přitom ale možné připomenout, že ještě v druhé polovině devadesátých let dvacátého století řada autorů vyzývala nástup digitálních komunikačních technologií s mnoha optimistickými očekáváními. Předpokládali například, že jako prostředek skutečné participace na chodu společnosti by mohly přispět k demokratizaci politické komunikace a přenesení i politického procesu jako takového, respektive se stát nástrojem realizace významných prvků přímé demokracie v podmínkách (post-)moderních společností. Někteří autoři dokonce začali zavádět pojmy jako kyberdemokracie, elektronická demokracie či e-demokracie. Hlavními zdroji tohoto optimismu byly zejména nové prvky v komunikaci, které nejnovější technologie umožňovaly, především pak bezprostřednost (možnost téměř okamžitého zapojení do diskuse bez zprostředkovatele), inkuzivita (možnost zapojení téměř každého jedince bez ohledu na místo jeho aktuálního výskytu) a interaktivita komunikace (možnost zapojení všech participantů do veřejné diskuse, případně i hlasování a rozhodování o správě věcí veřejných). S nástupem sociálních sítí po roce 2000, které se v posledním desetiletí staly nedílnou součástí politické komunikace, se ovšem začal původní optimismus ve vztahu k přínosu digitálních komunikačních technologií pro politický proces postupně vytrácet. Namísto vytváření jakýchsi virtuálních občanských fór, na nichž bude možné vést vážně míněnou a argumentačně vyspělou a bohatou politickou debatu, aniž by se museli občané sejít na jediném fyzickém místě, se společnost fragmentovala do dílčích „sociálních bublin“, jejichž členové sdílí podobné prožitky a blízké hodnotové postoje, současně ale mezi sebe nevpuští lidi zvenčí této bubliny, natož pak aby

„Sociální sítě tedy logikou svého fungování přispívají k jitržení emocí napříč společností a k její fragmentaci, respektive zvýrazňují již existující vnitřní štěpení společnosti.“

s nimi o svých postojích diskutovali. Prostor pro vyjednávání a hledání kompromisů, které jsou podstatou demokratické politiky, se tak nutně nebezpečně zužuje. Namísto toho se tyto „sociální bubliny“ uzavírají před okolním světem a uvnitř této bubliny se navzájem utvrzují ve správnosti svých postojů. Tím ovšem mnohdy ztrácejí kontakt s realitou každodenního života, když dochází k takzvanému konfirmačnímu zkruslení, i se zbytkem společnosti.

„Sociální sítě se totiž díky podstatě svého fungování staly ideální komunikační platformou pro populistické politiky a politické strany.“

Sociální sítě tedy logikou svého fungování přispívají k jitržení emocí napříč společností a k její fragmentaci, respektive zvýrazňují již existující vnitřní štěpení společnosti. Současně si je třeba uvědomit, že sociální sítě poskytly politikům, kteří usilovně pracují na své publicitě a pozitivní image, nové, systematické a efektivní možnosti, jak se prezentovat, ale přitom nepodléhat logice „tradičních“ médií, a jak koordinovat své aktivity. Sociální sítě jednak umožnily personalizovat přístup k voličům, současně nabídky způsob, jak oslovovat voliče přímo a bez prostředníků (typicky v podobě tradičních médií). Vznikly tak nové kanály politické komunikace, které posilují interaktivitu a rychlé šíření sdělení a názorů i mimo dosah mainstreamových médií. To má ale nikoli nevýznamné politické důsledky. Sociální sítě se totiž díky podstatě svého fungování staly ideální komunikační platformou pro populistické politiky a politické strany. Právě populisté preferují prezentaci sebe samých jako jediných skutečných zástupců prostého lidu a bojovníků proti odcizeným společenským elitám, kam patří i kriticky uvažující novináři, a to na úkor tradičních demokratických hodnot, jakými jsou například dialog, diskuse či kompromis. Tato volební, či možná ještě přesněji politicko-komunikační strategie jim přitom umožňuje poutat pozornost veřejnosti a dosahovat nikoli nevýznamných volebních úspěchů.

Mgr. Jakub Charvát, Ph.D.
zástupce vedoucího Katedry politologie
Filozofická fakulta, Univerzita J. E. Purkyně
v Ústí nad Labem

Význam médií pro veřejný i soukromý sektor roste

Veřejný i soukromý sektor společně přináší řadu dříve opomíjených témat, projektů a inovací, která dlouhodobě mají a výhledově i nadále budou mít významný dopad na ekonomiku i udržitelný rozvoj nejen Ústeckého kraje, ale celé České republiky. Je ve veřejném zájmu, aby se média těmito tématy z podnikatelského prostředí i veřejného sektoru aktivně zabývala a komunikovala je směrem k široké veřejnosti. Význam médií pro veřejný i soukromý sektor roste.

Média mají sílu i zodpovědnost

Role médií je ve zjednodušené formě informovat, vzdělávat, bavit a přiměřeně varovat, analyzovat i kontrolovat (a pochopitelně i prodávat). Samozřejmě je potřeba rozlišovat veřejnoprávní a seriózní či odborná média od těch přiznaně bulvárních, která plní primárně zábavní funkci. Média významně ovlivňují veřejné mínění, mají tedy sílu i zodpovědnost. Podstatnou roli hraje to, jakým tématům ve zpravodajství dávají prostor a jaká témata naopak upozadují.

Klasické reklamní formáty marketingové komunikace se od Public Relations (PR), redakčního obsahu a zpravodajství z podnikatelského prostředí liší

Public Relations (PR) utváří, buduje a udržuje pozitivní vztahy společnosti se širokou veřejností. PR aktivity podporují dobré jméno společnosti. To si řada firem v Ústeckém kraji dlouhodobě a úspěšně buduje svou společenskou odpovědnost (CSR), kvalitně nastavenou firemní kulturou, prospěšnými aktivitami směrem k místním komunitám, podporou a investicemi do sektoru veřejných služeb (kultura a školství, sport, charita, ekologie). PR komunikace má být etická, prospěšná a vzájemná – bez pozitivní zpětné vazby není funkční. Tyto aktivity firmy běžně zveřejňují na vlastních platformách (zejména sociálních sítích), ale často se objevují i v redakčním obsahu jako zajímavosti či jako placená nativní reklama v médiích (nejčastěji PR články). Nejedná

se tedy o klasickou marketingovou komunikaci s primárním cílem propagace a prodeje produktů či služeb společnosti, ale o vzájemnou komunikaci s širokou veřejností a budování dobrého jména firmy. Tím ovšem komunikace firem směrem k široké veřejnosti zdaleka nekončí. Bez podpory třetích stran – médií – se neobejdou. Obraz každé značky a vztah společnosti s veřejností významně ovlivňují právě média. Je ve veřejném zájmu v médiích dostatečně a adekvátně zveřejňovat a sdílet zajímavosti z podnikatelského prostředí, aktuální a důležitá podnikatelská témata, informovat o významných událostech a meznících v byznysu a inspirovat veřejnost podnikatelskými příběhy a úspěchy, které navíc mají či mohou mít přímý dopad na ekonomiku a udržitelný rozvoj.

Oslovit širší publikum bez spolupráce s médii je náročné a klasické reklamní formáty marketingové komunikace (zejména placené inzercce v médiích) se od redakčního obsahu a zpravodajství z podnikatelského prostředí liší. Standardní nástroje firem ke komunikaci s médii zahrnují tiskové zprávy, informační bulletiny, setkání s novináři, tiskové konference, případně projevy a veřejná vystoupení. Zejména pro menší a střední firmy, které nespolupracují s PR agenturami nebo nemají vlastního PR specialistu, může být oslovení a komunikace s médii náročná.

To bohužel často vede k tomu, že o řadě významných událostí a úspěchů společností z Ústeckého kraje není v médiích dostatečně slyšet, a to i přestože dlouhodobě mají a výhledově i nadále budou mít výrazný dopad na ekonomiku i udržitelný rozvoj nejen Ústeckého kraje, ale celé České republiky. V případě takto významných projektů s dopadem na hospodářství není jako u *soft PR témat* pouze „škoda“, že se o nich široká veřejnost nedozví.

Proč je komunikace firem a médií oboustranně náročná?

Zejména menším a středním podnikům bez PR agentury či PR specialisty často chybí kontakty na společenská, zpravodajská a odborná média. Vztahy s novináři stojí na důvěře a dlouhodobé spolupráci. Bez takové kooperace firmy často musí pouze naslepo zasílat tiskové zprávy, podklady či pozvání k osobnímu setkání na obecné emaily redakcí a doufat, že přijde odpověď a následně dojde ke zveřejnění. Případně musí za umístění obsahu či zveřejnění sdělení jednoduše zaplatit.

Novináři pochopitelně potřebují kvalitní a dobře připravený obsah, který dokáže zaujmout, a často

jsou přehlcní neúplnými podklady, žádostmi o zveřejnění komerčních sdělení, která jednoznačně patří mezi placenou inzerci, a hromadnými zprávami, které se jejich agendy ani netýkají. Musí dodržovat uzávěrky a bohužel v mnoha případech nemají čas a prostor pročitat všechny obdržené materiály, ověřovat jejich faktickou správnost, osobně se setkávat či čekat na doplnění informací, aby vše mohli zpracovat do finální podoby pro editora.

Jak „symbiózu“ s médii nastartovat a nastavit?

Podniky, které nemají prostor do PR služeb (PR agentur, freelancerů či vlastních specialistů) investovat, si mohou nastavit vlastní základní strategii, co je z jejich pohledu žádoucí směrem k veřejnosti komunikovat, a vytipovat si několik novinářů fungujících v daném oboru, oslovit je a zkusit s nimi nastavit pravidelnou a exkluzivní spolupráci. Oslovit lze například i lokální rádia.

Média potřebují podnikatelské zajímavosti a exkluzivní obsah. Současně je z jejich strany potřeba, aby rozlišila čistě komerční sdělení, která patří do placené inzercce, od témat, která je ve veřejném zájmu publikovat a sdílet.

Soukromé subjekty tvoří důležitý pilíř ekonomiky, úzce spolupracují s veřejným sektorem a společně participují na partnerstvích a projektech s přesahem do EU. Veřejný i soukromý sektor tedy přináší řadu témat, která je potřeba komunikovat směrem k široké veřejnosti. V takovém případě je žádoucí, aby média informace zpracovala a publikovala v rámci svého redakčního obsahu.

Spolupráce na budování klimaticky neutrální Evropy, postupný útlum těžby a energetického využívání hnědého uhlí a potenciál financování projektů spjatých s vodíkovou tematikou se dotýká subjektů veřejného i soukromého sektoru nejen v Ústeckém kraji. Na celou Evropu dopadá klimatická změna a téma udržitelnosti. Je ve veřejném zájmu, aby se média těmito tématy včetně podnikatelských inovací a přípravných projektů aktivně zabývala. Českou republiku navíc v příštím roce čeká předsednictví Rady EU.

Veřejný ani soukromý sektor by neměl význam komunikace a vztahů se širokou veřejností podceňovat a média by měla dotčeným subjektům věnovat dostatek času i redakčního prostoru.

Ing. Vladimír Zemánek
předseda Krajské hospodářské komory
Ústeckého kraje

Fakulta strojního inženýrství UJEP otevírá novou budovu a dva studijní programy

Fakulta strojního inženýrství Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem neustále rozšiřuje své pole působení, a tento rok hned v několika ohledech. Na začátku příštího roku se studentům otevrou dveře naší nové budovy výukového a výzkumného centra CEMMTECH (Centrum mechaniky, materiálů a technologie). Součástí této budovy jsou laboratoře vybavené tou nejmodernější technikou, jako je například automobilová brzda, 3D souřadnicový měřicí systém a také špičkově vybavené centrum metalurgie. Tyto laboratoře tedy plně uspokojí požadavky na průmyslový i vědecký výzkum. Dále se mohou studenti těšit na nové výukové prostory, včetně učeben a poslucháren. V neposlední řadě jsme ale také nezapomněli ani na neméně důležité zázemí pro studenty, tím jsou plně vybavené odpočinkové a studijní prostory, kde se nerušeně mohou ponořit do studia.

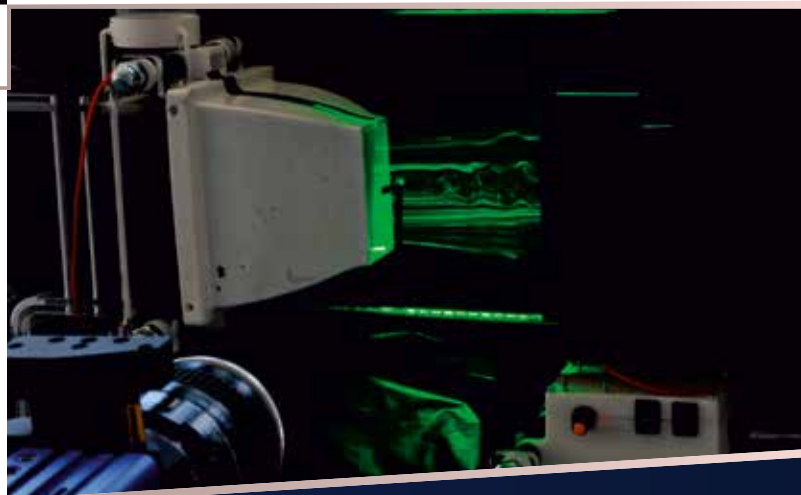

Naše fakulta neustále sleduje aktuální situaci průmyslu a reaguje na potřeby a poptávku po odbornících odpovídajícími studijními programy. Jakožto vědci a výzkumníci jsme si velice dobře vědomi, že technika se neustále mění a vyvíjí. Proto jsme také tento akademický rok otevřeli dva nové bakalářské studijní programy - Řízení jakosti a Energetiku.

Energetika

V kontextu aktuální transformace Ústeckého kraje z fosilních na obnovitelné zdroje výrazně vzrostla poptávka po odbornících právě na tuto "zelenou energii". Bakalářský studijní program Energetika se tak tedy soustředí na rychle se vyvíjející pole obnovitelných zdrojů energie, nové trendy v její akumulaci a Power-to-X systémy. Klade také důraz na moderní měřicí systémy a digitalizaci. Spojuje v sobě klasické zásady technického vzdělání s teorií a praxí moderních směrů a technologií v energetice. Realizace studentské závěrečné práce pak probíhá v přímém propojení s našimi partnery. Na tento studijní program navazuje magisterský program Energetika, který umožňuje specializaci na vybrané téma a problematiku.

Řízení jakosti

Cíl nového profesně zaměřeného studijního programu Řízení jakosti je připravit klíčové odborníky v oblastech zabezpečování, plánování a metodiky zlepšování procesů, kontroly kvality a také zvyšování produktivity práce. Součástí programu je tak přehled z oborů jako například automatizace, konstrukce a strojní technologie. Důraz je kladen především na metrologii, zkušebnictví a komplexní kontrolu produkce. Během studia mají studenti také možnost absolvovat certifikační kurzy z těchto oborů. Součástí studijního programu je také praxe, v rámci které studenti absolvují celý semestr praktické výuky přímo na pracovištích našich partnerů, jako jsou například Mitutoyo, Olympus a Bureau Veritas Certification CZ.

Motto:

„Televize rozšiřuje nevkus a nemůže jinak, protože musí něco prodat, to je její pravý účel. Prodává se mnohým a musí se prodat mnoho.“
Jan Werich

OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA

Most

informační centrum pro rozvoj
zemědělství a venkova ÚK

„Naše“ média, a nejen české zemědělství

Ing. Jan Veleba

Přišla doba, kdy svět je pod stále větším vlivem úzké skupiny kapitálových gigantů, která je schopna ovlivnit náš každodenní život. Podmínkou rychle postupujícího procesu je globalizace, kapitál, přenosová supervýkonná technika a média.

Abych byl pochopen, co mám na mysli. Obrazně řečeno, představme si, že kdesi v Americe ve Světovém obchodním centru, WTC na Manhattanu, se sejde pár superboháčů, 5, 6, nevím kolik, ale možná na prstech jedné ruky by se dali spočítat, a než vypijí svůj luxusní drink a k němu vykouří doutník, tak proberou, jak se bude oblékat svět. Například. No a v řádu hodin je ta informace po celé Zeměkouli a mašinerie reklamy, mobilních aplikací, tajtrlíkování všeho ochotných celebrit, médií a sociálních sítí se rozjede. Kdo by se snad postavil proti, je umlčen, politici jsou v tomto systému odsouzeni do role statistů, jsou jakýmsi přívazkem, který je kdykoliv separován, byť by byl sebemocnější. Viz. Donald Trump.

Velmocenské chování, diktát médií a Václav Moravec

Ve svém profesním životě, kde jsem postupně, nikoliv skokově, jak je to dnes běžné, získával pozice v agrárním sektoru a v závěru ve zralém věku

i v politice, jsem se s médii často setkával, někdy i utkával. Znáám je tedy, znám jejich metody a dovedu si analyzovat i jejich proměny až do dnešní podoby. Ne že bych podléhal nostalgii, ale musím konstatovat, že po pádu minulého režimu, po listopadu 1989, se média, tedy ta s rozhodujícím vlivem – televize, rozhlas, tisk, změnila. Změnila získanou svobodou a možností uplatnit pluralitu názorů, které bylo možno bez problému prezentovat, zveřejňovat. Cenzura se stala minulostí, aby se postupně vrátila v nové podobě. Jako příklad uvedu předního televizního moderátora, ehm manipulátora, Václava Moravce.

To byl před dvaceti lety velmi objektivní, příjemný, neútočící redaktor vedoucí rozhovor s cílem dobrat se pravdy. Neskákal do řeči, nechal hosta vyjádřit jeho názor a zodpovědět otázky, které mu byly kladeny. Postupem času se z něho stal jakýsi vyšťekávač prefabrikovaných předem připravených nikoliv otázek, ale v jakoby otázkách zabalených tvrzení, jejichž tón a útočnost nedovoluje normální komunikaci, natož dialog. Svoji techniku má propracovanou a z pohledu politického zadání dělá svoji práci dobře. Dokonce bych řekl tak dobře, že jeho plat nelze zveřejnit, protože národ na to není připraven – tak nějak pravil generální ředitel veřejnoprávní ČT pan Dvořák. To je podle mě klíčové sdělení, charakterizující velmocenské chování, přesněji diktát, médií. Václav Moravec však je pouze špička ledovce. Veřejnoprávní ČT jede pouze jeden ideologický směr, pluralita názorů a vyváženost je pro ni dnes už cizí pojem. Je jednostranná a dlouhodobě a systematicky nám předkládá svoje vidění světa včetně falešné interpretace dějin. Jistě si čtenář vzpomene na květnové pořady o konci druhé světové války. Z nich je patrné, jakoby nás osvobodili jenom Američané, o Rudé armádě a jejich nesmírných obětech se takřka nemluví. Pokládám takto jednostranný trend za neudržitelný a jsem si jist, že na to ČT doplatí. Většinová veřejnost toho má zkrátka už dost a bude stále méně ochotna si za takové dezinformace platit. Přitom kontrolní demokratické instituce, například Rada pro rozhlasové a televizní vysílání svoji funkci zatím neplní. Všechno do času, nelze totiž trvale ignorovat oprávněné a silící požadavky veřejnosti na základní premisu demokratické společnosti, kterou jsou pravdivé informace.

Média vytvořila prostor pro nástup zahraničních potravin a obchodního kapitálu

V další části svého příspěvku bych rád představil svůj pohled na vztah médií k zemědělství. Zde

bohužel nelze o nějaké soudnosti či objektivitě hovořit. Sám už dlouhá léta publikuji články, statě včetně publikace o zemědělství USA plus odborné videofilmy ze zemědělství USA, Kanady, Izraele a s médii pracuji, tak mohu hodnotit. Úvodem chci konstatovat, že jsem velmi zklamán z toho, jaký obraz vytvořila média o českém zemědělství, o českých potravinách (ten už se ale konečně mění), o typickém zemědělském závodě. Obávám se, že se tak stalo proto, aby vytvořila předpolí a prostor pro nástup zahraničních potravin a zahraničních investorů do obchodní sítě hypermarketů a stovek obřích skladů podél dálnic a kolem měst. To se samozřejmě netýká jenom zemědělských produktů, jejichž konečným výsledkem jsou potraviny, kterých se už dovaží přes 100 tisíc kamionů ročně! Moje otázky zní:

- Kde je Václav Moravec, kde je pan Prouza, proč o těchto tématech nemluví a nepišou?
- Kde jsou Zelení s jejich uhlíkovou stopou, proč neudělají jedinou akci, kterou by obrátili pozornost veřejnosti – například blokádu kamionů?
- Kde jsou dopadové studie, jak bude vypadat tato země při tomto vývoji za další generaci, když kdejaký aktivista či politik tak rád mluví o tom, co neblahého připravujeme pro naše děti?
- Kde jsou akademici a sociologické dopadové studie o vlivu na naši společnost a její reakci až procitne – během 20 roků se republika udusí kamiony a hangáry skladů zaberou další tisíce hektarů nejlepší půdy.

Proč se dovozy potravin rok, co rok zvyšují, když ty naše domácí jsou páté nejlepší na světě?

Koho chleba jíš, toho pravdu piš

Ale zpět k médiím. Očekával bych, že v naší veřejnoprávní televizi, rozhlase, které si všichni platíme, začnou pořady, ve kterých se našim občanům postupně naše skvělé potraviny představí. Nic takového se však neděje, naopak jsme byli prvních 5 měsíců letošního roku svědky masivní kampaně proti českým potravinám. Kampaně ostudné, lživé a dovolím si tvrdit konkurenci dobře zaplacené. Neboť „koho chleba jíš, toho pravdu piš“ je výstižný citát nejmenovaného autora, který v tomto případě naprosto sedí.

Jaké je české zemědělství, fikce a skutečnost

V uplynulé dekádě, 2010–2020, tak jak rostly dovozy potravin a klesala naše soběstačnost, narůstal mediální tlak a dehonestace transformovaných zemědělských závodů, za mohutné podpory našich

médií. Důvodem bylo politické zadání vytvořit nový obraz zeměděle, nového reprezentanta. I stalo se a je jím malý soukromý farmář, vylíčený v těch nejrůžovějších barvách. Třeba takový Seznam.cz docela vážně bere představitele svazu soukromých zemědělců (ASZ) jako reprezentanta a naproti tomu Agrární komora ČR, která byla zřízena zákonem č. 301/1992 Sb. České národní rady o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ta jakoby neexistovala. Ale aby bylo jasno – klobouk dolů před soukromými zemědělci, já sám zde mám svoje pevné kořeny, do soukromého hospodářství jsem se narodil, ale doba je dnes jinde. Kde? Stačilo se projít po letošní „Zemi živitelce“. Například sklizeň obilí. Nejmodernější obilní kombajn (přesný termín sklízecí mlátička) Lexion 7400 firmy CLAAS má záběr 13,8 metru. Tak velký a výkonný stroj najde svoje využití jenom na velkých polích. To je realita a lhostejno, jak média předkládají zesměšňující obraz velkých širých lánů a matou lidem hlavu. Svět jde tímto směrem, samozřejmě malá hospodářství budou existovat i nadále. Je ale zbytečně vytvářet falešné iluze a neustále znevažovat ty velké.

Je hezké psát o malých soukromých farmářích a nic neudělat proti postupujícímu globalismu. Je hezké mluvit například o chovatelské idyle malého hospodářství s chovem krav, když odborník vám řekne, že v sousedním Německu je 19 % mléka nadojeno ve vazných stájích a během pár let takové mléko nebude prodejné, protože zvířata nemají volný pohyb. U nás je to dávno vyřešeno, dojné krávy mají dokonalé pohodlí volného pohybu a ve vazných stájích je chováno pouze 1,5 % krav! Musím se ptát – ví to někdo z laické veřejnosti? Proč se tomu média nevěnují, co na to Václav Moravec, který tak rád zemědělská témata ala Agrofert? Odpovídám – to

se jim zkrátka nehodí do krámu, protože drtivá produkce mléka je v České republice vyprodukována v moderních zemědělských podnicích.

Jednostranná propaganda ČT a výsledky se dostavují

Skupina mladých lidí z jakéhosi hnutí za osvobození zvířat se 31. srpna přivázala k vjezdu do drůbeží porážky v Mirovicích na Písecku. Jistě každý zná světovou značku „Vodňanská drůbež“ a dá mně za pravdu, když řeknu, že drůbeží maso je zdravé, žádané a jeho spotřeba trvale roste. Zkrátka patří mezi základní potraviny živočišného původu. Česká televize v hlavním zpravodajství uvedla akci oněch zoufalců dramatickým hlasem moderátorky, cituji: „Chtěli tak zastavit provoz podniku, který ročně porazí miliony kusů drůbeže“. Na ni navázala mladá aktivistka a s útrpným výrazem v obličejí pravila – „To, co se tam děje zvířatům, nemůže být ani omylem označeno za humánní. Zabíjet bezbranná zvířata je nespravedlivé, kruté a zbytečné“. Proč to tak podrobně cituji? Proto, že podnik patří skupině Agrofert, což se antibabiš ČT hodí. Obávám se, že kdyby se tito lidé přivázali někde jinde, tak si toho naše televize ani nevšimne. Nedá mně to, abych se těch mladých alespoň takto na dálku nezeptal:

- Budete se také přivazovat ke vchodu do restaurací, kde vaří kuřecí pokrmy?
- K čemu se přivázete u jihočeských rybníků při tradičních, po staletí stejných rituálech podzimních výlovů? Co nevinní kapři?

Obávám se, že nic takového neuděláte, protože v tomto případě by nebylo třeba volat policii. Ti dotčení by si to s vámi vyřídili rychle a sami, není-liž pravda.

Šance na změnu

Závěrem mých úvah bych rád požádal, respektive navrhl, co udělat, aby se věci narovnaly. Velmi mně zaujal nedávný článek uznávaného filozofa, profesora Metropolitní univerzity v Praze Ivo Budila o Česku za pár let. Je o světové politice, o přerozdělování vlivu hlavních světových mocností po fiasku v Afghánistánu, o dopadech pandemie Covid-19 od roku 2017. Dovolte jeden citát: „Česká republika se tedy nenachází v lepším stavu než v roce 2017, ale na druhé straně získala důležitou zkušenost, která by jí mohla napomoci při jejím nejdůležitějším civilizačním úkolu, kterým je vymanění se z periferního postavení vůči západní Evropě, vybudování silného národního hospodářství a dosažení plné národní svrchovanosti.“ Tolik profesor Budil. Já k tomu musím opakovaně přidat větu mého tatínka, sedláka narozeného v roce 1898, kterou mně vstřípil a vybavil do života – k národu patří jazyk, kultura a půda. Bylo by načase, aby média změnila postoj k našemu agrárnímu sektoru a začaly ho konečně představovat veřejnosti pravdivě. Ten čas tady je a dříve či později budeme naše zemědělství a naše potraviny propagovat a podporovat. Pokud ne, tak náš svět převálcuje, velký zahraniční kapitál si nás koupí i s tou půdou. To snad většinová populace nechce a zde je moje víra, že náš zemědělský stav přece jenom dojde k uznání a bude moci postupně skutečně žít tento národ. Šance na změnu je obrovská a chci věřit, že se jí naše země chopí.

Ing. Jan Veleba
ředitel OAK Most a agrární publicista

Budování hlubinného úložiště

Co je to HÚ a k čemu ho potřebujeme?

Hlubinné úložiště (HÚ) je jaderným zařízením, umístěným převážně v podzemí, jehož úkolem je bezpečně a dlouhodobě uložit radioaktivní odpady vzniklé na území České republiky. Předpokládá se, že bude určeno jak pro vyhořelé jaderné palivo, tak i pro ostatní vysoko a středněaktivní odpady, podle záměrů ČR neuložitelné ve stávajících úložištích pro nízkou a středněaktivní odpady. Vyhořelé jaderné palivo je nyní skladováno v povrchových meziskladech v areálech jaderných elektráren. Zde chladne a čeká až bude možné jej uložit do hlubinného úložiště.

1 výstavba hlubinného úložiště

Areál hlubinného úložiště má dvě základní funkční části: podzemní a povrchovou. Stavba hlubinného úložiště bude zahájena ražbou úvodních děl a následnou realizací tzv. podzemního charakterizačního pracoviště.

2 provoz hlubinného úložiště

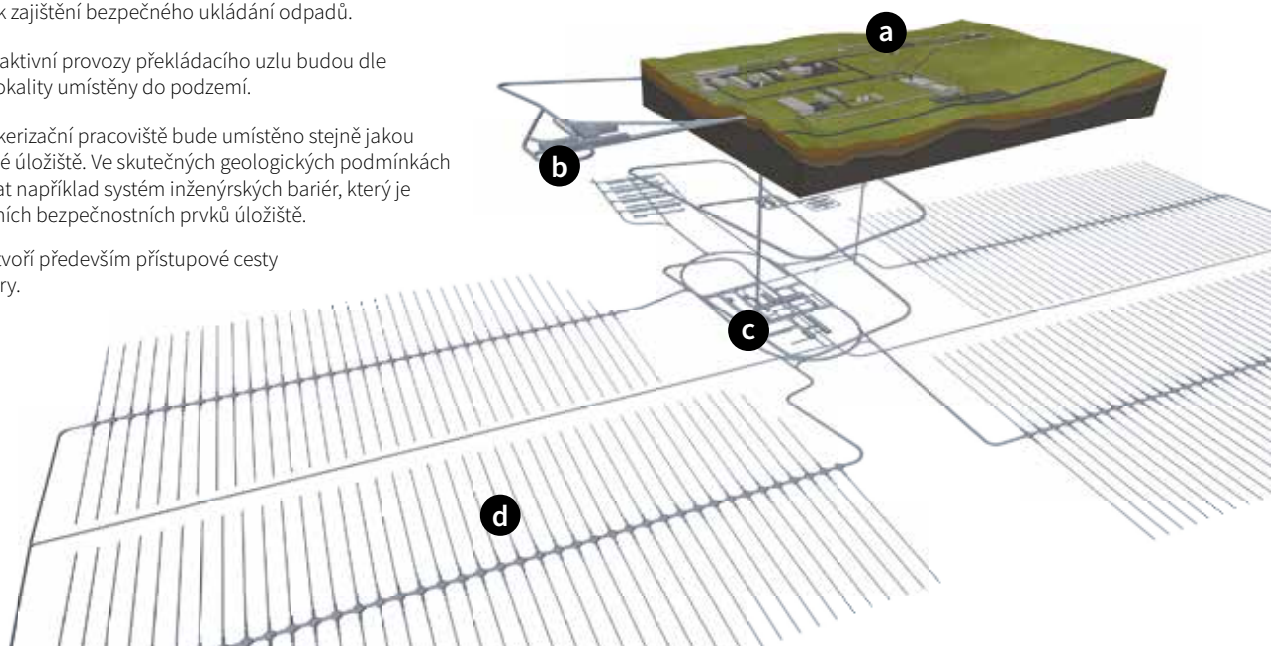
Provoz hlubinného úložiště bude probíhat v několika etapách. Budou se zde postupně ukládat odpady ze stávajících jaderných elektráren. Počítá se i s plánovanými novými zdroji a do úložiště zamíří také ostatní vysoko a středněaktivní odpady.

3 uzavírání hlubinného úložiště

Proces uzavírání úložiště bude zahájen už během jeho provozu. Zaplněné části úložiště budou bezpečně odděleny od těch provozovaných. Postupně se tak všechny ukládací sekce uzavřou speciálním systémem zátek a výplní. Na konci celého procesu by tedy tak jako na začátku měla zůstat „zelená louka“.

- a** Povrchový areál úložiště bude zajišťovat zejména servisní činnosti nezbytně nutné k zajištění bezpečného ukládání odpadů.
- b** Horká komora a aktivní provozy překládacího uzlu budou dle možností dané lokality umístěny do podzemí.
- c** Podzemní charakterizační pracoviště bude umístěno stejně jakou budoucí hlubinné úložiště. Ve skutečných geologických podmínkách budou prověřovat například systém inženýrských bariér, který je jedním ze zásadních bezpečnostních prvků úložiště.
- d** Podzemní areál tvoří především přístupové cesty a ukládací komory.

1

výstavba hlubinného úložiště

Nakládání s vytěženou rubaninou bude zajištěno systémem tzv. deponií a mezideponií. V areálu úložiště bude zřízena mezideponie, která zajistí krátkodobé skladování vytěžené rubaniny. Pro dlouhodobé skladování bude v blízkosti areálu úložiště vybráno vhodné místo, kde bude rubanina skladována. Ta bude později využita při procesu uzavírání úložiště. Vzhledem k předpokládané vysoké kvalitě vytěžené horniny lze předpokládat, že bude možné část použít pro realizaci např. dopravních staveb či jiné infrastruktury v regionu.

Doprava do areálu bude zajištěna jak silniční pro potřeby budování a obsluhy areálu, tak železniční pro přepravu kontejnerů s radioaktivním odpadem. Železniční doprava je v současné době považována za nejbezpečnější způsob dopravy.

Ve fázi výstavby bude samozřejmě i okolí dotčeno stavebním ruchem. Bude probíhat samotná těžba, odvoz rubaniny a další práce. Zásah do běžného chodu obcí by měl být co nejmenší. Prašnost a hluchnost by měla být snížena na minimum. V případě nutnosti se počítá i s vybudováním opatření, jako jsou například protihlukové stěny.

Areál hlubinného úložiště má dvě základní funkční části: podzemní a povrchovou. Stavba hlubinného úložiště bude zahájena ražbou úvodních děl a následnou realizací tzv. konfirmační laboratoře.

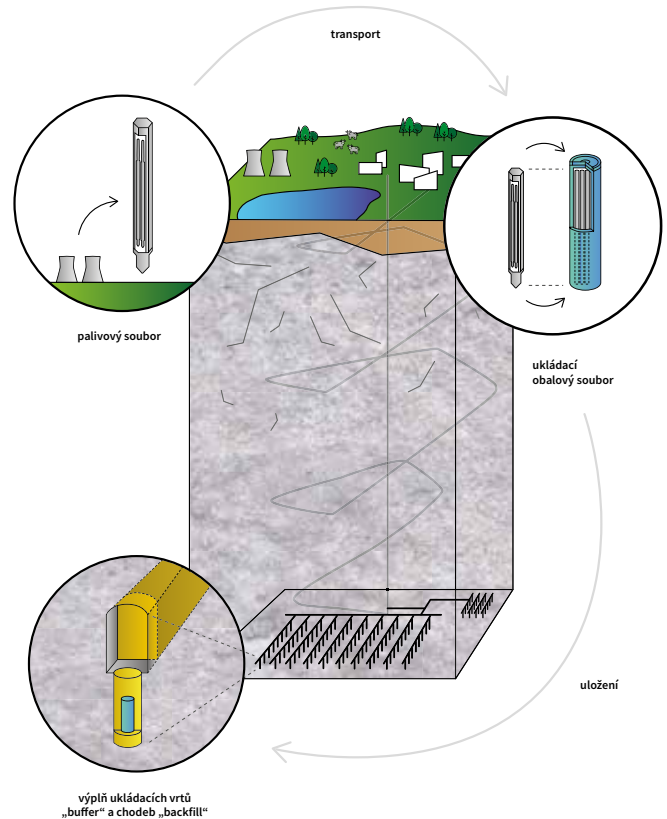
Podzemní charakterizační pracoviště bude umístěno v potenciálně využitelném horninovém bloku ve stejné hloubce jako budoucí úložiště, minimálně 400 m pod povrchem. Právě tady by si experti měli potvrdit základní předpoklady o chování a vlastnostech konkrétního horninového masívu. Ve skutečných geologických podmínkách budou prověřovat například systém inženýrských bariér, který je jedním ze zásadních bezpečnostních prvků úložiště. Jde například o samotný speciální kontejner nebo bentonitové těsnicí a tlumicí vrstvy.

Hlubinné úložiště je v současnosti považováno za nejbezpečnější řešení, jak trvale izolovat vyhořelé jaderné palivo a vysokoaktivní odpady od okolního prostředí. Jeho bezpečnost je postavena na důmyslném systému přírodních a inženýrských bariér. Samotné úložiště bude následně po podzemním charakterizačním pracovišti budováno tak, že se celý areál laboratoře postupně rozšíří o další podzemní objekty, tunely a větrací šachty. Bude připravena sekce pro ukládání ostatních radioaktivních odpadů a vybudováno technické zázemí. Jako poslední budou realizovány samotné ukládací sekce pro vyhořelé jaderné palivo.

Povrchový areál úložiště bude zajišťovat zejména servisní činnosti nezbytné nutné k zajištění bezpečného ukládání odpadů. V areálu se budou nacházet

objekty zajišťující přípravu ukládacích prostor, přípravu odpadů, přípravu bentonitu, dílny, sklady, administrativně správní budovy i objekty pro nakládání s vytěženou rubaninou. Povrchový areál bude budován společně s podzemním v závislosti na jednotlivých fázích výstavby. Velikost povrchového areálu je závislá na konkrétních podmínkách v dané lokalitě. Podle předběžných studií by se jeho velikost měla pohybovat do max. 20 ha, přičemž v některých lokalitách to může být pouze polovina.

Horká komora a aktivní provozy překládacího uzlu budou dle možností dané lokality umístěny prioritně do podzemí.

2

provoz hlubinného úložiště

Provoz hlubinného úložiště bude probíhat v několika etapách. Budou se zde postupně ukládat odpady ze stávajících jaderných elektráren. Počítá se i s plánovanými novými zdroji a do úložiště zamíří také vysoko a středněaktivní odpady.

Ukládací prostory se budou budovat postupně, v závislosti na potřebě ukládání.

Předpokládá se, že v hlubinném úložišti může být 1 až 3 směnný provoz, od tohoto údaje se také odvíjí předpokládaná doba provozu celého úložiště, která by mohla být až 120 let.

3

uzavírání hlubinného úložiště

Proces uzavírání úložiště bude zahájen už během jeho provozu. Zaplněné části úložiště budou trvale a bezpečně odděleny od těch provozovaných. Postupně se tak všechny ukládací sekce uzavřou speciálním systémem zátek a výplní, které tvoří zejména bentonit. Poté přijdou na řadu zavážecí chodby, technické zázemí, šachty, přístupové tunely atd. Povrchový areál bude postupně odstraněn a zrekultivován. Na konci celého procesu by tedy tak jako na začátku měla zůstat „zelená louka“ a celý komplex bude pasivně funkční stovky tisíc let bez přítomnosti člověka. Přesto se předpokládá, že celá oblast bude i po uzavření ještě po dobu cca 300 let průběžně monitorována.

Vědci také řeší, zda úložiště po jeho uzavření a ukončení monitoringu nějakým způsobem označit pro budoucí generace. Jako památku na lidskou činnost, která by neměla být nikdy narušena a zůstat navždy skryta. Tato otázka však zatím není zcela uzavřena...

Správa úložišť radioaktivních odpadů,
Dlážděná 1004/6, Praha 1
tel.: 221 421 522

info@suraoc.cz

@suraocz

@suraocz

MAS Naděje a „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje“

MAS NADĚJE

„Jedním z hlavních programových cílů Hospodářské a sociální rady Mostecká z.s., je vyvážený hospodářský, sociální a kulturní rozvoj regionu a zvyšování životní úrovně jeho obyvatel v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje. Zároveň je koordinačním subjektem a platformou pro ovlivňování vnitřního života obyvatel a institucí v okruhu její působnosti. Jednou z takových institucí, se kterou Hospodářská a sociální rada Mostecká z.s. dlouhodobě spolupracuje, je i Místní akční skupina Naděje o.p.s., která je neziskovou organizací, založenou obcemi Lišnice, Obrnice a městem Osek, za účelem snahy společně koordinovat rozvoj venkovských oblastí Mostecká, Litvínovska a Teplicka. To se od roku 2017 děje prostřednictvím realizace „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Naděje o.p.s. na roky 2014–2020“. Svými aktivitami tak MAS Naděje o.p.s. na dlouhodobé cíle Hospodářské a sociální rady Mostecká z.s. úzce navazuje. Následující text popisuje výsledky MAS Naděje o.p.s. při realizaci „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje“ v končícím programovém období a krátce se i zamýšlí nad programovým obdobím nadcházejícím.“

Bc. Petr Pillár, předseda Správní rady MAS Naděje o.p.s.

Ohlédnutí za obdobím let 2014–2020

Pro období let 2014–2020 získala MAS Naděje o.p.s. převážně z Evropských strukturálních a investičních fondů pro své území bezmála 88,2 milionů Kč, které byly určeny na podporu projektů obcí a měst, nestátních neziskových organizací, podnikatelských subjektů i církevních organizací. Z tohoto objemu se mezi všechny žadatele o podporu podařilo rozdělit více než 67,7 milionů Kč a nutno podotknout, že se nejedná o konečnou částku, jelikož možnost podat žádost o podporu má omezené spektrum subjektů i v letošním roce. Skutečnost, že k aktuálnímu datu nebyl celý objem finančních prostředků rozdělen do území, je do značné míry ovlivněna zpožděním při plánování celého období. První výzvu k podávání žádostí o podporu projektů mohla MAS Naděje o.p.s. vyhlásit až ke konci roku 2017. I přes tuto překážku se podařilo podpořit celkem 50 projektů napříč všemi možnými sektory podpory. MAS Naděje o.p.s. podporu rozdělovala v rámci čtyř operačních programů a dílčích oblastí podpory:

- Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)
- Operačního programu Zaměstnanost (OPZ)
- Operačního programu Životní prostředí (OPŽP)
- Programu rozvoje venkova (PRV)

V oblasti IROP bylo podpořeno 17 projektů částkou téměř 34,6 milionů Kč. Konkrétně pak 7 projektů řešících výstavbu a rekonstrukci chodníků v obcích a městech, 2 projekty zabývající se opravou objektů a pořízení majetku pro poskytovatele sociálních služeb, 3 projekty v rámci kterých došlo k pořízení techniky a vybavení pro jednotky sborů dobrovolných hasičů a 5 projektů základních škol, při kterých došlo taktéž k rekonstrukci ale i vybudování odborných učeben. Jedním z nejznámějších projektů podpořených v IROP je vybudování chodníku propojující město Meziboří a město Litvínov.

V OPZ došlo k podpoře 7 projektů v objemu 12,8 milionů Kč. Jak již napovídá název operačního programu, podpora byla zaměřena

Vybudování chodníku (před realizací) propojující město Meziboří a město Litvínov z projektu města Meziboří.

Vybudování chodníku (po realizaci) propojující město Meziboří a město Litvínov z projektu města Meziboří.

na projekty napomáhající snížení nezaměstnanosti na našem území. Proto došlo k podpoře realizace rekvalifikačních kurzů pro osoby na trhu práce, příměstských táborů pro děti s rodiči v zaměstnání, vzdělávacím procesu i procesu hledání pracovního uplatnění, sociálních služeb a sociálních podniků vytvářejících pracovní pozice pro handicapované osoby. Jedním z těchto sociálních podniků byl např. sociální podnik Videologic, který umožňuje i osobám s tělesným postižením vykonávat práci v oblasti on-line marketingu. Programový rámec OPŽP se zabýval podporou projektů revitalizace sídelní zeleně a výsadbou dřevin. Konkrétně byly podpořeny 3 projekty částkou dosahující téměř 2 milionů Kč. Projekty

se zaměřovaly na revitalizaci sídelní zeleně v obcích Lahošť a Patokryje a ve městě Meziboří. Při podpoře PRV došlo k rozdělení 14,6 milionů Kč mezi 23 projektů jak zemědělských, tak nezemědělských podnikatelů, ale také mezi obce a církevní organizace řešící občanskou vybavenost a opravu kulturních památek. Předmětem projektů podnikatelských subjektů bylo zejména pořízení technologií, strojů i softwarů, díky čemuž došlo k zefektivnění výrobních i produkčních procesů podnikatelů a firem. Mimo podnikatelskou sféru došlo k podpoře projektů řešících opravy kulturních památek, jmenovitě kostel v Bečově a Bedřichově Světci, ale také rekonstrukci prostor školského zařízení, i obnovu a výstavbu občanské vybavenosti v obcích.

Starosti s pojištěním přenechte nám...

Provedeme nezávazný audit Vašich pojistných smluv, zajistíme konkurenční nabídky od pojišťitelů a navrheme to nejvhodnější řešení pro Vaši firmu či domácnost. Ochotně Vám také pomůžeme s řešením pojistných událostí.

Neriskujte finanční komplikace v případě chybně sjednané pojistné smlouvy:

- **nízké pojistné částky** vedoucí k podpojištění a krácení pojistného plnění,
- **nízké limity plnění** a nedostatečný územní rozsah pojištění odpovědnosti,
- **absence a nedostatečnost krytí** klíčových rizik (např. přerušení provozu, pojištění technických rizik, pojištění kreditních rizik),
- pojistná smlouva obsahuje **podstatné výluky a nevýhodná ujednání**,
- **přepojištění** a zbytečně vysoké platby pojistného (např. u pojištění vozidel).

Kontaktujte jednatele společnosti:

Jirku na tel. +420 777 912 920, Rostu na tel. +420 777 912 921 nebo nám napište e-mail na centrala@jbggroup.cz, rádi Vám pomůžeme s optimálním nastavením Vašeho pojištění.

Více informací naleznete na www.jbggroup.cz.

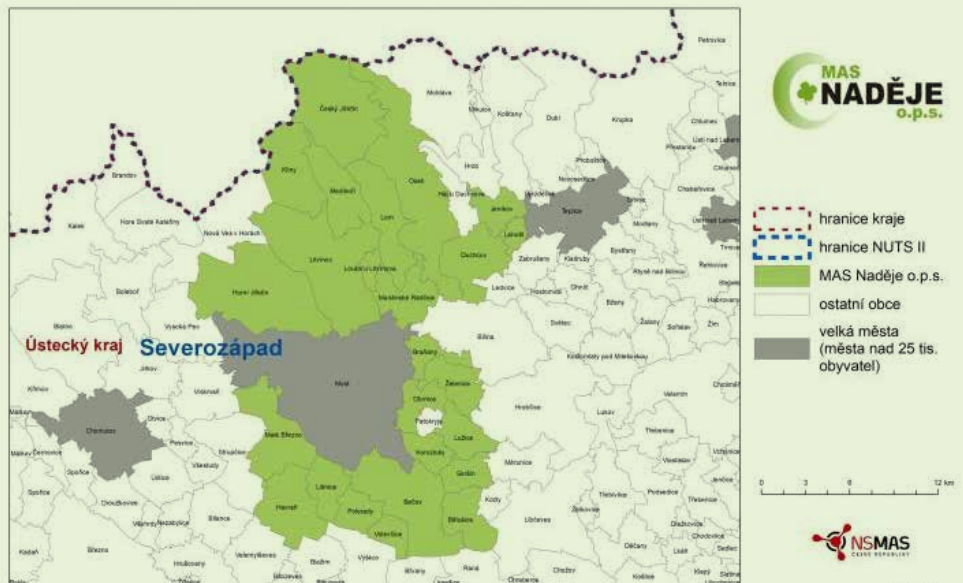
JB Group
pojišťovací makléř

RENOMIA
NETWORK

Vždy ve Vašem zájmu.

Výhled na období 2021–2027

Stejně jako tomu bylo v předchozím období, i pro nadcházející období let 2021–2027 se MAS Naděje o.p.s. pokouší vyjednat další finanční objem z Evropských strukturálních a investičních fondů na podporu projektů z území, které se nově rozšířilo o město Litvínov, Horní Jiřetín a obce Volevčice a Jeníkov. Aktuálně tedy území MAS Naděje o.p.s. tvoří celkem 19 obcí a 6 měst z Mostecká, Litvínovska a Teplicka. Vzhledem k tomuto rozšíření MAS Naděje o.p.s. předpokládá úměrně vyšší objem finanční alokace pro celé území. Naprosto zásadním momentem pro budoucnost přerozdělování finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů v rozmezí let 2021–2027 bylo úspěšné vytvoření a podání Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Naděje o.p.s. pro období 2021–2027, neboť podmínkou pro možnost distribuce dalších finančních prostředků z fondů Evropské unie je, stejně jako v období předchozím, schválení celého dokumentu ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR. V rámci tvorby naší nové Strategie proběhla individuální jednání se starostkami a starosty obcí a měst z území, celkem 6 tématicky zaměřených jednání pracovních skupin, kterých se kumulovaně účastnily desítky odborníků na různé oblasti venkovského života a v neposlední řadě veřejné projednání a připomínkování.

I pro toto období si MAS Naděje o.p.s. klade za cíl řešit palčivé problémy celého území nejen prostřednictvím vyjednání nového objemu finančních prostředků z fondů Evropské unie, ale také aktivním prosazováním zájmů obyvatel z venkovské oblasti na úrovni obcí a měst, Ústeckého kraje prostřednictvím Krajského sdružení místních akčních skupin Ústeckého kraje, i na úrovni národní prostřednictvím Národní sítě místních akčních skupin České republiky.

Bc. Tomáš Harant
manažer

Světová konference vodních cest (WCC) – mezinárodní konference na téma Vnitrozemské vodní cesty ve dnech 30. května - 3. června 2022

Konference WCC je mezinárodní platforma pro vnitrozemské vodní cesty a záštitu nad ní převzala organizace Waterways International (IWI), což je organizace, která se výrazně zasazuje za zachování, rozvoj a udržitelné hospodářské využití vnitrozemských vodních cest. Každoročně se daří konferenci WCC spojit stovky odborníků, vědkyň a vědců, zástupkyň a zástupců z oblasti politiky a veřejné správy, vodních sportů, turistiky, spolků, podnikatelské sféry a vodáků z celého světa. WCC se stala navíc i jedinečným síťovým propojením:

WORLD CANALS
CONFERENCE

2022

LEIPZIG

dá se tu prezentovat regionální know-how a na světové úrovni se zde mohou šířit znalosti mezinárodně působících institucí. Na konferenci a na plánovaných exkurzích je možné se dozvědět, jak je možné podpořit turismus a jak je možné účinně oživit regionální rozvoj a podpořit revitalizaci měst.

Organizátorům nejde jen o zajištění vodních cest pro rekreační či obchodní plavby, nýbrž i o podporu multifunkčního využití vodních cest – také za měnících se klimatických podmínek.

Povrchový důl Zwenkau, zdroj: Andreas Hannusch

Krajina po povrchové těžbě – Jezero Zwenkau, zdroj: Leipzig travel

Tato konference se koná od 30. května do 3. června 2022 v Lipsku a má pro vnitrozemské vodní cesty Německa i pro jeho sousední země mimořádný koordinační přínos. Původně byla tato konference plánována v roce 2020, ale z důvodu trvající pandemie byla přeložena na rok 2022.

Konference bude zaměřena na téma „Transformace bývalých důlních revírů na jezerní krajinu“ v regionu Středního Německa. Projednávat by se na konferenci mělo také zhroucení struktur v roce 1990, a rovněž i strukturální změny probíhající od roku 2018 do roku 2038, a s nimi spojené výzvy, určené pro obyvatele a jejich krajinu. Projednávat se budou i témata vodního hospodářství a vodní turistiky. Aby bylo možné podrobně představit všechny následky důlní činnosti a prezentovat rozvoj vodních cest, je výměna zkušeností mezinárodních expertů velmi důležitá, stejně jako expertů z teorie a praxe. Těšíme se na technické příspěvky. Jedna relace je mezi mnohými dalšími body věnována Labi jako přeshraniční řece mezi sousedními státy Česká republika a Spolková republika Německo.

Srdečně Vás zveme na konferenci WCC, kde můžete kromě účasti také vystoupit s přednáškou. Aby byla možná prezentace na mezinárodní pódiu WCC, musí být doručen abstraktní text v angličtině. Každý z nich bude prověřen vědeckou komisí a podroben výběru. Vybrané příspěvky budou zveřejněny v anglickém zvláštním vydání odborného časopisu WasserWirtschaft. Abstraktní texty můžete doručit na internetových stránkách www.wccleipzig2022.com do 31. 10. 2021.

Angela Zábojník

Angela Zábojník je vedoucí odboru Rozvoj vodního hospodářství v Úřadu pro městskou zeleň a vodstvo města Lipsko. Po studiu inženýrství na Technické vysoké škole v Brně a Zlíně pracuje od roku 1990 v samosprávě města a zasazuje se celou dobu především o regionální rozvoj, vodní hospodářství a problematiku vyrovnávání se s klimatickými změnami.

Factum est factum

CO SE STALO, TO SE STALO

V područí médií

Nosiči informací – tedy médií – jsou od nepaměti jak živé osoby, tak neživé materiály nebo struktury, které je nejrůznějším způsobem zachycují. V dnešní době se ovšem výraz „médiá“ pro běžného člověka zúžil – v praxi je vnímán především jako synonymum pro hromadné sdělovací prostředky.

Mundus vult decipi, ergo decipiatur – svět chce být klamán, tedy jej klamejme. To říká staré přísloví, které nemá jednoznačného autora, a které vystihuje více než dobře skrytou povahu koloběhu informací v lidské civilizaci.

Dnešní svět je informacemi doslova zahlcen, což neomylně vede k neschopnosti jednotlivců se v nich dostatečně orientovat. Mnohá sdělení už ani nelze ověřit, neboť primární zdroj informací se nedá vypátrat a sekundárních zdrojů je přehršel. Lidé tápou a jako korouhev ve větru tu věří tomu, tu onomu. Zdálo by se, že oproti „starým dobrým časům“ jsme v područí médií mnohonásobně více. Nemylme se však – ve skutečnosti jde o zaběhnutý systém, jehož pravidla jsou stále stejná, jen se mění kulisy a nástroje. Sdělovací prostředky totiž vždycky někomu slouží.

Obecným cílem jakéhokoli sdělení je přenos informace v podobě, v níž si její zdroj přeje tuto informaci podat. Autenticita informace buď je v dalším procesu

prověřena, anebo dochází k jejímu předávání bez ověření.

Pokud je informace atraktivní, šíří se rychleji, pokud pro příjemce atraktivitu nemá, pak zpravidla v průběhu předávání postupně zeslábne a ztratí se v nějakém „odkladišti informací“. Tím je de facto řečeno vše, ale zároveň jde o zcela suchopárné a nezajímavé sdělení, které patří leda do šuplíku.

Vraťme se tedy k výše uvedenému citátu. Ano, svět skutečně chce být klamán. Skutečná pravda existuje pouze v pohádkách, ale ve skutečnosti jsou pravda a lež jen dvě slova, jejichž význam se v čase neustále mění.

Dalo by se sice namítnout, že objektivní pravdou jsou vědecky prokázána fakta, ale ani zde si nemůžeme být jisti. Stačí se podívat na myšlenkové zemětřesení, které způsobil například nástup einsteinovské fyziky. Paradoxně se o to více PRAVDOU a LŽÍ ohání nejen každý jedinec, ale obzvláště již zmíněná média. Téměř denně je nám předkládána různě převařená PRAVDA v podobě seznamů zaručeně NEZÁVISLÝCH či naopak KONSPIRAČNÍCH médií, a to s jediným cílem – abychom je přijali za vlastní. Selským rozumem však snadno zjistíme, že žádné médium není nezávislé, neboť každé

sdělení, byť třeba jen nepatrně, odráží úroveň i postoje zdroje, z něhož vychází. Jak již bylo řečeno výše.

To podstatné, co bychom si měli uvědomit, je to, že novinařina, stejně jako společenské vědy, mnohem rychleji reaguje na nástup společenských krizí. Pokud civilizace upadá, tak sice všechno zdánlivě funguje, ale v tichosti se rozkládá především žebříček hodnot, což se projeví téměř okamžitě. Úředně a technicky se nic neděje, ale řeč médií se mění v přímém přenosu. A ono zmíněné klamání má náhle mnohem širší záběr.

Všichni chceme být klamáni, avšak snažme se stanovit si hranici, po kterou to jsme ochotni dopustit. Protože nyní je, bohužel, čas posouvání hranic.

S přáním všeho dobrého

Mgr. Michal Soukup

ředitel Oblastního muzea a galerie v Mostě

Malé modulární reaktory made in ČR

České firmy ÚJV Řež a Centrum výzkumu Řež ze Skupiny ÚJV pracují na dvou vlastních projektech malých modulárních jaderných reaktorů. Mohou být ekonomickým a ekologickým řešením pro nízkoemisní energetiku, teplárenství a výrobu vodíku.

Skupina ÚJV – pomáháme udržet národní jaderné kompetence.

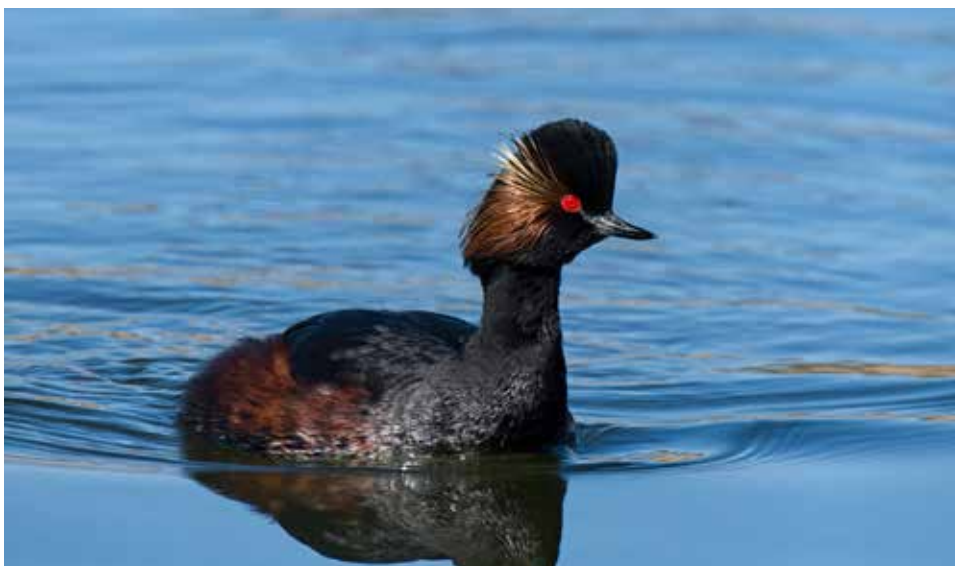
Ptáci v naší krajině

Náš miniseriál o fauně našeho, v některých očích zanedbaného regionu pokračuje další skupinou živočichů, kterou jsou tentokrát ptáci. Opět jsme dali slovo panu Jaroslavu Bažantovi z Oblastního muzea a galerie v Mostě.

Okres Most nepatří v povědomí České veřejnosti mezi oblasti, kde lze očekávat větší přírodovědné zajímavosti. Přesto je např. z ornitologického hlediska velmi bohatý. Ptáci jsou, vzhledem ke své schopnosti létat, nejmobilnějšími obratlovci, jsou tedy schopni osídlit téměř jakékoli prostředí na Zemi. Dle potřeby zabydlují vhodná místa velmi rychle, stejným tempem ta nevhodná opouštějí. Lze je tedy využít jako bioindikátory daného území, případně konkrétních lokalit.

Na Mostecku se díky jeho geomorfologické stavbě i různému využití krajiny vyskytuje celá řada těchto zajímavých míst. Ve víceméně přírodě blízkých Krušných horách žije řada zejména lesních ptáčích druhů, např. datel černý, sýkora parukářka, králíček obecný, kos horský i vzácné a ohrožené druhy jako žluna šedá, čáp černý a tetřev obecný. Zemědělský jih Mostecka včetně části Českého středohoří obývají ptáci otevřené krajiny, křovin, remízků, a polí. Typickými zástupci jsou skřivan polní, strnad luční, vrabec polní, káně lesní, bažant obecný. V této části okresu se v posledních letech znovu objevují takové druhy ptáků, které v minulých desetiletích vymizely. Jde o dudka chocholatého a vlhu pestrou. Dudek vyžaduje pastviny s extenzivním chovem domácích zvířat, sbírá převážně větší hmyz, který se vyskytuje na jejich trusu. Hnízdí v dutinách starých ovocných stromů. Vlha je rychlý, hbitý pták, loví rovněž větší, tentokrát létající hmyz, jako šídla, včely, vosy, brouky. V hlinitých, či písčitých stěnách si hloubí hnízdní nory. Tyto dva druhy se také vyskytují v oblasti pro Mostecko typické – průmyslové krajině s porchovými lomy. Zde stojí jistě za zmínku, že toto

Na jezeře Most loví i orel mořský, autor: Miloslav Anderle

Mimořádně vzácná potápka černokrká z nádrže Betyнка, autor: Miloslav Anderle

prostředí oživují jinde velmi vzácné druhy ornitofauny, např. bramborníček černohlavý, bělořit šedý, a dokonce linduška úhorní a strnad zahradní, kteří jinde v Česku téměř vyhnuli.

V těžební oblasti vznikají také četné vodní plochy, ať už bezděky nebo záměrně. Voda je vždy místem koncentrace ptáků v krajině. Na typu vodní nádrže záleží, kteří ptáci ji budou nebo nebudou obývat. V zaplavených písčinných a pinkách s čistou vodou žijí někteří vrubozobí, třeba polák velký, polák chocholačka, zrzhlávkva rudozobá aj., z potápek potápka roháč a potápka malá. Na nádrži Betyнка u Vtelna hnízdí dokonce potápka černokrká, kriticky ohrožený druh. Tento nádherný pták býval dříve

velmi hojný, ale od osmdesátých let 20. století u nás dramaticky ubývá až na samu hranici přežití. Důvod je zřejmý – přerybnění téměř všech rybníků, rybníčků i zcela malých vod. Neúnosně velká rybníková obsádka tvořená převážně kapry v první řadě vyloví prakticky vše živé, včetně vodních koryšů, larv hmyzu i obojživelníků, jimiž se ptáci živí. Krom toho neustálým rytím dna vytrhávají vodní vegetaci a zakalí vodu, takže by tito ptáci svou kořist ani neviděli. V konečném stádiu jsou pak kapři uměle přikrmováni. Výsledkem jsou biologicky prakticky mrtvé vody, ale spokojení rybáři. Budme rádi a moc si važno, že několik posledních českých potápek černokrkých hnízdí právě zde!

Pro Mostecko jsou typické vodní rekultivace, třeba Matylka a jezero Most. Zde je kvalita vody dobrá, v jezeře Most velmi dobrá. Škoda jen, že oba tyto příměstské rybníky jsou určeny téměř výlučně k rekreaci, soulad s přírodou je zcela upozaděn. Břehy obsypané hrubým kamenem zde ptákům život velmi ztěžují až znemožňují. V hnízdním období, které je v jejich životě nejdůležitější, zde najdeme jen ty nejméně náročné druhy, jako kachnu divokou, labuť velkou, lysku černou a několik málo dalších. Jen hnízdní husy velké u jezera Most lze považovat za významné. Teprve budoucnost ukáže, zda čilý lidský ruch nebude mít na husy negativní dopad. Situace se však zcela změní v zimě. Jezero Most patří k deseti nejvýznamnějším zimovištím vodních ptáků v České republice. Důvodů je několik. Čistá voda, která málokdy zamrzá, bohatá potravní nabídka v podobě zejména dravých ryb a vodních bezobratlých. Pro širokou veřejnost je možná překvapením pozitivní vliv skládky CELIO v bezprostřední blízkosti. Ta slouží jako prostřený stůl tisícům zimujících racků asi pěti druhů. Několikrát jsem viděl, jak na jezeře

Samice bělořita šedého na břehu jezera Most, autor: Miloslav Anderle

nasycení rackové nejeví zájem o další potravu, kterou by bylo třeba ulovit. Během letošního lednového Mezinárodního sčítání vodních ptáků, což je nejdéle existující monitorovací program, zabývající se touto problematikou, napočítali členové mosteckého Ornitoklubu neuvěřitelných asi 10 200 ptáků 26 druhů! Bohatství opravdu těžko představitelné. Drtivou většinu z těchto ptáků sice tvořili rackové a lysky, stovky poláků velkých, poláků chocholaček, ale pozorovali jsme i opravdu vzácné druhy, jako dva orly mořské, potápku rudokrkou a černokrkou, dvě potáplice severní, z kachen hejnkou poláků kaholek, hoholů severních, morčáků velkých a bílých, tři ledňáčky říční a další druhy. Zajímavý byl i výskyt

konipasa bílého, tažného ptáka, který u nás zimuje jen ojedinelé.

Je zřejmé, že zpřístupnění jezera Most veřejnosti zimování ptáků neomezuje, to zůstává i nadále jedním z našich nejbohatších zimovišť. V budoucnu se jistě můžeme těšit na další podobně krásná a bohatá pozorování. Kromě těchto ptáků, vázaných přímo na vodu nechci zapomenout ještě na dva druhy, které žijí ve větších rákosových porostech na jejich březích. Typickým ptákem rákosin Mostecká je slavík modráček středoevropský. Štíhlý pěvec, jehož sameček má krásnou sytě červenomodrobílou náprsenku. Zpěv je sice s jeho příbuzným slavíkem obecným nesrovnatelný, ale vzhled je nádherný. Je

to jev, známý u mnoha ptáků, ti krásní nejsou dobří zpěváci a naopak, fádne zbarvené druhy pějí nejlépe. Druhým z pěvců rákosin je sýkořice vousatá. Pták, který se k nám postupně šíří ze západní Evropy. Má malé tělo a dlouhý, stupňovitý ocas, samička je zbarvena převážně šedohnědě, sameček má výrazně šedomodrou hlavu s mohutným černým knírem, který dal druhu jméno. Sýkořice se u nás dlouho vyskytovaly jen v zimě, v posledních několika letech však nedaleko Mariánských Radčic i hnízdí. Jak vidno, Mostecko je pro ptáky opravdu atraktivní, záleží jen na nás, jakým směrem se bude zdejší životní prostředí vyvíjet a bude-li ještě bohatší.

Typicky vybarvený sameček sýkořice vousaté, autor: Miloslav Anderle

Jaroslav Bažant
Oblastní muzeum a galerie v Mostě

Přeceňovaná moc mediokracie

Motto: „Novinář je obtížně vzdělatelný, leč verbálně pohotový člověk, který potřeboval vystudovat nějakou školu, kde nejsou přírodní vědy a matematika.“

I. Davidovič

Ing. František Kružík

Sedmá velmoc nebo jen pouhá propaganda?

K tomu, aby byl obsah tohoto článku pro čtenáře srozumitelný, je nutné hned v úvodu probrat několik obecných definic, které do značné míry zahrnutě v kontextu dokreslují mnohotvárnost českého jazyka, ale i četných nedorozumění z toho přirozeně vyplývajících nebo úmyslně zneužívaných k dezinterpretaci. To je ještě dále komplikováno nejednotností definic – v zásadě každý autor zabývající se problematikou médií, postuluje vlastní definici nebo upravuje definice existující a publikované. Jedním dechem se zmínkami o mediokracii jsou vypočítávány četné -ismy, svými názvy s předponou „neo“ se odkazující na tradiční významy, avšak obvykle s docela novým, popřípadě překrouceným obsahem. Média s nimi z různých pohnutek, jak pragmatických, tak ideologických intenzivně pracují. S jakým výsledkem se jim to daří je analyzováno v závěru tohoto článku.

Pro tento účel postačuje zmínit dvě definice médií z anglické a české Wikipedie, kde lze najít další významové výklady a různá členění (např. v přírodních vědách, komunikaci, podle kontextu) a dále

nežfrekventovanější související –ismy s jejich stručnými charakteristikami:

Média. EN (Kolektivní_autor, 2021) cit.: „Media are the **communication outlets or tools used to store and deliver information or data**. The term refers to components of the mass media communications industry, such as print media, publishing, the news media, photography, cinema, broadcasting (radio and television), digital media, and advertising.“ ^{*} Překlad

CZ (Kolektivní_autor, 2021) cit.: „Podle Slovníku spisovného jazyka českého je médium, množné číslo média, zprostředkující osoba, prostředí, činitel, výplň prostoru nebo látka, ve které je předmět uložen.“

Užití pojmu **média** v češtině je trojí:

1. v nejširším slova smyslu je médium vše, co dovede přenést informaci (elektrina, vzduch), jde tedy o extenzi člověka, jak uvádí McLuhan.
2. v užším slova smyslu se jedná o média přímo určená pro komunikaci (telefon, řeč) = sdělovací prostředky.
3. v nejužším slova smyslu se jedná o média určená pro masovou komunikaci (internet, TV, rádio) = masmédia (popř. hromadné sdělovací prostředky).“

Mediokracie v doslovném přeložení: **vláda médií**. Myšleny jsou masmédia, tedy vláda masových sdělovacích prostředků (tištěných novin, televizních kanálů i masově navštěvovaných elektronických deníků a magazínů). Ty mají možnost interpretací nebo i pouhým výběrem zpráv a uveřejňovaných informací ovlivňovat veřejné mínění a nahlížení na společenské dění a problémy. Ovlivnění názorů lidí má poté vliv na výsledek voleb a masmédia (média) tak zdánlivě nepřímo vládnou – svým způsobem mají tendenci ovlivňovat výběr vládnoucích elit.

Neonormalizace je sterilizační proces politického zprůměrování. V české společnosti začíná někdy po roce 2000, kdy začalo docházet k omezení počtů kritických pořadů ve státních médiích, časopisů a alokací podpory grantových systémů. Mediálního prostoru i nastolování témat se zmocňují neonormalizačně konformní NGO a pestré spektrum tzv. „mašiblu“**, typicky v současnosti

dobývači renty a internetoví influenceři. Neonormalizace vede k potlačování nepříjemných zpráv, zkreslování a zplošťování politicky obávané reality – např. ve zprávách o hnutí squatterů se jako typický představitel vybere asociální bezdomovec s dredy. **Současná neonormalizace nejčastěji pracuje s mlčením o citlivých tématech, účelovým vybíráním faktů a vizuální nápovědou či přímo podprahově indoktrinujícím, plakátově názorným způsobem vysvětlení – tedy takovým výběrem obrazu (fotografie, videoklipu), který působí objektivně, avšak dění nejen zkresluje, ale dokonce cíleně lživě informuje.**

Politická korektnost. Jedná se o úsilí záměrným ovlivňováním jazyka odstranit některá tradiční označení nebo pojmy (koncepty), které jsou svázány s nepříznivými konotacemi a stereotypy, a proto mohou být určitými lidmi vnímány jako urážlivé nebo mohou posilovat utlačovatele v nadřazených a diskriminujících postojích. Obvykle jde o nahrazení zatížených slov novými, eufemističtějšími, se stejným základním denotačním významem. Někdy jde o použití přílehavějšího nebo obecněji platného označení.

„Politická korektnost je ideologie, která klasifikuje určité skupiny lidí jako oběti, jež potřebují ochranu před kritikou, a jejíž přívrženci věří, že jiný přístup nelze tolerovat.“ „Ve společnosti, která se těší svobodě projevu již tak dlouho – a bojovala za ni tak málo – že jí na ní přestalo záležet, jsou metody politicky korektní kontroly projevu a vyloučení opozice mimořádně účinné.“

Willam Lind (Americký komentátor, ředitel Centra kulturního konservatismu) pokládá rovnítko mezi politickou korektností a kulturní marxismem v pregnantním shrnutí, cit.: „Kulturní marxismus politické korektnosti, stejně jako ekonomický marxismus, zjednodušuje celý historický vývoj jen na jedno hledisko. Ekonomický marxismus tvrdí, že veškeré dějiny určuje vlastnictví výrobních prostředků. Kulturní marxismus neboli politická korektnost tvrdí, že veškeré dějiny určuje moc, pomocí níž různé skupiny definované na základě rasy, pohlaví apod. ovládají ostatní skupiny. Všechno ostatní je lhostejné.“ Vyoslení: **Jde pouze o jinak pojmenovaný fašismus a neototalitu.**

Multikulturalismus. Vágní definice z Wikipedie: „*Multikulturalismus je myšlenková a politický směr (kulturní ideologie), který zastává stanovisko, že v jednom demokratickém státě mohou společně žít nejen jednotlivci, ale i skupiny s různou kulturou a zdůrazňuje prospěšnost kulturní rozmanitosti pro společnost a stát. (...) Cílem je politicky sjednotit všechny občany bez ohledu na jejich původ, rasu či přesvědčení, a to tak, že si pokud možno zachovají své kulturní odlišnosti.*“

Dvě odlišné úrovně multikulturalismu:

- 1. Multikulturalismus uvnitř podobných kultur:** Tento „multikulturalismus“ probíhá v Evropě (a ve světě celkově) ve větší či menší míře po celou historii naší civilizace. Naše území ve zhruba středu Evropy je přímým důsledkem, kdy se v naší kultuře, umění, stylu a tradicích střetává kultura zemí západní i východní Evropy. Tento střet dal vzniknout naší svébytné kultuře, která nás zavazuje k tomu, že ji musíme chránit a dále kultivovat.
- 2. Multikulturalismus mezi odlišnými kulturami:** Ideologie, prosazující výše uvedenou teorii o tom, že **kultury, rasy a etnika z celého světa je možné donutit k harmonickému soužití.** Tento druh multikulturalismu je nejenže propagován současnými politiky a médií, navíc je i preferován a oslavován. V současnosti je však tato ideologie nucena širokým evropským vrstvám obyvatelstva s nedozírnými následky: výpadky ekonomiky, obrovský nárůst kriminality, úpadek kvality školství, prosazování absurdních, předem neúspěšných politik a mnoho, mnoho dalšího. Vyoslení: **Prosazování zničitelné lunaticko-utopické ideologie.**

Dokonale to dokresluje výrok jednoho z ideologů multikulturalismu:

„Naším největším úkolem je rozložit původní evropskou společnost a musíme ji rozložit tak důkladně, aby nebyla nikdy schopna sama znovu sestavit většinu.“

**profesor Thomas Hylland Eriksen
z Norska, Oslo.**

Neimperální oligarchie vyžaduje právo vykonávat globální supervizi zákonů jakéhokoli státu a vést proti němu válku, pokud jeho zákony nejsou kompatibilní se zájmy neoimpéria. V jejích očích taková válka není nic více než *„policejní akce na ochranu vyšší legality“*.

Mocenským nástrojem, kterým oligarchie rozšiřuje nepevné hranice svého neoimpéria, je rozhodující převaha v produkci trojího strachu – strachu ze smrti v nukleárních plamenech, ze smrti v dlužích a ze smrti v (dez)informacích.

Produkci strachu svěřuje třem úzce propojeným obslužným elitám, což je *vojensko-průmyslovo-administrativní komplex*, který byl jádrem bipolárního světa. V jeho rámci se rozvíjí technicky, normalizuje eticky a legitimizuje politicky, *„příprava nemyslitelného“* – nukleární války proti

„nepřátelům impéria“. Západní institucionalizovaná věda a technika patří jako celek do tohoto komplexu.

Neomarxismus je definován jako post-marxistická ideologie, vycházející z kritické teorie Frankfurtův školy, existencialismu atp., kde namísto materiálna již dominuje spíše psychologie a kultura, je extraordinálně přečtenován a zveličován význam sociálních věd a kriticky odsuzována nejasně vymezená *„nadměrná spotřeba“* a *„utlačovaná“* není dělnická třída, ale *„domněle utlačovaná“*, např. lidé na sociální podpoře, ženy (ideologie a program feministických hnutí), nebělošští přistěhovalci (legální i ilegální), homosexuálové a jiné sexuální menšiny (LGBTQ+), rasové a některé náboženské menšiny (propagace tzv. mírumilovného islámu, BLM), národy třetího světa, narkomani atp. Viníkem útlaku menšin je západní civilizace a její hodnoty, od nichž je třeba lidstvo osvobodit kulturním marxismem, kde měkkou formou je kritika hodnot západní civilizace (kapitalismu, nacionalismu, blízké rodiny genderových rolí, rasy a jiných forem kulturní identity, které ospravedlňují a zachovávají hierarchii).

Vrcholem je postupně odhalování hlavního viníka, kterým je samostatný a nezávislý, bílý heterosexuální muž. K jeho slavnostnímu odhalení došlo v srpnu roku 2018, v díle APA (Americké psychologické asociace), český výtah: (Autor_nuveđen, 2019); anglický originál (Rabinowitz, a další, 2018) je ukázkovým příkladem praktických kroků neomarxistické ideologie a zároveň vrcholně absurdním návodem na psychologickou kastraci chlapců a mužů – viníků všeho zla na tomto světě (postup tzv. Overtonovým oknem).

Pro představu v jakém duchu se toto pseudovědecké humanistické dílo nese, alespoň jeden citát za všechny, je to zároveň jedna z hlavních tezí cit.: *„Tradiční mužnost (nebo také „maskulinita“) je charakteristická takovými čistě mužskými vlastnostmi, jako stoicismus, soutěživost, dominance a agresivita, a tudíž je celosvětově škodlivá. Muži vychováni tímto způsobem se obvykle vyznačují nezdravým počínáním.“*

Vysvětlení pro ty, kdo nevěří svým očím: mezi stoické návyky jednání patří rozumnost, vytrvalost, sebeovládání, chabrost, pevnost charakteru, síla vůle a další „netolerantnosti“, které u mužů způsobují „ztrátu kontaktu s vlastními emocemi“ a při nezřízeném užívání po nich prý zůstává jen zloba. A to pochopitelně vede nositele „maskulinity“, tj. „pravé muže“ k projevům různých druhů agrese, což velice kazí poklid, nastolení souladu a rozepnutí se duhy všeobecné tolerance.

Neomarxistické školství. Mezi multikulturně-levičáckými, lidskoprávními intelektuály a neomarxisty je poměrně velký počet vysokoškolsky vzdělaných osob s univerzitními diplomy a četnými tituly. To může ohromit pouze lidi, kteří nevědí kde

a jakým způsobem levičáci tyto diplomy a tituly získávají.

Za posledních 15 let se neo-marxistům podařilo infiltrovat humanitní fakulty i na některých českých univerzitách a vytvořit z nich inkubátory multikulturního levičáctví. Písemné výstupy z těchto fakult jsou terčem všeobecného posměchu a sarkastických komentářů – bakalářskými, magisterskými a doktorskými pracemi počínaje a „vědeckými“ články a studii konče. Na západě tento proces proběhl již před desítkami let. Společné je, že i sebehoupější a nesmyslnější teze z pseudovědeckých univerzitních dílen jsou (často na objednávku) citovány a obhajovány nejen na webech různých NGO a aktivistických uskupení, ale často i v tzv. veřejnoprávních médiích (rozhlas a TV).

Neomarxistům se i v ČR podařilo postupně skládat nové katedry, nové univerzitní ústavy a zejména desítky nových předmětů, kurzů a studijních programů, které se věnují výuce a propagaci jejich ideologie. To vše také díky finanční a politické podpoře neomarxistů ze západu. Absolventi těchto oborů jsou v praxi nepoužitelní téměř ze 100 % a tak se věnují „bádání“ na svých mateřských fakultách nebo se stávají parazitními dobývači renty v NGO, státní správě, politice nebo právě v mediální sféře...

Jsou obavy z mediokracie oprávněné?

Frekvence používání pojmu **„mediokracie“** v posledních 20 letech údajně výrazně vzrostla, a vymezují se proti ní politologové, komentátoři i někteří, zejména konzervativní, politici. Novináři, propagandisté a publicisté sami se proti tomuto obviňování silně ohrazují. I když, ve valné většině si za tuto všeobecnou nelaskavost mohou sami. Především, mnozí z nich se již od počátku 90. let stali velkohubými kritiky socialistické novinářiny a zpravodajství, aniž postřehli (ale část z nich i vědomě), že sami píší úplně stejným indoktrinačním způsobem, s velmi dobře čitelným směrem subdukce (devótního předklonu) bezpáteřného hřbetu, hrdě se pasovali do rolí *„hlídacích psů demokracie a svobody slova“* aniž by doopravdy chápali, co jedno nebo druhé skutečně znamená a místo hlídacích psů se z nich stali ubozí propagandisté, podle velkého vzoru z nacistického Německa, geniálního propagandisty J. Goebbelse.

Stali se z nich obháji cenzurování zbývajících ostatních skutečných profesionálních novinářů a autocenzura je jim vlastní. Z hlídacích psů se stali pošťkávací ratlíci, spolu s rozrůstající se kategorií „novinářek z leknutí“ (© V. VlK st.), jejichž devótnost a podlézavost z blbosti nebo za peníze se stala jejich společným znakem s orientací na západ, který již dávno není tím svobodným západem, k němuž za totality mnozí vzhlíželi.

Ke zmíněným takynovinářům se souběžně s rozšiřováním a dostupností internetového připojení přidávali píšící nevzdělaní outsideři měnící se povolna v grafomany v zajetí svých myšlenkových a sociálních bublin (např. již zmínění „influenceři“

nebo komentátoři elektronicky vydávaných textů, jimž zhusta nerozumí.) Z nich se nezřídka rekrutují a nebývalé se rozmnožili také imámové multikulti, udavači elfové a hatefree ochránci, organizátoři mediálních lynčů... Rozehrává se tu hra se strachem a vydírání těch, co mají jiný názor než ten oficiální.

Mnozí ze jmenovaných zbytků vzdělaných profesionálních novinářů a publicistů byli ze svých domovských redakcí vyřívání nebo se vrátili k filosofii, double thinku' (dvojitýho myšlení i názoru), tj. píšící podle zadání – účty, hypotéky a dovolenou je přece třeba platit – avšak své skutečné názory zveřejňují pod pseudonymem nebo pod vytvořenou falešnou identitou, popřípadě zakládají vlastní, vesměs internetové noviny.

Vývoj nákladů tiskovin – zpravodajských deníků – dokládá slova M. Šmída, cit.: „Máme se tedy obávat ohrožení demokracie a svobody ze strany médií? Je to doopravdy jen hrstka mediálních mágů, která ovládá a kontroluje veřejné mínění? Jak už bylo řečeno, pokud mají média nějakou moc, pak se prosazuje prostřednictvím těch, kterým dodávají informace. Už vícekrát v historii se potvrdilo, že lidé nejsou ochotni uvěřit čemukoli, co jim média předloží. **Naopak, když čtenář, divák, posluchač vycítí, že se mu někdo snaží něco nalhávat nebo jím manipulovat, automaticky zaujme obranný postoj.**

Ten skutečný vliv médií spočívá spíše v tzv. nastolování agendy. Tedy v tom, co nám média z přívalu informací vyberou a zařadí do našeho denního čtenářského, diváckého či posluchačského menu.“ (Šmíd, 2015)

Strmý pád prodaných nákladů zpravodajských deníků potvrzuje, že ono nastolování agendy ze strany médií není ani trochu úspěšné (viz. graf za období 2006–2017) (Sliš, a další, 2018).

Tento pád se nezastavil ani po roce 2017 a nic na tom nezmění ani drze lživé tvrzení Unie vydavatelů cit.:

„Tisk čte 83 % obyvatel České republiky. Nejnovější výsledky celostátního jednotného výzkumu čtenosti periodického tisku v České republice MEDIA PROJEKT za 3. a 4. čtvrtletí 2020 ukázaly, že tisk čte 83 % obyvatel ve věku 12 až 79 let. Jedná se o dlouhodobě stabilní hodnotu, která svědčí o pevném vztahu čtenářů k tiskovým titulům, na nichž oceňují především důvěryhodnost publikovaných informací.“ Zní to jako vtíp.

Čísla však říkají něco jiného:

Schopnost číst a dělat si z přečteného vlastní názor a nečíst, jestliže se příjemce informace předsvědčí, že mu je předkládáno k uvěření něco, čemu se nedá ani při nejlepší vůli věřit, byla v Českých zemích pěstována po staletí a posledních 100 let obzvláště rafinovaně.

A tak vydavatelé sklízí úrodu z vlastní setby. To velmi dobře vyjadřuje citát:

„Lhářův trest nespočívá v tom, že mu nikdo nevěří, ale v tom, že on sám není schopen někomu uvěřit.“
J. Campbell, „Předzpěváci 4“

Tabulka 1: Porovnání prodeje zpravodajských deníků v říjnu let 2019 a 2020

Prodaný náklad deníků v ČR k říjnu 2020					
Titul	září 2020	říjen 2020	Meziměsíční změna (v %)	říjen 2019	Meziroční změna (v %)
Aha!	34 795	35 283	1,40	44 058	-19,92
Blesk	143 661	149 870	4,32	187 085	-19,89
Deník	86 759	87 746	1,14	98 065	-10,52
Hospodářské noviny	34 640	38 046	9,83	29 721	28,01
Lidové noviny	25 477	25 781	1,19	31 399	-17,89
MF Dnes	92 123	93 999	2,04	113 196	-16,96
Právo	57 690	58 000	0,54	64 611	-10,23
Sport	20 902	22 749	8,84	28 992	-21,53
Celkem	496 047	511 474	3,11	597 127	-14,34

Tabulka 2: Porovnání prodaného nákladu v roce 2019 a 2021

Prodaný náklad deníků za období I-III/2019 a V-VII/2021				
Deník	Průměrně prodaný náklad I-III/2019 [ks]	meziroční změna [%]	Průměrně prodaný náklad V-VII/2021 [ks]	prodaný náklad k I-III/2019 [%]
Aha!	43 367	-5,3	32 909	-24,11
Blesk	200 124	-5,8	132 497	-33,79
Deník	102 958	-11,9	72 895	-29,20
Hospodářské noviny	33 493	1,5	27 808	-16,97
Lidové noviny	33 699	-9,5	24 023	-28,71
MF Dnes	111 272	-10,3	87 421	-21,43
Právo	66 681	-10,6	54 433	-18,37
Sport	32 208	1,4	22 708	-29,49
Celkem	623 801	-7,7	454 695	-27,11

Jestliže většinová média a nejen tištěná naprosto neskutečným způsobem adorují do nebes volající hlouposti, jež nám do hlav tlačí různé brčálníci hlásající pokrok, ačkoli každý normálně myslící člověk ví, že se jedná o neskutečnou katastrofu, viz Timmermans, Jurová, Uši z Leyna se svými představami vládnutí – Great Reset – pomocí New Green Dealu, bezuhlíkové ekonomiky, přesídlování miliónů nekompatibilních etnik z Afriky a muslimských vrahounů z blízkého východu, současně se snůškou líží o tom, jak se v Afghánistánu bojuje za Prahu, prosazováním technologicky již 130 let mrtvé elektromobility a OZE, pak zde v Čechách nemohou uspět a každý začne odmítat placení za lhaní (viz ČT a ČR).

Mnozí z nezávislých publicistů projevují na rozdíl od hlavního mediálního proudu obavy ze současného vývoje, část z nich se nijak netají obavami, že Great Reset a deislamizace Evropy neproběhne klidnou cestou a vypočítávají příznaky možných sociálních katastrof, občanských nepokojů nebo dokonce krvavých střetnutí.

Pokud nepočítáme kosmické a přírodní katastrofy, tak se projevuje několika hlavními faktory. Jsou to:

- 1) krize identity/věrohodnosti (jak je vládnoucí skupina akceptována a uznávána) – současná média tedy přispívají k nárůstu krize identity vlády a její legitimizace

- 2) krize participace (kdo a jak se podílí na správě státu)
- 3) krize penetrace (schopnost efektivní kontroly fungování státu)
- 4) krize legitimizace (otázka autority a schopnosti prosadit rozhodnutí)
- 5) krize distribuce (efektivita přesměrovávání ekonomických zdrojů) (Kolektiv_autorů)

Závěr

„Jsem přesvědčen, že navzdory smíšeným pocitům, které máme z vývoje po roce 1989, a mnohým traumatům z minulosti, je český národ dnes silným, možná silnějším než většina ostatních evropských národů, jež kladou překvapivě malý odpor ideologické indoktrinaci a destruktivním etnickým procesům.“, říká I. Budil ve výborném článku (Budil, a další, 2021).

Mnozí z těch, kteří se pokoušeli po třicet let plošně sugerovat lunatické nesmysly našemu obyvatelstvu, se díky možnostem přímé komunikace na internetu (a tím nejsou míněny jen sociální sítě) pochopili (i když někteří se snaží to ignorovat), že zcela selhali.

Češi nejsou proti energii z uhlí, nejsou proti jaderné energii a nenechají ze sebe plošně dělat hlupáky. Zatím to dávají najevo tím, že hlasatelům tak rozšířených multikulti, socanských a zelených

ideologií dávají vesměs kultivovaně, i když někdy velmi štávnatě a polopaticky najevo, že tyto ideologie odmítají, sarkasticky se jim vysmívají a nekupují lhavé noviny a čtou co sami čist chtějí, a ne to co jim někdo vnucuje. Na to již přišli různí věrozvěsti propagandisticky vyškolení v Německu nebo USA (viz J. Pehe, T. Halík, Pekarová – Adamová, P. Fiala a mnozí další).

„V době všeobecného podvodu je říkání pravdy revolučním činem.“

Vrcholem veškerého kacířství je zdravý rozum.“
G. Orwell

Češi byli kacíři v Orwellově smyslu a také nevěřící Tomášové. A to z nich nikdo nikdy nevymítí. Doufám.

**) Překlad: Média jsou komunikační prostředky nebo pomůcky užívané k uchování nebo předávání informací nebo dat. Termín odpovídá součastem*

komunikačních prostředků masmediálního odvětví, jako jsou tisk, publikování, zpravodajská média, fotografie, film, vysílání (rádio a televize), digitální média a reklama.

***) vysvětlení pojmu **mašibl** = **magor**+**šílenec**+**blbec**.*

Zdroje k článku naleznete na internetových stránkách www.ohk-most.cz/e-tema.

Ing. František Kružík

Krušnohorská „NEJ“ znají vítěze

O vítězství v soutěži Krušnohorská „NEJ“, kterou každoročně vyhlašuje uskupení SPO-NA, letos bojovalo osm novinek v oblasti cestovního ruchu v Krušnohoří. Boj o první tři místa byl tentokrát těsný a o vítězi nakonec rozhodoval každý hlas. Prvenství veřejnost přisoudila unikátní Zipline Klíny.

V soutěži Krušnohorská „NEJ“ si poměří síly novinky z cestovního ruchu, které nejvíce oslovily veřejnost. Ta také první tři měsíce roku nominovala to nejlepší, co je v Krušnohoří nově k vidění či k zažití, až do konce srpna pak měli lidé možnost poslat hlas svému favoritu. „V soutěži jde nejen o propagaci novinek v oblasti cestovního ruchu, ale také o to, aby se organizátoři akcí a investoři inspirovali tím, co se lidem líbí a co je do Krušných hor přiláká. Názor odborné veřejnosti v této soutěži stojí zcela stranou. Vítězí ten, komu dají lidé nejvíce hlasů. Je to ideální způsob, jak zjistit, co si lidé užívají. A propagaci Krušných hor pak zaměřit právě tímto směrem,“ říká k soutěži Petra Fryčková, ředitelka Destinační agentury Krušné hory, která jako člen SPO-NA každoročně soutěž organizuje.

Stejně jako minulý ročník, i ten letošní ovlivnila opatření související s pandemií koronaviru. „Všechna opatření a trvajících lockdown se nejvíce podepsaly na cestovním ruchu a s ním souvisejících službách, na hotelích, penzionech, restauracích. I tak to ale v Krušnohoří žije. Novinky z loňského roku, o kterých se hlasovalo v letošním ročníku soutěže, patří ve vsí skromnosti k tomu nejlepšímu, co se v roce 2020 nabízelo v rámci celé České republiky,“ konstatovala mluvčí SPO-NA Eva Maříková. Do soutěže tentokrát nominovala veřejnost opravdu těžký kalibr. Pořadí v hlasování je následující:

1. ZIPLINE DRÁHA Klíny UNIKÁTNÍ ZIPLINE V ČESKÉ REPUBLICE
2. JEZERO MOST
3. KRUSNOHORSKÝ LIDOVÝ DŮM

4. AUTOBUSOVÁ LINKA 421303
5. OSLAVY VÝROČÍ 150 LET ŽELEZNICE
6. PAMÁTNÉ STROMY Ústeckého kraje – kniha
7. NÁVRATY VYPŮJČENÉ KRAJINY – kniha
8. SPORTOVNÍ AREÁL "JUMPARK MATYLYDA"

Soutěž se konala pod záštitou hejtmána Ústeckého kraje Ing. Jana Schillera.

SPO-NA je spojením čtyř subjektů, které spolupracují na propagaci a rozvoji cestovního ruchu v oblasti východních Krušných hor a Mostecka. Na deklaraci o společném postupu v cestovním ruchu se shodly Destinační agentura Krušné hory, Okresní hospodářská komora Most, Hospodářská a sociální rada Mostecka a Euroregion Krušnohoří.

První téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Motto:

„Blud samozřejmě nikdy neodhalí ten, kdo jej dosud sám sdílí.“

Sigmund Freud

Pseudozelená ideologie je hrozbou pro českou energetiku (Zvedne někdo z českých politiků hrozbu kolapsu tuzemské energetiky?)

Uprostřed srpna se Německo náhle ocitlo v riziku rozsáhlého výpadku elektrické sítě. Večer jako obvykle zašlo Slunce, ale navíc přestal foukat vítr. Situaci popsal německý deník Frankfurter Allgemeine Zeitung s tím, že situaci pomohlo zachránit i odstavení některých energeticky náročných podniků. A také zapojení AI, neboli umělé inteligence, která má prý předvídat, jak bude foukat vítr a svítit slunce, což je klíčové pro tzv. obnovitelné zdroje v podobě velkých fotovoltaických elektráren a obřích větrných elektráren, jež zcela zaplavily německou souš a napříště mají také pokrýt pobřežní šelfy Severního moře.

Jenže tam, kde nic není, ani smrt nebere, praví staré české přísloví. A také jsme v minulém režimu už zažili pokusy poručit větru a dešti, asi i Slunci. V rámci zřejmě nejambicióznějšího programu dekarbonizace velké ekonomiky pod názvem Energiewende i ve světovém měřítku totiž německá vláda nechá letos a příští rok odstavit všechny funkční jaderné elektrárny (celkem 9 GWe – Giga Watt elektřiny) a také některé uhelné zdroje (nejméně 5 GWe). Zmizí tak 2/5 stabilních dodávek elektřiny. Německý průmysl už jasně vyjadřuje velké obavy, jak bude zajištěna stabilní elektřina po 1. lednu 2023. Odpověď politiků a aktivistů zní: obnovitelné zdroje.

Jak to dopadne, je ještě v temnotách (nejen obrazně řečeno). Ale je zřejmé, že racionální správci elektrické sítě Německa chtějí mít k nestabilním OZE vedle možného dovozu k dispozici záložní zdroje, a to v podobě uhelných či paroplynových elektráren, jež budou jaksi mimo trh i systém, ale budou placeny, jako by jely naplno. Že to německému plánu snížení emisí CO₂ pomůže asi jako mrtvému zimník, si může domyslet leckdo. A také proto už teď Němci platí nejvyšší ceny elektřiny na světě.

Němci jsou přitom v čele dekarbonizační politiky, kterou si vedení Evropské unie vytyčilo lidmi vyvolané emise CO₂ za hlavního viníka rychlejšího oteplování planety, tedy nepřijatelné klimatické změny. Jakkoli jsou mezi vědci tyto názory rovněž zpochybňovány, politika nalezla svůj cíl v zachráně planety a je podporována ze všech stran také analýzami a studiemi, jimž předchází proud dotací a grantů.

Klimatická změna na Zemi byla opakovaně a mnohokrát. Jak dokázali rakouští a švýcarští vědci, před 6000 lety bylo pokrytí ledovce v Alpách menší než dnes. Zřejmě kolem všude tehdy čadily podle všeho asi uhláky...? Znáte význam slova Grónsko? Zelená země. Před 10 000 lety

skončila tzv. malá doba ledová a začal rozkvět lidské civilizace. Významný vzestup teplot přispěl k rozkvětu civilizace ve střední Evropě za vlády Karla IV. (například přenos vinné révy z Itálie do Čech). Do roku 1977 převládal mezi vědci strach z dalšího ochlazování. Dvě třetiny v EU iracionálně nenáviděného CO₂ (bez něhož by nerostla zeleň) produkují rozvojové země v čele s Čínou, která v příští pětiletce postaví navíc uhelné elektrárny s výkonem 247 GWe, což je celá současná uhelná kapacita USA.

Vystrašení lidé naskakují na ekohysterii vůdců EU, kteří místo řešení reálných problémů (rozvrat veřejných financí, inflace, otevírání nůžek mezi bohatými a chudými, vnější bezpečnost EU, podpora rodin s dětmi, reformy penzí a zdravotnictví atd.) řeší klimatickou „záchranu“ planety. Mnozí říkají, že zelenou politiku a tyto trendy už nejde zvrátit. Používáme na to poněkud drastický výrok: „Vše půjde až do první krve“. Tím myslíme zničující dopady na ekonomiku a životy lidí při řetězových mnohadenních výpadcích elektřiny, které při pokračování této politiky ničení stabilních energetických zdrojů bez adekvátní náhrady budou nevyhnutelné.

Dnes máme v ČR vedle Dukovan skvěle fungující jadernou elektrárnu Temelín hlavně proto, že v lednu 1979 s nástupem silných mrazů na Silvestra a zamrznutím uhelných kapacit hrozil Československu mnohadenní opakovaný blackout. Ekonomika byla celý měsíc zásadně zbrzděna, školy měly uhelné prázdniny. Komunistické vedení tehdy vydalo příkazy k vybudování další jaderné elektrárny v ČSSR, kterou dnes známe jako Temelín, i když je proti plánům poloviční. Zatím. Musíme o 40 let později znovu čekat až na velký energetický kolaps?

Nedávno nejvyšší boss EU pro „zelenou dohodu“ a super ekolog Frans Timmermans (jinak

PhDr. Milan Smutný

vzděláním profesor francouzské literatury) za návštěvy v ČR dojemně vykládal, jak musí být zelená politika sociálně únosná. Emisní povolenky jsou jen jiná forma daně, která má dokonce být příjmem EU. Napřed nám tato bruselská politika (ale bohužel plně odsouhlasená a podepsaná premiérem Andrejem Babišem a spol.) zničí cenově dostupné zdroje v elektrárenství a teplárenství a pak nám zpětně budou byrokrati z Bruselu rozdělovat žebračky? Zvedne někdo z relevantních českých politiků konečně toto výbušné téma před volbami? Protože zbídačení lidí v explozi všech cen znamená, že zoufalí lidi pak sáhnou po těch nejhorších populistických vůdcích.

Už v roce 2025 se Česko dostane do velké energetické krize. Za pouhé čtyři roky v důsledku vyhlášené „sluneční“ strategie ČEZ, která chce předčasně odstavit uhelné zdroje, bude každý pracovní den chybět stabilní výrobní kapacita 1300 MWe, v roce 2030 už dokonce 3400 MWe. Fotovoltaických elektráren už nyní máme jako kapacitu Temelína, ale jaksi dodávají jen v létě, a dokonce ne každý den. Loni tato kapacita dodala 3 % veškeré vyrobené elektřiny v ČR, větrníky 1 %. A celé OZE nás v letech 2010–2030 přijdou na bilion korun (tedy tisíc miliard korun, než kvůli svému zastarání celá tato kapacita již za 9 let skončí. Pravda, je to skvělý dotační

byznys s ukradenými penězi z kapes ostatních spoluobčanů, se zajištěním stabilní elektřiny to nemá a nebude mít nic společného, ani nyní, ani za 10 let. Zato už nyní má Česká republika dle Euróstatu v paritě kupní síly nejvyšší cenu elektřiny v EU. A ta letos na podzim dle analytiků poroste nejméně o 50%.

Totéž platí o projektu nařízené totální elektromobility, která nemá se snížením emisí CO₂ na planetě nic společného a prodej elektrických aut na extrémně těžké a neekologické baterie funguje jen díky masivním dotacím. V Česku máme jen kolem 1% elektrických vozů z celého vozového parku. Auto nejméně za milion, které nedojede z Prahy do Brna a už vůbec ne zpět prostě není žádným vlhkým snem českých racionálních motoristů.

Člověk svou činností planetě nepomáhá (plasty, hospodaření s vodou, mýcení lesů, agrochemie apod.), ale rozhodující jsou procesy ovlivněné Sluncem. Dnes se politici na rozdíl od biblického Noema rozhodli, že nemusíme stavět archu, ale že potopu odvrátíme. Uhlí a ropu můžeme nahradit, ale bude-li to vědecky odůvodněné a pokud přijímanými opatřeními neuděláme více škod než užítku. Tak tomu ale je: fotovoltaické panely a větrníky vyráběné díky levné uhelné energii v Číně nejsou ani ekologické, ani obnovitelné, ani udržitelné. Proto Evropská komise u těchto tzv. OZE nestanovila povinnost analýzy emisních dopadů za jejich celý životní cyklus, protože by se zjistilo, že jsou hrubě neekologické. Zato na to důsledně dbá u jaderné energetiky, která by měla být snad rovněž zařazena do EU podporovaných nízkemisních zdrojů.

A jaký je tedy recept byrokratů z EU? Nejen zastavit, ale vrátit o staletí rozvoj ekonomiky (a společnosti) zničením stabilní energetiky. Kvůli politické podpoře OZE explodovaly nejen ceny dotčených surovin (lithium, kobalt, měď, nikl, ocel atd.), ale prakticky všech komodit. Cena silové elektřiny se zdvojnásobila, po ruských hrátkách se cena zemního plynu zvýšila meziročně o 1200%. Vítejte v Evropě, kde chudí budou ještě chudší a bohatí ještě bohatší. A to vše v zájmu fantasmagorie, že poručíme této planetě, aby se nejlépe zase ochladila.

Většina světa je chudá a chce dosáhnout životní úrovně a konzumu jako Západ, což bez prudce rostoucí spotřeby energie nepůjde. Proto i k nám do EU směřují miliony imigrantů. Když se konzum nasytí a lepší životní úroveň, přijde s tím také vnitřní potřeba zlepšit svět. Totéž platí o porodnosti ve vztahu k růstu životní úrovně. V západních zemích včetně Česka demografický vývoj zachraňuje jen imigrace. Ale politika ekoalarmismu, vycucaná evropskými byrokraty z prstu a podpořená oportunními a dotacemi a granty „motivovanými“ vědci, nese své plody. Bohatý západní svět to možná ještě nějak unese, ale jak mají vnímat boj s klimatem Češi, Slováci, Poláci, Maďaři, Rumuni, Bulhaři atd., když jim raketově rostou náklady na energie a všechny komodity? Vše je to čistá ideologie ovládnutí mas strachem a také přesun majetku od chudých k ještě více bohatým a přesouvání průmyslu a jeho přidané hodnoty (a dobrých platů) do Číny.

Z bizarních plánů Německa i jiných zemí prosazovaných Bruslem nechat de facto společnost žít, jen když bude foukat vítr či svítit slunce, bychom se měli v Česku dobře poučit.

A jaká je v podmínkách ČR jediná možná varianta, když nechceme připustit sociálně-ekonomický kolaps společnosti? Soběstačnost a dostupné ceny elektřiny (včetně vytápění) může zajistit jen co nejrychlejší výstavba nových jaderných reaktorů. Nejen dva nové za kolem roku 2040 končící čtyři menší reaktory v Dukovanech, ale dva další velké bloky v Temelíně a dvě nové jaderné elektrárny na již vytipovaných místech v Česku. Do té doby se prostě nemůžeme vzdát stabilní výroby energie z uhlí, tedy nejen elektřiny, ale také dálkového tepla pro 1,5 milionu domácností.

S ohledem na stále rostoucí cenu elektřiny jsou jaderné projekty dobře financovatelné, a hlavně na rozdíl od OZE jde o vysoce návratnou investici bez potřeb provozních dotací. Pak nepochybně budeme mít potenciál zajistit stabilitu, soběstačnost a cenovou dostupnost elektřiny pro rozvoj ekonomiky a prosperity Česka. Navíc budeme moci pomoci pěkně placenými dodávkami elektřiny i okolním „zeleným“ zemím v době jejich energetické nouze. Jak říkal jeden televizní komik – „a večer si pak budeme číst peníze“.

PhDr. Milan Smutný
mluvčí think tanku
Realistická energetika a ekologie
www.realisticka.cz

(Autor pracoval jako novinář, v letech 1992–2002 byl mluvčím Škoda Auto, působil mj. jako šéf komunikace skupiny AAA AUTO, ředitel komunikace MPO ČR či jako člen nejvyššího vedení automobilky Avtovaz/Lada v ruském Toljatti vlastněnou ze 70% koncernem Renault-Nissan)

Druhé téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Motto:
„Vodíková éra přichází a změní ekonomiku, energetiku, technologie i mobilitu nejen v České republice, ale v celé Evropě.“
 Ing. Ladislav Ornst MBA

Rozhovor o vodíku s Ing. Ladislavem Ornstem, českým vodíkovým vizionářem a průkopníkem

Vláda ČR letos v červenci schválila Vodíkovou strategii České republiky, kterou připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Česká republika se stejně jako celá Evropa připravuje na postupný přechod ze zemního plynu, uhlí a ropy na vodík. Jakým způsobem by vodíkové hospodářství mohlo změnit Ústecký kraj? Potenciál „zeleného vodíku“ zejména v Ústeckém kraji pro TEMA představuje Ing. Ladislav Ornst, který v budoucnost vodíku dlouhodobě věří i investuje.

Redakce TEMA

Redakce: Evropská unie si vytyčila cíl dosáhnout do roku 2050 kompletní klimatické neutrality. Co to pro členské státy znamená?

Ornst: Členské státy EU se musejí přeorientovat na rozvoj obnovitelných zdrojů. Ze závazku dosáhnout klimatické neutrality vychází nutnost zachytávat a ukládat stejné množství emisí skleníkových plynů, jaké bude do atmosféry vypouštěno, čehož já osobně velkým příznivcem nejsem. Členskou základnu EU rovněž čeká postupná dekarbonizace energetiky jako jednoho z hlavních pilířů zmiňované

transformace. Co to však především znamená je hodně práce na řešení úkolů, které před námi v této míře nikdy nebyly. Například jak zabezpečit dostatek energie pro občany a průmysl, když bude nedostatek energie z obnovitelných zdrojů. Na tuto otázku zatím nemáme odpověď, a vodík nám v tom může hodně pomoci.

Jaké jsou výhody vodíku oproti jiným alternativním zdrojům energie?

Vodík je nerozšířenějším prvkem ve vesmíru a druhým nejrozšířenějším prvkem na Zemi. Tím pádem lze jeho zásoby považovat za nevyčerpatelné. Je to energetický nosič s velkou energetickou hustotou 40 kWh / kg, což je 140krát více než dosud nejlepší baterie. To je ovšem vykoupeno poměrně složitou manipulací s vodíkem a potřebou specifické infrastruktury. Pokud budeme hovořit o energii

pro mobilitu, vodík je pravděpodobně jedinou alternativou fosilním palivům nabízející svobodu mobility tak, jak ji známe teď, a to především díky rychlému tankování. Toho u bateriových pohonů asi nikdy nedosáhneme, zejména v případě kamionů, autobusů a vlaků. Nabíjecí výkon pro TESLA SEMI truck přes 1MW je toho jasným důkazem.

Jak se na přechod na nízkoemisní (případně bezemisní) ekonomiku připravuje Česká republika?

26. července 2021 byla vládou schválena Vodíková strategie ČR, což vnímám jako první krok k rozvoji vodíkových technologií u nás. Nicméně, jak jsem už uvedl, čeká nás opravdu mnoho práce a myslím, že bez změny přístupu nejsme schopni dodržet stanovené cíle a držet krok s ostatními zeměmi. Vezměte si například co je ve směrnících balíčku Fit for 55, který zde v červenci prezentoval místopředseda Evropské

komise Frans Timmermans. Všechny státy, včetně ČR, musí zajistit do 31. 12. 2030 na TEN-E (Trans European Network, tj. v ČR prakticky všechny dálnice) vodíkové čerpací stanice s kapacitou 2 t / den na každých 150 km. Při nesplnění tohoto cíle následují pokuty, protože dotyčná země prakticky znemožní transevropskou čistou mobilitu. To je skutečná výzva vzhledem tomu, že dnes nemáme stanici ani jednu!

Jaká je stávající situace rozvoje vodíkového hospodářství v České republice a co nás podle Vodíkové strategie ČR čeká?

Jsmo skutečně na začátku rozvoje vodíkových technologií. Specifickým problémem v této oblasti je integrace výroby, technologií a spotřeby, jedno bez druhého nemá smysl. Jinými slovy, jedná se o vzorový problém slepice nebo vejce. Důležité však je, že se o vodíku mluví čím dál více. Kraje, municipality i podnikatelské subjekty toto téma zajímá a chtějí rozvíjet vodíkové projekty.

Proč by rozvoj vodíkového hospodářství mohl být klíčový právě pro Ústecký kraj a v čem jsou současně konkurenční výhody Ústeckého kraje oproti ostatním regionům v České republice?

Především má Ústecký kraj bohatou tradici v oblasti těžkého průmyslu. V praxi to znamená, že je zde velké množství zkušených odborníků a podniků v oblastech, které dekarbonizace nemine, např. petrochemický, rafinérský, agrochemický průmysl či energetika. V míře erudice ve jmenovaných sektorech by se těžko hledala v ČR konkurence. Pro potenciální rozvoj vodíkového hospodářství je toto nespornou výhodou. V kraji jsou rovněž kapacity pro výrobu vodíku stejně jako výrobu technologií pro jeho skladování, distribuci, plnění a samotnou spotřebu.

Velké množství brownfieldových lokalit, které v současnosti leží ladem, by se dalo v rámci jejich rekultivace využít pro instalaci obnovitelných zdrojů energie, které jsou nezbytné pro výrobu bezemisního vodíku. Nelze pominout příznivou geografickou polohu kraje a sousedství s německým Saskem, které by se dalo využít nejen pro meziregionální spolupráci v oblasti vodíku, ale také jako lákadlo pro zahraniční dodavatele ke vstupu na středoevropský a východoevropský vodíkový trh. V tomto smyslu by Ústecký kraj mohl nabýt celoevropského významu.

Za takovou paradoxní výhodu Ústeckého kraje považují právě jeho dosavadní závislost na uhlí. Obtížná výchozí pozice, kterou kraj má v souvislosti s přechodem na udržitelnou ekonomiku ve srovnání s jinými kraji, mu zaručuje zvýhodnění v rámci řady podpůrných programů. Řeč je zejména o Modernizačním fondu a Fondu pro spravedlivou transformaci.

V neposlední řadě je nutné zmínit, že si kraj svoji unikátní pozici evidentně uvědomuje. Dokazuje to jeho členství v evropském partnerství „Hydrogen Valleys,“ do kterého vstoupil v únoru 2021, čímž deklaroval svůj zájem podílet se na rozvoji komplexních vodíkových ekosystémů. Vnímám tuto iniciativu Ústeckého kraje velmi pozitivně, protože v případě vodíkového hospodářství je nutné, aby se na jeho rozvoji aktivně podílel soukromý, akademický i veřejný sektor. Všechny strany zde mají svůj nepostradatelný úděl.

Kdo je Ing. Ladislav Ornst MBA?

Absolvoval SPŠ Elektrotechnickou v Pardubicích, ČVUT Praha se zaměřením na ekonomiku a řízení elektrotechniky a energetiky, MBA na Sheffield Hallam University, od roku 1998 působil na kapitálovém trhu, M&A, restrukturalizacích a v roce 2007 založil s partnery Petrem Matuškou, Richardem Kučíkem a Vladimírem Preradem v USA United Hydrogen Group, kterou v roce 2020 sfúzovali s globálním lídrem ve vodíkových technologiích Plug Power.

Jako nezbytnou podmínku rozvoje obnovitelných zdrojů energie jste uvedl kooperaci subjektů. Jak v tomto směru probíhá spolupráce a vzájemná komunikace

Nejvýznamnějším aktérem v Ústeckém kraji je v tomto ohledu Vodíková platforma Ústeckého kraje, kterou koordinuje Hospodářská a sociální rada Ústeckého kraje (HSR-ÚK). Platforma všechny zainteresované subjekty z regionu sdružuje, informuje je o dění na poli vodíku a pořádá pravidelná setkání a diskuse. HSR-ÚK společně s Krajskou hospodářskou komorou (KHK) a Inovačním centrem Ústeckého kraje (ICUK) tvoří koordinační tým pro vznikající regionální vodíkovou strategii. Koordinační tým, který zastupuje všechny uvedené sektory a zprostředkovává jejich spolupráci, je hlavní regionální hnací silou pro vznik a komercializaci trhu s vodíkovými technologiemi. Kde vidím prostor pro potenciální zlepšení je komunikace se vzdělávacími institucemi v souvislosti se zahrnutím

podnikatelského sektoru se státní správou, samosprávami, výzkumnými a školními institucemi?

intenzivní a specializované výuky zaměřené na vodíkové technologie. Je nutné, aby se specializované obory začaly objevovat v osnovách ve školách jak technického, tak ekonomického zaměření. Je potřeba odborně připravit novou generaci odborníků, pracovníků, ale i spotřebitelů na překotně se rozvíjející a ambiciózní trh, aby se mohli stát jeho aktivní součástí.

Nesmírně důležité je také komunikovat a navazovat spolupráci se subjekty z členských zemí EU, které patří k průkopníkům na poli vodíkových technologií, například Nizozemsko, Dánsko či již zmiňované sousední Německo. Pod pojmem spolupráce si lze představit od výměnných studijních pobytů v institucích specializovaných ve vodíku až po společné mezinárodní projekty.

Rozvoj vodíkového hospodářství ve světě dlouhodobě sledujete a do vodíkových projektů úspěšně investujete, proto jsme Vás interně v redakci TEMA nazvali

Myslím, že jako první uvidíme vodíkové autobusy v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, následovat bude vodíková mobilita v oblasti poslední míle B to C, tj. doručovací služby atd. To s sebou potáhne rozvoj výroby vodíku, samozřejmě z obnovitelných zdrojů, ale my vidíme největší perspektivu ve výrobě vodíku z odpadu pomocí pyrolyzy, koneckonců ta je definována jako jeden ze způsobů

českým vodíkovým vizionářem a průkopníkem. Jaká vodíková budoucnost nás čeká?

výroby i v nově přijaté Vodíkové strategii ČR. Státní správu čeká výzva v podobě podpory výstavby infrastruktury definované v balíčku Fit for 55, abychom se nestali černou dírou bez infrastruktury na mapě Evropy. Stálo by za to zvážit nějakou formu provozní podpory pro nově vznikající čerpací stanice, investiční podpora v procesu, kde nejdůležitějším kritériem je cena, se ukazuje jako nefunkční.

Třetí téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Motto:

„Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež pouze ukazují, kam jít, ale samy nejdou.“

Jan Amos Komenský

O našem vzdělávacím systému bez skrupulí

Že je cosi podivného v českém vzdělávacím systému musí napadnout každého, kdo se s jeho praktickými výsledky setkává, a to zejména v technické praxi. Není pochyb o tom, že toto je téma lidsky i politicky velmi citlivé a složité. Protože každý chodil do školy, může se každý cítit odborníkem a zhusta tomu tak je. Já jsem si s trochou namyšlenosti vydefinoval několik zlomových počínů, které přivedly náš systém do stavu, v jakém je dnes a pro sebe jsem je nazval „7 morovými ranami našeho školství“. O diskusi nad tím jsem požádal radní Ústeckého kraje s gescí i za oblast vzdělávání, paní Ing. Jindru Zalabákovou.

Ing. Rudolf Jung

V úvodu pro navození atmosféry si dovoluji citovat několik myšlenek z dokumentu českého matematika a filosofa, ale i bývalého ministra školství v letech 1990–1992, prof. RNDr. Petra Vopěnky, DrSc (1935–2015) – „MEMORANDUM O ŠKOLE A MATEMATICE“ z roku 2013.

„Zavedení tzv. jednotné školy v roce 1948 bylo jen vnějším, do jisté míry i nepodstatným projevem hlubšího osudového zlomu směru české pedagogiky.

Předválečná středoevropská pedagogika vedená pedagogikou německou, byla zaměřena na střední a horní vrstvu mládeže co se intelektu týče. Tak tomu bylo i u nás do r. 1948. Tehdy se ale poměrně rychle prosadil směr zaměřený na střední a dolní vrstvu. Tak je tomu u nás dodnes a tento směr se pozvolna prosazuje v celé Evropě.

Pedagogika táhnoucí střední vrstvu nahoru tak byla nahrazena pedagogikou strhující střední vrstvu dolů. Je pravda, že předválečné středoevropské školství bylo tvrdé a někdy až nespravedlivě kruté. Avšak na druhé straně byla tehdejší střední Evropa nejvzdělanější částí světa. Byli to odchovanci tehdejších evropských škol německého typu, kteří povznegli Ameriku na její dnešní výši.

Když jsem se po volbách v r. 1990 stal ministrem školství, měl jsem v úmyslu napravit změnu směru naší pedagogiky, k níž došlo v r. 1948. Naprosté nepochopení mých záměrů ze strany tehdejších profesionálních pedagogů a psychologů, veřejná vystupování různých amatérů, a v neposlední řadě množství falešnou láskou k dětem se vzrušujících pseudohumanistů, mi zabránilo tuto změnu prosadit.

Pseudohumanisté nemilují děti a lidi, ale svou okázalou láskou k nim. Tito pseudohumanisté a svým způsobem i opravdoví humanisté představují největší nebezpečí pro evropskou civilizaci.

Není druhé lidské činnosti, která by tak důvěrně provázela duchovní dějiny lidstva, a v posledních pěti staletích především Evropy, jako pěstování a vytváření matematiky. V ní se odráží vývoj myšlení, a naopak její vývoj rozvoj myšlení ovlivňuje. O Evropě se nezmiňuji zbůhdarma, neboť právě její kulturní a mocenská převaha nad ostatním světem má svůj nejhlubší základ v matematice. Ponechme stranou otázku, zda

podmanění světa evropskou kulturou lze považovat za šťastnou událost.

Naše současná pedagogická věda a praxe zaměřená na střední a dolní vrstvu mládeže co se intelektu týče má zhoubný dopad na vzdělanost českého národa.“

Tolik citace a teď k těm mým „7 morovým ranám“ české vzdělanosti:

1. **Maturity na učilištích**, zavedené za působení paní ministryně Buzkové znamenaly v praxi zásadní obrat v chápání středoškolského vzdělávání a přes varovná slova i Hospodářské komory, jsme došli k minimálně jednomu dopadu – nejsou řemeslníci, a 70 až 80 % maturantů musí mít logický dopad do úrovně a vážnosti státního dokumentu zvaného „maturitní vysvědčení“.
2. **Bakalář, jako absolvent vysoké školy**, byl také logický dopad předchozího, který sice naplnil statistiky vysokoškolské vzdělanosti a kasičky vysokých škol, kterých máme více jak stovku, ale zda nám skutek neutek je vtíravou otázkou.
3. **Vytěsnění matematiky ze vzdělávacích systémů** byla vcelku logická podmínka politicky (ne odbornostně) žádoucí úspěšnosti předchozích opatření.
4. **Nízké platy učitelů** je kapitola sama o sobě a do tohoto soupisu bezesporu patří, ale na druhé straně bez analýzy dopadů skutečných odbornostních potřeb a kvality (např. na UJEP studuje ročně pouze do 5 učitelů matematiky) hrozí nebezpečí, že školství sice odučí, ale nenaučí.
5. **Stát se zbavil zodpovědnosti za základní a střední školství** a „hodil“ to na kraje a obce, které to uchopili ekonomicky a mimo jiné umožnil rozvolnění učebních plánů do kompetencí jednotlivých škol.
6. **Plošná inkluze** – tak toto je bez mého komentáře – psali jsme o tom mnohé.
7. **„Krajské“ slučování středních škol** bez ohledu na jejich odborné zaměření, tradice a odbornostní i personální rozvoj s pochybným ekonomickým efektem do tohoto souboru bezesporu patří také, a ne na posledním místě.

Ing. Jindra Zalabáková

O vzdělanosti píšeme v různých souvislostech téměř v každém vydání TEMA, kam se nám tento ožehavý problém vrací jako jakýsi společenský bumerang. O to více nás zajímá názor na toto téma, a i ony morové rány od paní radní, která si možná některé doplní nebo vyvrátí.

Takže paní radní ÚK, vítám Vás poprvé na stránkách TEMA a jsem rád, že jste si našla čas a vůli k diskusi nad ožehavým tématem a pokud byste nám chtěla sdělit navíc nějaké Vaše vize, tak je rádi, na tomto místě, zveřejníme.

Dobrý den a velmi děkuji za pozvání.

Školství a jeho řešení je, z mého pohledu, nejdůležitější problematika, která, pokud se dobře nastaví, vyřeší spoustu dalších otázek. Vždyť pokud si jasně stanovíme, kam se chceme posunout a jaké jsou naše priority, a nastavíme systém správně, měli bychom toho docílit. Jinými slovy, abychom měli dostatek technicky vzdělaných lidí, sestřiček, sociálních pracovníků, musíme k tomu nasměrovat naše školství.

Věřím, že nám k tomu může pomoci STRATEGIE 2030+. Víte, školství má jednu velkou nevýhodu – všichni jsme chodili do školy a teď máme potřebu se k němu „kompetentně“ vyjadřovat. Ale i tady je to stejné, jako v každém jiném odvětví, i školství se rozvíjí, hledá nové cesty, metody. A to je potřeba si uvědomit.

A teď, k těm Vaším 7 morovým ranám našeho školství, jak jste je nazval.

- Maturity na učiliště** – bohužel je pravdou, že stále, a snaha je, se nám nedaří zvyšovat počet žáků, kteří by šli do učebních oborů. Jedním z důvodů je zakončení některých oborů maturitou. Ale také víme, že to není pouze tento důvod. V současné době bych se přiklápěla k profesní maturitě, kterou navrhuje Strategie 2030+, ale na její přesné parametry si ještě musíme počkat.
- Bakalář, jako absolvent vysoké školy** – je dobré mít vysokoškolsky vzdělané lidi. A je dobré jim dát možnost ukončení v průběhu vzdělávání. Jiným slovem, student pokračuje po střední škole ve vzdělávání a z nějakého důvodu chce skončit. Pak ukončením titulem Bc. nám odchází a může si hledat pracovní místo, kde je toto ukončení požadováno. V minulém systému student ukončil v průběhu studia a bohužel se klasifikoval se středoškolským vzděláním. Opět musím zmínit Strategii 2030+, která právě na ukončování dílčích částí vzdělávání vidí velké výhody.
- Vytěsnění matematiky ze vzdělávacích systémů** – matematika je věda, která dává základy. Jasně myšlení, kombinace. Z tohoto pohledu si myslím, že její upozadování není dobré. Chápu některé argumenty, že ne každý, zvláště humanitně založený člověk, se jí naučí na té nejvyšší úrovni. Na druhou stranu cizí jazyk také musí zvládat i technicky založený žák. Takže matematika ano, ale pojďme najít pro jednotlivé typy škol její rozsah. Pokud toto uděláme, nevidím problém i v povinném určení maturity. Je potřeba v našich dětech pěstovat touhu překonávat překážky, a ne jim je z cesty odklízet. A po své 25 leté praxi na střední škole vím, že zdolání překážky žáka pozitivně motivuje a posouvá dál.
- Nízké platy učitelů** – v současné době nemyslím, a z terénu to i tak zaznívá, že velikost platu je hlavní příčinou, proč je, a to skutečně, velký nedostatek učitelů. A to nemluvím jen o učitelích odborných předmětů, ale chybí učitelé přírodních věd, jazyků. Začíná doba, kdy mi toho učitele můžeme zaplatit, ale my ho nemáme. A ještě ke všemu nám chybí specialisté – logopedi, speciální pedagogové, školní psychologové. Zde vidím dva hlavní problémy – délka a náročnost studia (vždyť školní psycholog se v ČR studuje pouze na třech školách a získání akreditace pro jinou školu je velmi obtížné) a prestiž statutu učitel. Pokud se podaří přesvědčit společnost, a v době pandemie si to každý zkusil, že povolání učitel má velmi vysokou hodnotu, bude větší část problému vyřešena. Nicméně pokud se podíváme do naší minulosti, toto povolání bylo velmi uznávané. A nechci věřit, že náš národ byl v minulosti více osvěceny, než je dnes. Právě díky našemu vzdělávacímu systému máme tak dobré renomé v zahraničí. Pojďme na něj navázat a rozvíjet ho dál.
- Stát se zbavil zodpovědnosti za základní a střední školství** – tady si myslím, že jsou

opět dvě roviny. V té první, a to je určení zřizovatele (kraj, město, obec) problém nevidím. Kdo jiný by měl vědět, jakým směrem se má ubírat školství v kraji, než kraj? Takže se správnou strategií, směřováním, toto vidím jako výhodu. Zřizovatel může, a z mého pohledu i musí, mít možnost zasáhnout do skladby škol. Jinak vidím druhou rovinu, a to je vytváření ŠVP. Zde skutečně dochází k tomu, že žák přejde z jedné školy na druhou a učivo může být odlišné. Tím myslím, nikoliv výsledek, ten musí být stejný, ale časové rozložení učiva.

- Plošná inkluze** – domnívám se, že začátek měl dobrý úmysl, ale konečný výsledek neodpovídá očekáváním. Inkluzivním vzděláváním nazýváme způsob vzdělávání, který dbá na maximální rozvoj každého žáka s ohledem na jeho individuální potřeby a specifika. To je nezpochybnitelné a akceptovatelné. Ale my musíme udělat i druhý krok, a to je připravit školství a jeho prostředí tak, aby bylo možné toho dosáhnout. A to se někde nepovedlo. Máme nedostatek asistentů, někteří neumí s takovými dětmi pracovat, jejich financování je složité. V tom případě je i velký tlak na pedagoga, který má ve třídě žáky nadané, žáky inkludované, asistenty. Průběh hodiny je pak velmi náročný.
- „Krajské“ slučování středních škol** – zde jsem byla skeptická i já. Jako první a hlavní byl předkládán důvod ekonomický. Jako radní ÚK ho plně chápu a rozumím mu. Pokud mám jednu hromádku peněz a musím zajistit potřebu všech škol, je dobré se ptát, zdali, a v jakém rozsahu všechny školy potřebují. I mně samotné se nelíbí názor „zvykový“ – bylo zvykem mít zde tuto školu, bylo zvykem, aby tato škola měla všechny tyto budovy... Zvykový systém skutečně neuznávám. Jak jsem již řekla, i školství se vyvíjí a je potřeba na to reagovat. Takže pokud se slučování provedlo citlivě, což znamená sloučit školy příbuzné, opustily se budovy a ekonomicky se ušetřilo, pak to smysl mělo. A to se skutečně někde podařilo, a to i tam, kde na začátku byla nedůvěra. Na druhou stranu, do současné doby jsem nikde nenašla studii, která by hovořila o jasných ekonomických úsporách. Občas se totiž stává, že školy jsou sloučené, ale změna nastala pouze v tom, že máme jednoho ředitele. To mi jako důvod slučování nepřijde rozumné. Musím ale objektivně říci, že např. Středočeský kraj nechtěl školy slučovat, ale v současné době již také tak činí. Druhý důvod je personální. V současné době skutečně je málo kvalifikovaných pedagogických pracovníků. A pokud chci zajistit kvalitní výuku, musím je mít. V tom případě je lepší mít obory sloučené. A to i z důvodu vybavení dílen, odborných učeben apod. Takže slučování má význam, ale musí mít hlavu a patu. Pak nám v kraji zůstanou školy, které potřebujeme, a ještě je budeme moci modernizovat. A to je náš úkol – zajistit, aby naši žáci měli skutečně studijní podmínky hodné 21. století.

Závěrem bych chtěla jen říci, že se nalzáme v době, kdy byl vytvořen dokument Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, který představuje zastřešující strategický dokument formulující principy a cíle vzdělávací politiky v České republice. Hlavním cílem je modernizace vzdělávacího systému Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení. Obsahuje pět strategických linií:

- Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání
- Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání
- Podpora pedagogických pracovníků
- Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce
- Zvýšení financování a zajištění jeho stability

A priority? Realizace Středního článku podpory škol a zřizovatelů, revize Rámcových vzdělávacích programů (provzdušnění množství učiva), inovace oborové soustavy SŠ pro konkurenceschopnost našich absolventů, opatření pro snížení nerovnosti a individualizaci, podpora předškolního vzdělávání. Věřím, že jsme v době, kdy se začíná naše školství skutečně měnit, a to je dobře. Musíme reagovat na současné potřeby. A já věřím, že to zvládneme. Strategie 2030+ nám nastínila cestu, po které, když se vydáme, obstojíme v 21. století.

Ústecký kraj je připraven spolupracovat na implementaci Strategie 2030+. Jsme připraveni posunout školství v našem kraji do 21. století a věříme, že najdeme společnou řeč i s ostatními subjekty. Víme, že je potřeba diskutovat na všech úrovních a nebráníme se tomu. Musíme jít ruku v ruce s praxí, a to bez firem, živnostníků, Hospodářské komory nedáme. A já věřím, že všichni cítíme potřebu změny školství. A na to budeme reagovat.

Ing. Jindra Zalabáková radní ÚK (oblast školství, mládeže a sportu)

Vážení čtenáři, pokud jste dočetli oba texty až sem, je zřejmé, že v diskusích o vzdělávání jako vstupní bráně do pracovních procesů jsou otázky, o kterých je třeba diskutovat, vzájemně se respektovat a zejména závěry realizovat. Cíle jsou ambiciózní a životně důležité a máme je všichni stejné. Musíme však nalézat optimální cesty k nim a budu-li mluvit slovníkem podnikatelů, pak jde o to, aby dodavatel dodával odběrateli to, co skutečně potřebuje v žádoucím množství a kvalitě. Je to podmínka, aby odběratel mohl vytvářet hodnoty pro existenci dodavatele. Je to jakýsi uzavřený kruh.

Jsem rád, že se paní radní k diskusím hlásí a první větší akcí je společné diskusní setkání Hospodářské komory se zástupci ÚK, které se bude konat dne 8. 11. 2021 v Mostě v rámci akce SOKRATES, pořádá OHK Most a partnery.

Ing. Rudolf Jung

Čtvrté téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Kostelík sv. Jakuba Staršího v Bedřichově Světcí – „pohádka“ se šťastným koncem?

Více než před čtyřmi léty jsem v tomto váženém periodiku (TEMA č.1/2017) zveřejnil článek „MALÁ POHÁDKA z našeho života“. Popsal jsem v něm průběh záchrany nejstarší stavební památky našeho regionu – pozdně románského kostela sv. Jakuba v Bedřichově Světcí. Ten příběh, pokud si vážená čtenářka, čtenář vzpomene, neměl dobrý konec. Z Polska importovaný církevní správce vtelenské farnosti znemožnil našemu Sdružení pro záchranu kostela sv. Jakuba pokračovat v záchraně kostela s tím, že církev bude udržovat kostel vlastními silami. Slib se lehce řekne, ale hůře plní... A tak ani v roce 2017, ani v roce 2018, ani v roce 2019 nenašla církev (přesněji farnost Vtelnu u Mostu) dostatek sil a prostředků, aby cokoliv zlepšila ve stavebním stavu kostelíka. Naopak, na jaře 2020 došlo při jedné větrné bouři k poškození hřebene střechy a hrozilo vážné poškození kostela. Jenomže to už zasáhl ČAS nebo OSUD, v tomto případě ale spíš BOŽÍ MLÝNY...

V průběhu roku 2019 totiž vážně onemocněl dosavadní církevní správce farnosti P. Mgr. Gregorz Czyzewski a byl k 1. 8. 2019 vystřídán novým správcem P. Mgr. Ing. Leo Gallasem, Ph.D., O.Cr. a pomalu se začaly dít věci... Nový správce farnosti prakticky ihned po svém nástupu vstoupil do jednání s obcí Bělušice (do níž místní část

Bedřichův Světec patří) s nabídkou spolupráce při údržbě a opravách, ale i při možném kulturním využití kostela. A tak již v roce 2020 se nám podařila provizorní oprava střechy, zatímco farnost nechala zpracovat projekt rekonstrukce střechy kostela a v červenci se opět konala poutní mše k svátku sv. Jakuba s následným přátelským posezením připraveným obcí Bělušice. Do dalších plánů však zasáhla tvrdě pandemie koronaviru. Muselo být zrušeno zářijové Loučení s létem s vystoupením A. Vacka a M. Al Aschabové a pedagogů LŠU F. L. Gassmanna z Mostu. Stejně tak bylo zrušeno Vánoční zpívání 2020 i Vítání jara 2021. Okamžitě po uvolnění epidemických opatření se nám ve spolupráci s obcí Bělušice a P. Gallasem podařilo připravit k svátku sv. Jakuba v sobotu 24. července 2021 otevření kostela s výkladem o historii kostela a následně s poutní mší celebrou P. Gallasem. Po dobrých loňských ohlasech i letos připravila obec po mši přátelské posezení s občerstvením.

Nový duchovní správce mosteckého děkanátu jednoznačně hledá možnosti spolupráce s obcemi i veřejností, v nichž působí jeho dvě farnosti – Vtelnu u Mostu a děkanství Most – in urbe. Obě farnosti se přihlásily k partnerství v Místním partnerství Místní akční skupiny Naděje, aby mohly co nejlépe usilovat o finanční zdroje z evropských prostředků v období 2021–2027.

Není třeba velké myslitelské námahy, aby nám všem naskočila jediná otázka: jak je to možné, jde o duchovního správce stejné církve, která nás před čtyřmi lety jednoznačně exkomunikovala a její představitel si s námi nechtěl podat ani ruku, aby si nezadal? Odpověď je jednoduchá: ano, je. Dokumentuje to především širokou škálu teologicko-filozofických názorů v církvi, od velmi konzervativních až sektářských, po značně otevřené až liberální. Řešení těchto sporů však ponechme církevním kruhům.

Pro nás ostatní, kteří ctíme naši křesťanskou historii, je velkou radostí, že naše pohádka může pokračovat. Takže Vás můžeme s radostí pozvat a avizovat nejen Vánoční zpívání 2021, ale po mnoha desítkách let pozvat i na půlnoční mši v kostele sv. Jakuba v Bedřichově Světcí na Štědrý den 24. 12. 2021 od 22:00 hodin

A nejen to. Aktivní a otevřený přístup se farnosti vyplatil i ve výsledcích výzvy MAS Naděje v Programu rozvoje venkova – operace 19.2.1. kde soutěžilo 11 projektů a oba podané projekty Římskokatolické farnosti Vtelnu u Mostu byly úspěšné! Máme tak zajištěnou na obnovu střechy a krovů kostela sv. Jakuba dotaci ve výši 1,268 tis. Kč. A stačilo tak málo... Jen vyměnit jednoho poněkud zpozdilého faráře!!! A pohádka – ta snad konečně bude mít dobrý konec jak se na pohádku patří.

Ing. Bořek Valvoda
Sdružení pro obnovu kostela
sv. Jakuba Staršího

Hledáte práci na zkrácený úvazek?

Jste mladší 30 let, nemáte praxi a chcete získat pracovní zkušenosti od stávajících zaměstnanců firem, kteří jsou v předdůchodovém věku?

Hledáte nové zaměstnance?

Úřad práce ČR nabízí komplexní balíček aktivit pro uchazeče a zájemce o zaměstnání a také pro zaměstnavatele.

PODPORA FOREM FLEXIBILNÍHO ZAMĚSTNÁVÁNÍ

Klientům nabízíme

- Individuální přístup, **poradenství** a pomoc při orientaci na trhu práce (kariérové poradenství), **zprostředkování zaměstnání**
- **Rekvalifikace** k získání nových dovedností
- Úhradu **cestovních nákladů** souvisejících s účastí na aktivitách nebo nákladů na **hlídání dětí**

Zaměstnavatelům nabízíme

- Mzdový příspěvek na **sdílené pracovní místo** (§ 317a zákoníku práce)
- Příspěvky na mzdy nových zaměstnanců a také pro udržení stávajících pracovníků v předdůchodovém věku (**podpora generační výměny** a podpora mezigenerační solidarity na trhu práce)
- **Příspěvek na zapracování**

Pro více informací a kontakty navštivte naše webové stránky, FB profil [@uradprace.cz](https://www.facebook.com/uradprace.cz) nebo pište na email flexi@uradprace.cz. Podrobnosti vám sdělí také zaměstnanci Call centra ÚP ČR na bezplatné telefonní lince 800 77 99 00.

OTÁZKA „TEMA“ JEN TAK MIMOCHODEM pro Stanislava Štýse

Podkrušnohorská jezera – ALE CO S NIMI?

Motto:

Český král Karel IV. již v polovině 14. století zadal vypracovat zákoník *Majestas Carolina*, v němž „majestátu městům a stavům“ mimo jiné přikazuje „aby bylo postaráno o hojnost ryb pro potravu lidu, dále pak aby půda co nejvíce využita byla, zejména aby se voda z bahnišek a močálů v nich mohla shromažďovat. Za účinků slunce a teplých větrů odpařovat a jako vodní pára blahodárně působit na okolní rostlinstvo. Mimo to má rybník ještě úkol v dobách rozlití vody trvalými dešti, nebo táním sněhu velkou část vody zadržeti a tím povodním v krajinách níže ležícím zabránit.“

Z citovaného příkazu majestátu městům a stavům je pozoruhodná ekologická znalost a zdůrazněn význam vodních prvků v krajině. Přesto, že jsme s hydrologickou rekultivací počítali v generelu rekultivací již od šedesátých let minulého století, teprve nyní dospěla povrchová těžba do stádia postupného douhlování, kdy po ukončení těžby zůstávají v krajině ohromné zbytkové jámy. Jejich zatápnění má krajinářskou logiku. V Krušných horách naprší zhruba dvakrát tolik co v pánevním Podkrušnohoří. Velká část vody odtéká dosud mimo náš stát. Máme jedinečnou příležitost výrazně zvýšit akumulační kapacitu Podkrušnohoří a tím celého státu. Vody máme jen tolik, kolik jí na naše území naprší, žádná k nám od sousedů nepřitéká. Odhaduje se, že ve všech vodních objektech našeho státu je naakumulováno zhruba 5 miliard m³ vody. Podle předběžných studií by k této vodě mohlo přibýt zhruba dalších 30 až 40 % kvalitní a všestranně využitelné vody v lomových jezerech v Mostecké a Sokolovské pánvi. Ale vraťme se k odpovědi na dotaz, co s těmito novými jezery?

- Zvýší se nám **ekologicky** využitelná dostupnost životodárné vody v Podkrušnohorské krajině, což nabývá na významu se skutečností, že žijeme v období teplotně se zvyšujícího klimatu. A jak nás poučil již král Karel IV., výpary z velkých vodních ploch, které budou tvořit kolem 15 % výměry veškerých rekultivací, budou blahodárně působit nejen na zeleň, ale i na veškerý život v krajině.
- Významné jsou i **volnočasové** funkce vodních prvků krajině. Máme to již ověřené v rekultivační praxi. A nejsou to jen velká jezera, jako např. Most, Milada a Medard, ale desítky velmi úspěšných menších, jako Matylda, Barbora, Benedikt v Mostecké pánvi a Michal na Sokolovsku. Voda je krystalizačním jádrem volnočasového využití. Nová jezera poskytnou v tomto směru netuší možnosti. A to nejen regionálně, ale i celostátně a mezinárodně – obzvláště ve spojení s volnočasovou kapacitou Krušných hor a Českého středohoří.
- V **ekonomických** souvislostech vyniká energetické využití Podkrušnohorských jezer. Dlouho se o tom diskutovalo, ale tato tematika vykristalizovala iniciativním přístupem současné vlády. Svým usnesením z letošního dubna rozhodla o využití nových lomových jezer pro výrobu špičkové elektřiny v přečerpávacích elektrárnách. S doplňkem instalací plovoucích fotovoltaických panelů. Mostecká pánev svým uhlím v minulosti umožnila zprůmyslnění Čech. Realizací uvedeného energetického programu může být v budoucnu celostátně významným hráčem ve výrobě elektřiny. A té při plánování elektrifikace veškeré dopravy, včetně osobní, nebude v evropské síti nikdy dost.

Za předpokladu, že se dobudují atomové kapacity, může být Česká republika i exportérem elektřiny, hlavně špičkové, která je velmi žádaná, a proto je i nejdražší. Nyní to zní jako fantazie, ale v kontextu s vládní iniciativou a technickou realizovatelností přečerpávacích elektráren byly vypracovány odborné studie, ze kterých vyplývá, že energetický potenciál jen přečerpávacích elektráren na jezerech ČSA (650 MW), Vršany (800 MW), Libouš (1 650 MW), Bílina (800 MW), dohromady činí **3 800 MW**. Pro srovnání: jaderné elektrárny Dukovany a Temelín mají dohromady 4 200 MW. Tento vládní program má být v příštím roce konkretizován. Mezi výše uvedenými jezery nejsou zařazeny jezera Most a Milada, se kterými se počítá jen pro volnočasové využití. U ostatních by mělo jít o optimalizaci energetického a zároveň i rekreačního využití.

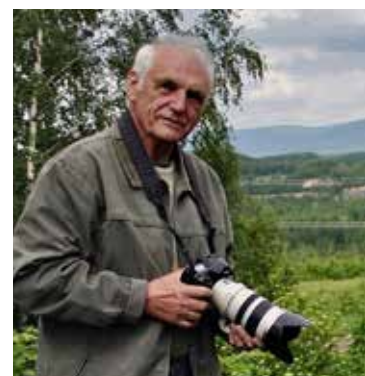
Tvorba „jezerního“ programu je souladná s perspektivní prognózou, která předpokládá, že v období po skončení těžby a následných rekultivací bude v Mostecké pánvi 40 % lesnických, 20 % zemědělských, 15 % hydrologických a 25 % příměstských rekultivací. Současný „jezerní“ program je souladný s generální prognózou rekultivační obnovy Podkrušnohorské krajiny.

Nová jezera nejsou samoúčelná, jsou součástí dlouhodobé rekultivační obnovy těžbou postiženého území. Mostecké pánve a jejich existence, v krajině od Kadaně až po krajskou metropoli, budou účelně plnit ekologické, sociální i ekonomické funkce.

Vzhledem k tomu, že se jedná o dlouhodobý nadgenerační program, bylo by žádoucí, aby po jeho konkretizaci získal i zákonnou garanci.

Rozsáhlá soustava současných a plánovaných vodních děl v Podkrušnohoří je nadějí postupných změn těžební krajiny v krajinu vhodnou pro přírodu i člověka. Tato naděje není slepou vírou, že to dopadne tak jak si představujeme, ale přesvědčením, že naše více generační koncepce jsou realizovatelné, a že díky vytrvalosti povedou k původně vysněnému cíli.

Ing. Stanislav Štýs Dr.Sc
Oblastní muzeum a galerie v Mostě

Lom Ležáky v roce 1990

Stejně území v roce 2017

Představení služeb BIS GROUP

Jak již Vaši kolegové naznačili v posledním čísle našeho časopisu, je nyní řada na Vás představit nám blíže služby nabízené a zajišťované Vaší společností.

Možná vám odpovím trochu ze široka, ale myslím si, že s ohledem na dobu, kterou působíme na trhu, prošly naše společnosti určitým vývojem a byla by škoda to nezmínit. Společnosti Unimontex a Euromont, které jsou základem současné skupiny BIS, byly založeny v devadesátých letech a vyrůstaly bok po boku více méně jako konkurence. Jejich zaměření bylo primárně na údržbu v chemickém, petrochemickém a rafinářském prostředí. Po roce 2000 se firmy z ryze údržbářského základu začaly rozvíjet a přetvářet na společnosti, které své zkušenosti z údržby v chemickém průmyslu zužitkovaly při realizaci velkých projektů v tomto segmentu. Jednalo se o výstavby celých výrobních jednotek, pecí, výroby velkých aparátů apod. Společně se změnou struktury trhu jsme se i my zaměřili především na realizaci projektů a podíl rozsahu údržby je nyní méně než polovina našeho obrátu.

Co tedy konkrétně vaše společnost nabízí za služby?

Naše společnosti jsou schopné zajistit v podstatě téměř komplexní servis v oblasti údržby, výroby a výstavby projektů. Nyní navážu na kolegu Šlapala, který v minulém čísle vysvětloval slogan „společně pod jednou střeou“ a rozšířím jej v tom smyslu, že „nabízíme a zajišťujeme vše pod jednou střeou“. Jsme schopni vlastními kapacitami realizovat řadu činností, jako jsou zámečnicko-montážní práce, svářečské práce, obrábění, výrobu aparátů, tepelné a chladové izolace, hlukové izolace, montáže fasád, lešení jak průmyslové, tak stavební, elektrikářské práce, natěračské práce, opravy armatur a pojistných ventilů. Jsme také schopni zajistit přepravu a zdvihy do 50 tun vlastní technikou. Dále pak nabízíme celou škálu podpůrných činností pro

BIS GROUP

projekty a údržbu, bez kterých se nelze obejít, jako je například engineering, oddělení strojní konstrukce pro návrhy a zkruslení aparátů, potrubí i ocelových konstrukcí, oddělení defektoskopie, kontrolu jakosti a kvality nebo vlastní bezpečnostní techniky. V neposlední řadě máme vlastní školicí centrum a svářecí školu, kde zvyšujeme odbornost našich pracovníků, ale také školíme pracovníky z jiných firem dle jejich požadavků a potřeb.

Jsou nějaké služby výjimečné / specifické?

Nechávám teď stranou samotnou komplexnost našich služeb, ačkoliv v České republice není mnoho – pokud vůbec nějaká – společností, které mají takto široký záběr služeb zajišťovaných vlastními kapacitami. V rámci našeho portfolia služeb je pak opravdu několik typů činností, které nám zajišťují určitou výjimečnost.

Jednou ze zásadních služeb je oprava armatur včetně oprav a seřízení pojistných ventilů. Zde jsme schopni tyto služby realizovat standardně pro armatury do světlosti DN 1200 ve speciálních případech i do DN 2000 a pro nejvyšší pracovní tlaky PN 400. U pojistných ventilů provádíme standardně opravy a nastavení do průměru DN 800.

Další, nejen pro naše činnosti zásadní službou, kterou většina našich konkurentů nedisponuje, je nedestruktivní defektoskopie, s jejíž pomocí provádíme kontrolu zejména svarových spojů potrubí. Máme několik zdrojů záření RTG a také ultrazvukové zařízení, které obsluhuje vysoce kvalifikovaný personál se všemi legislativou požadovanými zkouškami a certifikáty.

Jako společnost taktéž využíváme moderní metody pro vyhodnocení stavu rotačních zařízení pomocí vibrací, analýz teplot ložisek, jeho vyrovnání laserovými přístroji, ale také komplexní diagnostiku celků na bázi snímání vysokorychlostní kamerou. Speciální software nám pomůže odhalit oku skryté vady a tím velice rychle a efektivně pomoci zákazníkovi vše opravit. Pro zvýšení efektivity a zkrácení času na stavbě pomáhá našemu engineeringu a oddělení konstrukce taktéž nově pořízený 3D scanner od společnosti Matterport.

Poslední ne příliš obvyklou službou, kterou disponuje naše společnost nejen pro interní ale také pro externí potřeby, je naše tréninkové centrum. Toto tréninkové centrum obsahuje v jedné části svářecí školu, kde vzděláváme a trénujeme svářeče pro všechny dnes možné a dostupné státní svářecí zkoušky, a v části druhé se jedná o zázemí pro školení zámečnicko-montážních prací, základních strojařských prací a také bezpečnosti práce.

Jelikož prostor pro komplexní popis našich služeb a možností spolupráce je v tomto článku omezený, tak bych rád doporučil návštěvu našich webových stránek www.bis.cz, kde naleznete nejen detailní prezentaci naší společnosti, ale také potřebné kontakty pro případné další dotazy.

Ing. Michal Mašek
jedenatel a obchodní ředitel

DRZÝ SMAJLÍK

Vážně? – spíše nevázně a s komentářem...

Je u nás vůbec možné, že:

- ? letošní volby do PS budou stát 1,2 miliardy korun, a tak se bezpečně jedná o nejdražší a nejdelší show v republice s poměrně malou účastí? (Je opravdu s podivem, že celkem významná část českých, jinak celkem spořivých voličů, nechává propadnout až pod nos zdarma doručené volební lístky, také jako i rozměrem největší vstupenky na toto galapředstavení.)
- ? Česká opozice si urputnými obstrukcemi vymohla, že se v zákoně „lex Dukovany“ objevila jasná bezpečnostní pojistka, která zabrání ruským a čínským firmám v účasti na případné stavbě dalšího dukovanského jaderného bloku? (Což o to a budiž – poslanci mají asi jiné tajné informace než prostý platíč energie, ale v tom případě je hrubou nedbalostí a bezpečnostním rizikem ruský plyn a ropa, na kterých třeba sousední Německo staví svoji zelenou energetiku a kdo nakonec bude tím idiotem s loučemi, je otázkou.)
- ? koncem června se paní ministryně „nepráce“ a pan ministr vnitra nechali slyšet, že agenturní zaměstnanci by mohli tvořit maximálně 10% všech pracovníků ve firmách? (Tento radikální návrh do novely zákona o zaměstnanosti, o kterém je řeč, ukazuje, jak daleko má i jejich politická strana od reálného života, kdy část více jak 70% maturantů z každého populačního ročníku by se mělo živit rukama?)
- ? málokdo z „hrdých“ Čechů ví, že národní kulturní památka hora Říp byla v rámci restitucí vydána Lobkowiczům a nyní vlastní horu Říp firma „Lobkowicz Margaret Brooks – Spojené státy americké“? (Už jsme si nějak zvykli, že „jsme“ rozprodali, pardon, zrestituovali kdeco – nicméně, když už se odsouzením hodné blbosti někoho toto stalo, je s podivem, že český stát nečiní žádné kroky jak bájnou horu získat zpět i přes prý inzerovanou ochotu vlastníka.)
- ? hry letní olympiády ještě ani nezačaly, a Česká republika už byla v tabulce národů na vedoucí pozici, kdy jde žel jen o žebříček výprav podle počtu pozitivně testovaných na koronavirus? (Zajímavá za povzbuzující práva pro krachující živnostníky, jak se to má dělat v době pandemie, nemluvě o tom, že mimo jiných anti počínů, vzít dobrovolně nenaočkovaného doktora Voráčka na palubu olympijského letu je vskutku na Parlamentní vyšetřovací komisi.)
- ? Praha je rozdělena na 57 samosprávných městských částí se zvoleným zastupitelstvem včetně radnic a 22 z nich má i číslo a zajišťuje další státní správu pro území svého správního obvodu? (Při 1,34 mil obyvatel Prahy připadá jedna radnice asi na 23 500 obyvatel a při 81 000 evidovaných psů připadá na jednu radnici 1 400 psů – no, když to někdo platí, tak o co jde a my ostatní můžeme dále zpívat – Praha je všech Čechů ráj ať žije bajkajlaj – akorát co je to ten pražský bajkajlaj se neví, ale ví se, že New York má radnici jednu, ale zas nemá ten bajkajlaj.)
- ? státní, ekonomicky ztrátová instituce Česká pošta oznámila, že se tento rok stává hrdým strategickým partnerem festivalu Prague Pride podporujícího lesby, gaye, bisexuály, translidí a další sexuálních menšiny? (Ze statistického hlediska se v každé podmnožině množiny lidské společnosti nalezne přibližně stejné procento hlupáků a divňáků. V početně omezené podmnožině vrcholových manažerů to procento znamená jen jedinice a tentokrát to holt padlo na Českou poštu.)
- ? seriálově slavná mostecká „Nemocnice na kraji města“ bez povšimnutí a ocenění médií, se stala avantgardní institucí a nadčasově nabízí svým klientům ve své vstupní hale společnou toaletu mužům, ženám i invalidům? (Tak to snad ani Pražáci ještě nemají a až se to dozvědí, pak máme pobočku festivalu Prague Pride i v Mostě a budeme slavní – „Dycky Most!“)
- ? se jmenování šéfa naší tajné služby se stala věc veřejná a zmíněný pán se stal celebritou i v bulvárních plátcích? (No a co, v Česku se stejně všechno rozkecá, uniklo už ledacos, takže s tou tajností to nebude asi tak důležité.)
- ? Česká republika nemá zákon, který by jasně definoval češtinu jako státní jazyk, když všechny okolní státy takový zákon mají a jen u nás je tato věc upravena pouhými prováděcími předpisy? (Jsou věci, které by normální příslušník hrdého národa vůbec nepředpokládal, spoléhajíc na své zákonodárce. Ale ti mají zřejmě jiné priority než národní hrdost.)
- ? v poslední srpnový den se skupina poblouzněné mládeže připoutala k vratům nejmodernějších jatek pro drůbež s cílem zastavit porážku, a to za vcelku očekávané emotivní asistence ČT (mimořádně ČT Televize?), která nelenila, a protože se jedná o Agrofert v hlavním zpravodajském pořadu informovala veřejnost? (Pomateným idealistům se nevyhne žádná společnost, ale že by to byla zpráva pro hlavní zprávy ČT? Ale možná to bude impulz pro nějaký výzkumný projekt, jak přesvědčit slepice k hromadným a organizovaným sebevraždám.)

! Je to možné!
a kdo nevěří, ať k nám běží.

Těžíme zodpovědně

*...měníme krajinu pro lepší život náš
i budoucích generací tam, kde dříve
probíhala povrchová těžba uhlí ...*

člen Skupiny ČEZ

Vítáme nové členy v OHK Most

BIS Euromont a.s.

www.biseuromont.cz

Telefon: 476 765 200

E-mail: info.euromont@bisczech.cz

INGREA spol. s r.o.

www.ingrea.cz

Telefon: 602 416 365

E-mail: sekretariat@ingrea.cz

OHK Most

TUDAN BOZP s.r.o.

Telefon: 603 839 806

E-mail: tudan@seznam.cz

Mgr. Kateřina Brzková

www.katerinabrzkova.cz

Telefon: 604 736 612

E-mail: katka@katerinabrzkova.cz

Otázka na závěr

pro hejtmana Ústeckého kraje Ing. Jana Schillera

Osobně nevidím žádný problém v tom, kdo má ve vlastnictví pozemky na Řípu. Hora Říp je Národní kulturní památkou, má pro naši zemi určitý symbolický význam, který je uznán právě

Národní kulturní památka hora Říp byla v rámci restitucí vydána Lobkowiczům. Nyní vlastní horu Říp (včetně parcely, na níž stojí rotunda sv. Jiří) Lobkowicz Margaret Brooks, 280 Dedham Street, 02030 Dover, Massachusetts, Spojené státy americké. Říp je tedy v rukách šlechticů z rodu Lobkowiczů, kteří se prý marně více jak 10 let snaží českému státu prodat horu za směšných 23 milionů korun (developerská cena prý kolem 3 miliard), ale český stát provádí neustálé obstrukce a výmluvy, aby horu od šlechtického rodu nemusel odkupovat!

Proč český stát, potažmo Ústecký kraj, nechce koupit do svého majetku národní symbol české historické státnosti a prý podmiňuje výkup symbolickou 1 korunou? Můžete to pane hejtmane uvést na pravou míru a říci našim čtenářům Váš názor?

tímto statutem. Je volně přístupná a každý, kdo o to má zájem, ji může kdykoli navštívit. Žádné platné majetkové vztahy tomu nebrání. Nechci tedy naskakovat na snahy nějakých nedůvěryhodných spolků o vytvoření politického tématu tam, kde není. V dnešní době a v našem kraji máme mnohé palčivější záležitosti, kterým bychom se měli a chceme věnovat a vyřešit je ke spokojenosti našich občanů.

Pojďme se společně zaměřit na transformaci našeho regionu, přivést sem evropské peníze, které nám pomůžou proměnit Ústecký kraj v místo moderních technologií a zajímavé práce pro každého.

A pokud by někdo přece jen měl potřebu toto symbolické místo vlastnit, měl by to v každém

případě být stát. Jsou místa s nadregionálním významem, u nás je to třeba ještě Památník Terežín a také okolní historické město, jehož význam dalece přesahuje finanční možnosti jak samotného města, tak kraje, jak jej opravit a udržovat v odpovídajícím reprezentativním stavu. Zde by se měl český stát určitě zapojit.

Ing. Jan Schiller
hejtman Ústeckého kraje

ŠKOLENÍ A WEBINÁŘE

(Výběr říjen - listopad 2021)

06.10. HR Chytře, III. ročník (Konference, Praha)

Na3v1 - Největší akce roku v ČR pro personalisty!

Tři akce na jednom místě! III. ročník konference HR CHYTŘE, s podtitulem Získejte ty nejlepší zaměstnance, letos proběhne společně s X. ročníkem HR Days a akcí Profesia Days.

Přijďte odhalit, jak to udělat, aby si právě vaše firma mohla vybírat ty nejlepší volné pracovníky na trhu práce.

13.10. 6 kroků, jak na reklamu na Facebooku a Instagramu. Začátečníci! (Workshop, Praha)

Bestseller 2019-2021

Pracujte efektivně s reklamou na Facebooku a Instagramu! Vytvořte si z obou sítí další prodejní kanál.

Naučíte se nastavit reklamní účet pro vytváření kampaní na obou sítích, tvořte si sami kampaně, odhalte kouzlo cílení reklam ...

14.10. Jak na prezentační dovednosti a vystupování před publikem? (Workshop pro nespělé, Praha)

Novinka!

Řídíte porady? Prezentujete před kolegy? Potřebujete prezentovat na úřadě? Vyžaduje se od vás vystoupení na konferenci?

Jak být při tom všem za dobrého řečníka a nezhroutit se? Přihlaste se na workshop a získejte praktický návod jak na to!

02.11. Využijte LinkedIn na 100 % (Workshop, Praha)

Získejte návod, jak na sociální síti LinkedIn tvořit obsah, spravovat firemní stránky nebo třeba dělat reklamní kampaně. Využijte LinkedIn na 100 % a oslovte téměř 2.000.000 uživatelů v České republice.

Bestseller 2019-2020

Podívejte se na detaily a další školení na:

www.komora.cz/kurzy

Firmy společnosti INELSEV významně podporují vzdělávání, sport a kulturu v regionech svého působení

Holding INELSEV

INELSEV

▣ **INELSEV Group a.s.**
mateřská společnost se sídlem v Mostě

▣ **INELSEV s.r.o.**
provozovny Most, Litvínov, Praha, Brno, Karlovy Vary a Bratislava

▣ **INELSEV Servis s.r.o.**
provozovny Litvínov a Lovosice

▣ **INELSEV MOTORY s.r.o.**
provozovny Litvínov, Neratovice a Štětí

▣ **INELSEV ZPA s.r.o.**
provozovna Chomutov

▣ **INELSEV ENERGIE s.r.o.**
provozovna Pardubice

▣ **INELSEV INVENT s.r.o.**
provozovna Litvínov

▣ **INELSEV control s.r.o.**
provozovna Most a Litvínov

▣ **INELSEV PSH s.r.o.**
provozovna Brno a Bratislava

▣ **FeEltech s.r.o.**
provozovna Doksany

Společnosti působí zejména v oborech silnoproudé a slaboproudé elektrotechniky, měření a regulace i řídicích systémů. Společnosti uvítají kvalifikované odborníky ve svých řadách.

